

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE
FAKULTA BEZPEČNOSTNĚ PRÁVNÍ
Katedra profesní přípravy

**Analýza oprávněnosti použití služební zbraně příslušníkem
Policie České republiky**
Diplomová práce

**Analysis of rightfulness using service weapon by policie officer in Czech
Republic**
Master´s study

VEDOUCÍ PRÁCE
pplk. Ing. Aleš Blahut

AUTOR PRÁCE
por. Bc. Nicol Wolfová

Praha
2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze 14. března 2022

por. Bc. Nicol Wolfová

Poděkování

Tímto děkuji vedoucímu diplomové práce panu pplk. Ing. Alešovi Blahutovi, za veškerý čas, odbornou pomoc, poskytnuté materiály a rady, které mi pomohly k sepsání této práce.

Dále bych chtěla poděkovat kpt. Ing. Ireně Červinkové z odboru služby pořádkové policie pro Ústecký kraj, která mi poskytla statistické údaje o použití zbraně za Ústecký kraj. Krajskému řediteli plk. Mgr. Jaromíru Knížeti a jeho náměstkovi plk. Ing. Petru Sytařovi, kteří mi udělili potřebný souhlas k poskytnutí informací pro praktickou část práce. Velké dík patří i všem, kteří se mnou spolupracovali, vyplnili dotazníky a poskytli mi tak svůj čas, zkušenosti a názory. Ale především bych ráda poděkovala por. Bc. Jiřímu Krejcarovi, který souhlasil s řízeným rozhovorem a poskytl mi tak zajímavé poznatky a podrobnosti o jeho použití služební střelné zbraně proti nebezpečnému pachateli s následkem smrti.

Anotace

Diplomová práce je zaměřena na téma oprávněnosti použití služební zbraně příslušníkem Policie České republiky. Nastínila jsem historický vývoj služebních zbraní osobního vyzbrojení u policejního sboru. Není, zde opomenut ani právní rámec. Postupuji od základních termínů jako je služební zbraň, služební příprava, nebezpečný pachatel až po samotnou analýzu použití služební zbraně. Díky získaným statistickým datům jsem provedla analýzu použití zbraně z pohledu celorepublikového a následně i detailněji v rámci Ústeckého kraje. Mezi kolegy se mi podařilo vyhledat několik zajímavých příkladů použití zbraně z praxe, které jsem čtenáři přiblížila ve třech kazuistikách. A na závěr se věnuji studii, ve formě vyhodnocení dotazníků a řízeného rozhovoru, s příslušníkem, který použil služební zbraň proti nebezpečnému pachateli.

Klíčová slova

služební zbraň * příslušník * taktika výcviku * výzbroj * oprávněnost použití * nebezpečný pachatel * post-shooting trauma

Annotation

The diploma thesis is focused on the topic of the legitimacy of the use of service weapon by a member of the Police of the Czech Republic. I outline the historical development of service weapons as a personal equipment in the police force. The legal framework is not left out either. I progress from basic terms such as service weapon, service training, dangerous perpetrator to the analysis of the use of service weapons. Thanks to the obtained statistical data I did an analysis of the use of the weapon from a national perspective and subsequently in more details within Ústí Region. I managed to find some interesting examples of the use of weapons in practice among my colleagues which I introduced to the reader in three case reports. Finally, I dedicated in the study, in the form of an evaluation of questionnaires and a guided interview, with a member of the police force who used a service weapon against a dangerous perpetrator.

Keywords

service weapon * member * training tactics * equipment * legitimacy of use * dangerous perpetrator * Post-shooting Trauma

Obsah

Úvod	8
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 Pohled do historie.....	11
2 Historie služebních zbraní.....	12
2.1 Základní výzbroj četnictva.....	16
2.2 Sbor národní bezpečnosti	16
2.3 Četnictvo 1919.....	17
2.4 Četnictvo 1920.....	17
2.5 Státní policie.....	17
2.6 Sbor národní bezpečnosti 1945	17
2.7 Veřejná bezpečnost 1950 – 1952	18
2.8 Veřejná bezpečnost – 60. léta.....	18
2.9 Veřejná bezpečnost – 70. léta.....	18
2.10 Veřejná bezpečnost – 80. léta.....	18
2.11 Přejchodové období – od SNB k Policii	18
2.12 Policie České republiky	19
3 Nejrozšířenější služební zbraň a střelivo	20
3.1 Zbraň osobního vyzbrojení	20
3.2 Policejní střelivo.....	21
3.2.1 Sellier & Bellot 9 mm Luger s homogenní střelou (HS).....	22
3.2.2 Sellier & Bellot 9 mm Luger s celoplášťovou střelou	23
3.2.3 Náboj Ruag se střelou Action 5.....	23
4 Služební příprava	24
4.1 Druhy služební přípravy.....	24
4.1.1 Všeobecná služební příprava	24
4.1.2 Služební tělesná, střelecká a taktická příprava	25
4.1.3 Služební příprava ve vztahu ke služebnímu místu.....	25
4.1.4 Služební příprava zaměřena na typizované případy budoucího nasazení	25
4.1.5 Integrovaný výcvik policistů	25

4.2	Střelecká služební příprava	25
4.2.1	Manipulace se zbraní	25
4.2.2	Střelecké techniky	26
4.2.3	Použití ostatních zbraní	26
4.2.4	Kontrola střelných zbraní.....	26
4.3	Prověry ze služební přípravy	26
4.3.1	Písemné testy	27
4.3.2	Prověrková cvičení	27
5	Použití služební zbraně – právní rámec.....	28
5.1	Zákon o Policii České republiky	29
5.2	Trestní zákoník	31
5.3	Interní předpisy	32
5.3.1	Metodické doporučení k pronásledování vozidel příslušníky Policie České republiky.....	33
5.3.2	Stanovisko Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, Analyticko legislativního odboru Policejního prezidia a ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia k některým otázkám týkající se aplikace právní úpravy donucovacích prostředků	33
5.3.3	Metodická příručka č. 1/2017	34
6	Použití zbraně	36
6.1	Proti nebezpečnému pachateli	36
6.2	Proti vozidlu	37
6.3	Proti zvířeti.....	37
7	Posttraumatické problémy – trauma po výstřelu	39
7.1	Označení PTSD.....	39
7.2	Koncept péče – psychologická péče o policisty	41
7.2.1	Bezprostřední kontakt.....	41
7.2.2	Druhý kontakt.....	42
7.2.3	Třetí setkání.....	42
7.3	Diagnostická kritéria.....	42
8	Ranivý účinek střel	43
8.1	Průbojný účinek	43
8.2	Tříštivý a trhavý účinek.....	43
8.3	Střepinový účinek	43

8.4	Traumatický šok.....	44
8.5	Hydrodynamický účinek.....	44
8.6	Sekundární účinek.....	44
8.7	Následné účinky	44
PRAKTICKÁ ČÁST		45
9	Analýza použití služební střelné zbraně příslušníkem Policie České republiky	46
9.1	Kazuistiky použití služební střelné zbraně	46
9.1.1	KAZUISTIKA 1	46
9.1.2	KAZUISTIKA 2.....	49
9.1.3	KAZUISTIKA 3	51
9.2	Vyhodnocení dotazníku	53
9.3	Statistická data.....	55
9.3.1	Celorepubliková data	55
9.3.2	Statistická data pro Ústecký kraj.....	57
9.4	Řízený rozhovor – použití zbraně s následkem smrti.....	58
10	Závěr	65
Seznam použité literatury.....		67
Seznam příloh.....		74
Přílohová část č. 1 – obrázky k tématu.....		78
Přílohová část č. 2 – tabulky a grafy		87
Přílohová část č. 3 – dokumenty		104

Úvod

Používání služební střelné zbraně u Policie České republiky (dále jen „PČR“) je velmi rozsáhlé a zajímavé téma. Sama jsem u PČR již patnáctým rokem. Prošla jsem několika odděleními, poslední čtyři roky jsem služebně zařazena na Oddělení služby pro zbraně a bezpečnostní materiál (dále jen „OSZBM“). Každý den se dozvídám, ohledně používání zbraní, něco nového, ale o používání zbraní příslušníkem PČR v rámci výkonu služby mám jen základní povědomí. Prošla jsem u PČR základními i speciálními výcviky na používání zbraní. Během celé své služby jsem, jako většina policistů, zbraň použít zatím nemusela.

Cílem práce je samotná analýza oprávněnosti použití služební zbraně příslušníkem PČR a získání všech důležitých informací s tím spojených. Okrajově jsem se věnovala historii vzniku policie. Popsala jsem postup vývoje služebních střelných zbraní osobního vyzbrojení. Uvádím i informace o služebním střelivu. Nastínila jsem, co vše musí příslušník PČR splnit, aby mohl vůbec služební zbraň při samotném výkonu služby použít, jaká má zákonná oprávnění k použití střelné zbraně, nebo co všechno musí příslušník absolvovat. Také se věnuji problémům, kterým může v souvislosti s použitím zbraně čelit a jak mu je možné pomoci. Na závěr jsem vyhodnotila získaná statistická data spojená s použitím služební zbraně. Popsala jsem nejzajímavější případy z praxe, včetně jednoho, kdy policista oprávněným použitím služební zbraně způsobil smrt pachatele. Tento případ jsem detailně popsala v rámci řízeného rozhovoru.

V úvodu vysvětlím základní pojmy, jako „služební střelná zbraň“, „příslušník PČR“ a „donucovací prostředek“ (dále jen „DP“). Služební střelná zbraň PČR nemá konkrétní zákonnou definici. To, že služební zbraní je i zbraň střelná, včetně střeliva, se uvádí v ustanovení § 56 zákona č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky ve znění pozdějších ustanovení (dále jen „zákon o PČR“). Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů č. 361/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), hned v § 1 uvádí, že „příslušníkem“ je fyzická osoba, která vykonává službu v bezpečnostním sboru, kdy *„Bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České*

*republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.*¹

Donucovací prostředky, ve spojení se služební střelnou zbraní, jsou uvedeny v zákoně o PČR pod ustanovením § 52 písm. m–o). Jedná se o úder střelnou zbraní, hrozbu namířenou střelnou zbraní a varovný výstřel.

Pojem nebezpečný pachatel nemá konkrétní zákonnou definici. Detailně se tomuto pojmu věnuji pod bodem č. 5 této práce.

¹ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, § 1.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Pohled do historie

V souladu s platnými zákony bylo vždy hlavním posláním bezpečnostních sborů střežit veřejný pořádek, chránit bezpečí osob a majetku a spolupůsobit při obraně státu. Čechy, Morava a část Slezska byly až do roku 1918 součástí Rakouska-Uherska. V rámci této monarchie dohlížela na místní veřejný pořádek státní policie, četnictvo i obecní a městští strážníci. Po vzniku první Československé republiky přispěly ke stabilizaci bezpečnostní situace právě Četnictvo a Policie. Republice sloužily v následujících letech 1918-1938. Nejen příslušníci Četnictva, Policie nebo vojáci Čs. armády společně bránili v letech 1938–1939 Československou republiku proti nepřátelům. V temném období nacistické okupace, v letech 1939–1945, byly Četnictvo a Policie Protektorátu Čechy a Morava podřízeny německým bezpečnostním složkám. V roce 1945 vznikl Sbor národní bezpečnosti (dále jen „SNB“). Tento nový bezpečnostní sbor zřídila osvobozená Československá republika z bývalých četníků, policistů a dobrovolníků. SNB se skládal z různých útvarů a složek. Na bezpečnostní zájmy státu dohlížela Státní bezpečnost (StB) a službu pořádkovou, dopravní a kriminální vykonávala Veřejná bezpečnost (VB). V 70. letech došlo ke zrušení obecní a městské policie, kdy její činnost částečně nahradila Inspekce veřejného pořádku, zřizovaná národními výbory. V roce 1991 vznikla zákonem č. 283/1991 Sb. O Policii České republiky – Policie ČR jako ozbrojený bezpečnostní sbor. Tento sbor konal službu pořádkové, dopravní i kriminální policie. S tímto novým zákonem získala města a obce zpět právo zřídit obecní a městskou policii.²

² *Historie učitelka života: Stručný náhled do české policejní historie a pozvání do policejního muzea v bývalém klášteře na Karlově.* Publikaci vydalo Muzeum Policie ČR za finanční a metodické podpory Ministerstva vnitra. Praha, 2019.

2 Historie služebních zbraní

V prvopočátcích nebyl rozdíl mezi policejními a vojenskými jednotkami viditelný. Nejspíše proto se jejich výzbroj od sebe nijak zvlášť nelišila. Později bylo rozdílné poslání vojsk a Policie zřetelnější. Vojsko disponovalo například těžšími zbraněmi. Mezi první zbraně bezpečnostních sborů patřily luky a kuše. První palné zbraně se objevují až v průběhu 15. a 16. století. Ruční palné zbraně jsou součástí vojenské výzbroje od 16. století.

Mezi první palné zbraně byly řazeny tzv. předovky s dělenou municí (nabíjely se ústím hlavně). U předovek bylo typické, že se střelný prach sypal zvlášť do hlavně a do kanálku spojeného s vnitřní částí hlavně (tzv. na pánvičku), poté následovalo zasunutí střely do hlavně. K zapalování střelného prachu sloužil například rozžhavený drátek a později i zapálená doutnáková šňůra. Odtud vzniklo označení zbraní jako doutnákové. Střelný prach se zapaloval i pomocí tzv. křesadlového kamínku. Odtud název křesadlové zbraně nebo zbraně s křesadlovým zámkem. Četnictvo používalo zmiňované předovky s křesadlovým zámkem v letech 1873–1918. Od roku 1850 byla součástí výzbroje např. pistole vzor 1850 systému Augustin (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 1).

Zhruba na přelomu 17. a 18. století byly posledním vývojovým stupněm předovek tzv. perkusní zbraně. Došlo zde k nahrazení tzv. pánvičky na střelný prach chemickou roznětkou. Tento princip byl znám koncem 18. století, ale k praktickému využívání ve vojenství došlo až v druhé čtvrtině 19. století. Během 19. století se do výzbroje dostaly zbraně moderního typu tzv. zadovky na jednotný náboj. K výraznému přezbrojování z předovek na zadovky došlo na přelomu 60. a 70. let 19. století. V 80. a 90. letech 19. století byla snaha o zvýšení palebné síly, a tak došlo k zavádění víceranných opakovacích zbraní. Také zde došlo k zavádění moderních systémů s označením jako samonabíjecí (střílející jednotlivými ranami) a automatické (střílející dávkami), nebo jejich kombinací. Proces přezbrojování četnictva probíhal pomalu. Revolvery systému Gasser se objevily ve výzbroji až od roku 1870. K jejich používání spolu se samonabíjecími pistolemi docházelo ve 20. století. Využívali je většinou důstojníci a vyšší poddůstojníci nebo jízdní četnictvo. Zákonné používání zbraně

četnictvem bylo vymezeno v říšském zákoně č. 19 z roku 1850. Zde bylo mimo jiné stanoveno, kdy může dojít k použití služební stříelné zbraně.

„Četník mohl použít zbraně:

- jako nutné obrany k odvrácení útoku vedeného proti němu;*
- k překonání odporu, směřující k překažení jeho služebních úkonů;*
- vůbec ve všech případech, kdy to bylo dovoleno stráží.*

Při všech zákrocích s použitím zbraně neměl být život toho, proti němuž zákrok směřoval, uváděn „bez nutnosti v nebezpečí.“³

Následoval výklad v zákoně č. 51 z roku 1860. Zde nedošlo k žádné změně v souvislosti s oprávněním četníka k použití služební zbraně. Teprve v zákoně č. 19 z roku 1876 bylo výše uvedené použití zbraně doplněno o případ zamezení útěku nebezpečných zločinců, které nebylo možno zadržet jinými prostředky. Četnictvo po celou dobu války vykonávalo mimo svoji službu i běžnou službu ve vojenské logistice.⁴

V následujících letech 1918–1939 nedošlo u čs. bezpečnostních složek k žádným zásadním změnám, v porovnání před rokem 1918. Mezi základní činnosti bezpečnostních orgánů stále patřila ochrana státu a občana. S nástupem komunistů k moci, po II. světové válce, došlo k prezentování policie a četnictva v těch nejčernějších barvách. Během první a druhé republiky byl tak vytvořen negativní obraz policisty. Jednostranně se tvrdilo, že policista bije hladové demonstranty a četník do nich rovnou střílí. Činnosti bezpečnostních složek (Četnictvo a Policie) byly rozsáhlé. Připomínány byly jen některé prvky z jejich činnosti: vyřešené slavné kriminální případy v pozitivním smyslu nebo v negativním smyslu nezdar v obcích Krompach a Duchcov. V roce 1921 v Krompachu, v roce 1931 v Duchcově došlo při tzv. hladových pochodech k zastřelení protestujících občanů ze strany příslušníků Policie a Četnictva. Ale o každodenní činnosti četníků v ulicích (odrazování potencionálních pachatelů),

³ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Themis, 1997, s. 82 – 83. ISBN 80-85821-52-4.

⁴ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Themis, 1997, s. 84. ISBN 80-85821-52-4.

o zabitých četnících v boji s lupiči nebo záchraně životů při živelných pohromách se nezmiňovalo.

Po roce 1928 byly palnými zbraněmi četnictva samonabíjecí pistole a krátké opakovací pušky. Oboje uzpůsobené pro nasazení bodáku. V zákoně o četnictvu č. 299/1920 Sb. ust. § 1 je uvedeno, že: *„Četnictvo republiky Československé jest vojensky organisovaný sbor strážný, jenž určen jest k tomu, aby podle stávajících zákonných předpisů a podle nařízení příslušných úřadů státních udržoval v celém území Československé republiky veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost“*.⁵

V ustanovení § 13 zmiňovaného zákona o četnictvu je uvedeno oprávnění četníka použít mimo jiné i služební střelnou zbraň. Užití zbraně je považováno za nejkrajnější donucovací prostředek. Oproti zákonu č. 19/1976 (viz výše) se novelizací zákona č. 28/1928 Sb. rozšířila práva četnictva (a policie) v bodě 1 došlo k rozšíření o situaci ohrožení (*„jenž na něj byl učiněn aneb který mu bezprostředně hrozí“*) a pod bod 2. bylo zařazeno následující znění *„jestliže nebezpečný zločinec, proti kterému četník zakročuje, na vyzvání četníkovy se nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt“*⁶

O použití zbraně se prováděla hlášení prostřednictvím zemského četnického velitelství (ZČV) přímo ministerstvu vnitra. *„Hlášení použití zbraně obsahovalo tyto údaje:*

1. *Jméno četníka, který zbraně užil*
2. *Způsob užití zbraně (výstřel z karabiny nebo pistole, bodnutí bodákem, rána šavlí, obuškem, pažbou)*
3. *Jméno dotyčného, proti němuž bylo použito zbraně*
4. *Důvod použití zbraně (opírající se o ustanovení § 13 zákona o četnictvu)*
5. *Výsledek užití zbraně (bezvýsledné, zranění lehké, těžké, životu nebezpečné, smrtelné)*
6. *Kde se nachází osoba zraněná nebo usmrcená.“*⁷

⁵ § 1 zákona č. 299/1920, o četnictvu

⁶ MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva*. Přeložil Lubomír UHLÍŘ. Praha: Police History, 1999, s. 108. ISBN 80-902670-0-9.

⁷ MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva*. Přeložil Lubomír UHLÍŘ. Praha: Police History, 1999, s. 109. ISBN 80-902670-0-9.

Při výkonu běžné služby musela být dodržena všeobecná pravidla pro bezpečnou manipulaci se zbraní, před nástupem do výkonu služby i během výkonu samotného. Před odchodem do služby si četník nabí karabinu (krátkou pušku) zásobníkem s pěti náboji, před velitelem nebo jeho zástupcem. Druhý plně nabitý zásobník si četník vložil do sumky (pouzdra).

V roce 1939, na území vzniklého Protektorátu Čechy a Morava, řídilo nadále činnost policie a četnictva (bezpečnostních složek) Ministerstvo vnitra. Dozor a vlastní kontrolu nad nimi však vykonávaly německé bezpečnostní orgány. Zásadní změna přišla až v roce 1944, kdy došlo k sloučení všech složek (Četnictvo, státní policie a obecní policie) do jediné tzv. protektorátní policie. Součástí bylo i hasičstvo z povolání. Po roce 1945 se postavení bezpečnostních složek měnilo v závislosti na vývoji politické situace. Došlo k vytvoření jednotného policejního sboru – Sboru národní bezpečnosti (SNB). V roce 1948, po konečném politickém vítězství komunistů, byl policejní sbor označen spíše jako represivní složka vlády jediné politické strany.

Stejně jako u všech ozbrojených sborů po II. světové válce nebyla ani prvotní výzbroj SNB jednotná. Jako výzbroj byla například používána klasická výzbroj dosavadních bezpečnostních sborů, výzbroj od různých odbojových a partyzánských formací, nebo dokonce i výzbroj zabraná v německých zbrojních skladech (tzv. trofejní výzbroj). Později SNB využívala výzbroj, kterou jí dodaly spojenecké mocnosti. Díky modernizaci a vývoji ve vojenské technice jsou do běžné výzbroje zařazovány i samopaly. Pistole jsou již běžnou výzbrojí. Při použití zbraně měl příslušník SNB zákonem stanovená práva civilní i vojenské stráže. Užití zbraň mohl jen v těchto případech:

- 1. „V případě nutné obrany, aby odvrátil násilný útok, jenž na něho byl učiněn, aneb, který mu bezprostředně hrozil nebo jímž se ohrožoval život jiné osoby.*
- 2. Jestliže nebezpečný zločinec, proti kterému příslušník SNB zakročoval, se na jeho vyzvání nevzdal nebo se zdráhal opustit svůj úkryt.*
- 3. Nešlo-li jinak překonat odpor směřující ke zmaření jeho služebního úkonu.*

4. *Aby zamezil útěku nebezpečného zločince, jeho nemohl jiným způsobem zadržet.*⁸

Před každým použitím zbraně musel příslušník šetřit život osoby, proti níž zakročuje a použít nejprve mírnějších prostředků. Za ty bylo považováno například přiložení svěracích řetízků (pout), napomenutí rozkazovacím hlasem, nebo pronásledování prchajícího. Pokud se schylovalo k situaci možného použití zbraně, měl zakročující příslušník říct „Ve jménu zákona“, zůstat ve vzdálenosti tří až čtyř kroků a připravit si zbraň ke střelbě. Otevřít pouzdro pistole, vyjmout ji z pouzdra a připravit ji k případnému použití. Ke všemu byly dané tzv. služební instrukce SNB. Mimo jiné v nich byl vysvětlen výklad pojmů (jako nutná obrana, nebezpečný zločinec, mírnější prostředky aj..) nebo doporučení, jak postupovat při použití všech možných prostředků včetně zbraně. Například bylo doporučováno neustále napjatě pozorovat podezřelou osobu, aby se k příslušníkovi nijak nepřiblížila.⁹ Konkrétní zbraně určené pro výzbroj příslušníků od prvopočátku až do současnosti jsou uvedeny níže.

2.1 Základní výzbroj četnictva

Důstojnická výzbroj četnictva byla pistole ČZ vz. 24 (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 2) a dlouhá – důstojnická šavle. Výzbroj mužstva byla puška vz. 33 s bodákem (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 3) a krátká služební šavle. Při výkonu zvláštní služby byl četník navíc vyzbrojen o pistolí ČZ vz. 24.

2.2 Sbor národní bezpečnosti

Pistole DUO, ráže 6,35 mm, náboj 6,35 Browning a pistole ČZ vz. 27, ráže 7,65 mm, náboj 7,65 Browning, výroba Československo (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 4 a 5).

⁸ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Police History, 2011, s. 123-124. ISBN 978-80-866477-55-8.

⁹ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Police History, 2011, s. 125. ISBN 978-80-866477-55-8.

2.3 Četnictvo 1919

Revolver Rast & Gasser M1898, ráže 8 mm, 8 nábojů v bubínku, výrobce Rast & Gasser, Ottakring, Vídeň – Rakousko (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 6).

2.4 Četnictvo 1920

Pistole Steyr M1912, ráže 9 mm, náboj 9 mm Steyr, pevný zásobník pro 8 nábojů, výrobce Österreichische Waffenfabrik Steyr, Rakousko – Uhersko (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 7).

2.5 Státní policie

Pistole Praga 1919, ráže 7,65 mm, náboj 7,65 Browning, výroba Československo (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 8).

Pistole vz. 22, dříve označovaná jako pistole N, ráže 9 mm, náboj 9 mm vz. 22, výroba Československo. Jednalo se o upravenou, původně licenčně vyráběnou pistoli Mauser-Nickel (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 9).

2.6 Sbor národní bezpečnosti 1945

Pistole Walther PP, ráže 7,65 mm, náboj 7,65 Browning, výroba Německo (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 10),

Pistole Walther P 38, ráže 9 mm, náboj 9 x 19 Luger, výroba Německo (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 11),

Pistole Browning 1935, ráže 9 mm, náboj 9 x 19 Luger výroba Fabrique Nationale v Herstalu, Belgie (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 12).

Revolver Nagant 1895, ráže 7,62, náboj 7,62 Nagant, výroba SSSR (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 13).

Pistole ČZ vz. 24, ráže 9 mm, náboj 9 mm Browning, výroba Československo (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 2).

Pistole TT vz. 33, ráže 7,62, náboj 7,62x25 Tokarev, výroba SSSR (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 14).

2.7 Veřejná bezpečnost 1950 – 1952

Pistole ČZ vz. 27, ráže 7,65 mm, náboj 7,65 Browning, výroba Československo (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 5).

Počátkem 50. let nastupuje tvrdá sovětizace sboru a tím samopal ČZ vz. 26, ráže 7,62 Tokarev, náboj 7,62 Tokarev, výroba Československo i pistole ČZ vz. 50, ráže 7,65 mm, náboj 7,65 Browning, výroba Česká zbrojovka Strakonice, později Česká zbrojovka Uherský Brod (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 15).

Příslušnice VB je krom samopalu vz. 23, ráže 9 mm Parabellum, výroba Československo vyzbrojena i pistolí CZ 45, ráže 6,35 mm, náboj 6,35 mm Browning, výroba Československo (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 16).

2.8 Veřejná bezpečnost – 60. léta

Stále se užívá pistole ČZ vz. 50, ráže 7,65 mm, náboj 7,65 Browning, výroba Česká zbrojovka Strakonice, později Česká zbrojovka Uherský Brod.

2.9 Veřejná bezpečnost – 70. léta

Příslušník dopravní služby VB vyzbrojen pistolí ČZ vz. 70, ráže 7,65 mm, náboj 7,65 Browning, výroba Česká zbrojovka Strakonice, později Česká zbrojovka Uherský Brod (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 17).

2.10 Veřejná bezpečnost – 80. léta

Příslušník pořádkové služby byl vyzbrojen pistolí ČZ vz. 82, ráže 9 mm, náboj 9x18 Makarov, výroba Česká zbrojovka Uherský Brod (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 18).

2.11 Přejchodové období – od SNB k Policii

Příslušníci SNB později policisté byly vyzbrojeni pistolí ČZ 85, ráže 9 mm, náboj 9x19 mm Luger, výroba Československo a pistole Beretta 92, ráže 9 mm, náboj 9x19 mm Luger, výroba Itálie (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 19 a 20).

2.12 Policie České republiky

Zbraň současné osobní výbroje pistole ČZ 75 D Compact, ráže 9 mm, náboj 9x19 mm Luger, výroba Česká republika (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 21) včetně služebního pouzdra a pistole ČZ 82 ráže 9 mm, náboj 9x18 Makarov, výroba Česká zbrojovka Uherský Brod včetně pouzdra a náhradního zásobníku.

10

¹⁰ Muzeum Policie České republiky, Ke Karlovu 1, 120 00 Praha 2. Ze dne 23.11.2021.

3 Nejrozšířenější služební zbraň a střelivo

Informace k výzbroji, tedy střelným zbraním a střelivu používanému příslušníky PČR, jsou uvedeny v dokumentu s názvem Systemizace služebních zbraní a munice Policie České republiky č.j. PPR-194/ČJ-2017-990630.

3.1 Zbraň osobního vyzbrojení

Služební střelné zbraně můžeme rozdělit dle osobního vyzbrojení (přidělené jednotlivci) a skupinového vyzbrojení (pro vyzbrojení policistů v organizačních součástech útvarů). Má práce je zaměřena na použití zbraně příslušníkem PČR, tedy jednotlivce. Ve zmiňovaném dokumentu, týkajícím se systemizace, je specifikováno rozdělení stávajícího sortimentu služebních zbraní (případně nových typu zbraní) na organizační články PČR tak, aby bylo zabezpečeno reálné plnění úkolů obsažených v zákoně o PČR.

Zbraní osobního vyzbrojení je myšlena *„krátká zbraň jednotlivce (pistole, revolver); její převzetí potvrzuje příslušník policie (dále jen „policista“) podpisem v zápůjčkovém listu; počty a druhy (typy) zbraní osobního vyzbrojení jsou vymezeny ve schválené systemizaci služebních zbraní a munice (dále jen „systemizace“)¹¹*

V základu je každý policista vyzbrojen samonabíjecí pistolí CZ model 75 D Compact, ráže 9x19 mm (9 mm Luger), včetně dvou zásobníků, čištění, pouzdra pro vnější nebo skryté nošení a pouzdra na zásobník. Do běžného výkonu služby byla zavedena v roce 2001. Obecně lze základní služební zbraň charakterizovat jako:

„Kompaktní samonabíjecí pistole s uzamčeným závěrem pracujícím na principu využití impulsu výstřelu, se skrytým bicím mechanismem, se spoušťovým systémem se stejnou charakteristikou pro první a další výstřely, s automatickým

¹¹ Závazný pokyn policejního prezidenta ze dne 12. prosince 2008, č. 156/2008, o zabezpečení, přidělování a nošení služebních zbraní, střeliva a munice v Policii České republiky. Čl. 2.

*jištěním zápalníku, střeleckou pohotovostí a lůžkem pro montáž taktických doplňků“.*¹²

3.2 Policejní střelivo

Příslušníci PČR jsou v současné době vybaveni střelivem s dutou špičkou s označením HS. Dříve byla používaná celoplášťová střela (ogiválního tvaru) ráže 9 x 19 mm s váhou střely 9 g s jádrem z tvrdého olova a povrchem chemicky potaženým slitinou mědi a zinku (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 22). HS střelivo bylo v roce 2005 nejprve používáno jen příslušníky specializovaných jednotek. V současné době jsou již ve výzbroji každého policisty. Jedná se především o náboje Sellier & Bellot se střelou HS o hmotnosti 6,5 g (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 23) a pro specializované jednotky jsou dále určeny náboje Ruag se střelou Action 5 o hmotnosti 6,1 g (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 24).

Používáním standardní celoplášťové munice často docházelo k prostřelení cíle, a proto přešla i PČR k používání munice s řízenou deformací s menšími následky. V minulosti bylo zaznamenáno několik případů, kdy použitím služební střelné zbraně policistou s celoplášťovou střelou došlo i neúmyslně k úmrtí nezúčastněných osob.

Například:

V listopadu 1997 byl smrtelně postřelen dvaadvacetiletý policista z Ostrova nad Ohří na Karlovarsku. Došlo k tomu při pronásledování automobilu s opilým řidičem. Kolega vystřelil na pneumatiky vozidla, došlo k odrazu střely od disku kola a následnému zasažení jmenovaného kolegy.

V dubnu 2004 v Trmicích došlo k zasažení zakročujících policistů odraženými střelami z vlastních zbraní při zákroku proti nebezpečným překupníkům drog.

V dubnu 2007 byl v Praze zasažen odraženou střelou z policejní zbraně náhodný chodec, a to po výstřelu na prchajícího pachatele loupeže.

¹² *Systematizace služebních zbraní a munice Policie České republiky*. In: Policejní prezidium České republiky, 2017, s. 7. PPR-19430-1/ČJ-2017-990630.

Problém byl především v tom, že používaná celoplášťová střela, při odrazu nebo při průchodu tkání, s následnou deformací, měla stále dostatek energie ke způsobení vážných zranění u náhodně zasažené osoby.¹³

V návaznosti na novou Technickou směrnici ve Spolkové republice Německo, byly nastaveny nové požadavky a podmínky pro náboj 9x19 mm se sníženým obsahem škodlivin. Plánem bylo vyrobit náboj se speciální střelou, která bude mít dostatečný průbojný, ranivý a zastavovací účinek, a navíc bude ekologická. Technická směrnice požadovala, aby náboj 9 mm Luger (9x19 mm) zajišťoval například:

- nízké ohrožení nezúčastněných osob
- žádné tvoření střepin
- nízkou odrazivost
- nulový obsah olova ve střele
- velké předání energie při střelbě na měkké cíle
- nebo třeba funkčnost při extrémních teplotách (- 35°C až +53 °C, 100% vlhkosti).

Vývojem střely se u nás zabýval největší výrobce střeliva v České republice – akciová společnost Sellier & Bellot Vlašim, který střelivo, s označením HS, splňující požadované, poskytl bezpečnostním sborům v roce 2005.¹⁴ Pro zajímavost, srovnáním cen běžně dostupného střeliva v roce 2009 bylo zjištěno, že jeden náboj Sellier a Bellot ráže 9 mm Luger s celoplášťovou střelou stál 7 Kč a jeden kus náboje ráže 9 mm Luger se střelou s řízenou deformací 10 Kč. Rozdíl byl tedy pouhé 3 Kč.

3.2.1 Sellier & Bellot 9 mm Luger s homogenní střelou (HS)

Střela s řízenou deformací je konstruována tak, aby při nárazu na měkkou překážku (tkáň) předala větší část své energie cíli a deformovala se do předem určeného tvaru. Má schopnost pronikat překážkami beze změny směru s malou odrazivostí. Nevýhodou je vyšší cena a nutnost vyjmutí střely z těla jen operativním zákrokem.

¹³ Munice pro Policii ČR v souvislostech. Policista.cz [online]. 2009 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/munice-pro-policii-cr-v-souvislostech-608/>.

¹⁴ *Střelecká revue: Sellier & Bellot HS a TB* Ing. Zdeněk Štěpánek, s. 26. 4/2014.

3.2.2 Sellier & Bellot 9 mm Luger s celoplášťovou střelou

Tvar celoplášťové střely a plášť ze slitiny mědi a zinku zaručuje vysokou průraznost s velkou schopností odrazu při nárazu na překážku, při nárazu na kost schopnost tříštit, při průchodu měkkou tkání nezpůsobit žádný efekt (předá minimum energie), a při nárazu na překážku schopnost změny směru letu střely s vysokou ranivostí.¹⁵

3.2.3 Náboj Ruag se střelou Action 5

Jde o špičkovou municí o váze 6,1 g, s dutinou vyplněnou platovou zátkou. Ta obsahuje kovový prášek pro bezproblémovou identifikaci polohy rentgenem při ošetření zasaženého. Při zasažení měkké tkáně, dojde k zatlačení plastové zátky do dutiny střely. Střela tak bezmála dvojnásobně zvětší svůj rozměr. Veškerou svou energii předá cíli a nedojde k průstřelu. Při nárazu do pevné překážky se ihned deformuje a ztrácí energii. Určeno pro specializované jednotky jako Krajské zásahové jednotky, speciální pořádkové jednotky, ale i Pohotovostí motorizovanou jednotku).¹⁶

¹⁵ Munice pro Policii ČR v souvislostech. *Policista.cz* [online]. 2009 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/munice-pro-policii-cr-v-souvislostech-608/>.

¹⁶ Pražská PMJ je vyzbrojena novou municí ACTION 5. *Policista.cz* [online]. 2012 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/munice-pro-policii-cr-v-souvislostech-608/>.

4 Služební příprava

*„Služební příprava je příprava určená k soustavnému získávání, udržování a prohlubování odborné způsobilosti potřebné pro výkon služby a zastávaného služebního místa“.*¹⁷

Po roce 1918 vznikala podle armádního vzoru i určitá struktura školství a výcviku četnictva. Než došlo k zákonnému utvoření školícího systému, museli příslušníci vycházet z osvojené praxe v přímém výkonu služby. Základní i specializovaná výuka příslušníků se odvíjela až od potřeb vycházejících z přímého výkonu služby. Do roku 1956 se spíše v oblasti proškolení nově nastupujících, hledělo na kvantitu. Z hlediska kvality se výcvik prováděl až ve spojení s vyššími požadavky na příslušníky. Jednalo se o oblast odborných a politických znalostí.

Cílem služební přípravy je, po celou dobu vývoje policejního školského systému, nabytí potřebných schopností a praktických dovedností pro bezpečný výkon služby. Slouží k prohloubení, osvojení a udržení základních znalostí. Součástí služební přípravy jsou i prověrky.

Mezi jednu ze základních povinností příslušníka dle § 45 zákona o služebním poměru dle odst. 1 písm. d) je zařazena také povinnost mít speciální střelecký výcvik, pravidelně prohlubovat potřebné znalosti, podstupovat přezkušování v teoretické i praktické části.

4.1 Druhy služební přípravy

Pokud není dáno jinak, služební přípravy se zúčastňují všichni policisté. Každý je povinen plnit stanovené úkoly v této oblasti. Služební příprava je součástí výkonu služby. Podle čl. 1 odst. 3 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 4/2009 (dále jen „ZPPP č. 4/2009“) je služební příprava rozlišována na:

4.1.1 Všeobecná služební příprava

Jde o obecnou služební přípravu, která nemá vliv na služební zařazení příslušníka. Slouží k rozšiřování, upevňování a prohlubování kompetencí policistů.

¹⁷ Závazný pokyn policejního prezidenta ze dne 19. ledna 2009, č. 4/2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, čl. 1 odst. 1.

4.1.2 Služební tělesná, střelecká a taktická příprava

Je zaměřena na znalosti, praktické dovednosti a pohybové schopnosti důležité pro výkon služby.

4.1.3 Služební příprava ve vztahu ke služebnímu místu

Policista zařazený na konkrétní služební místo je proškolen v rámci odbornosti v souladu s náplní služební činnosti. Jde zde o rozšiřování, upevňování a prohlubování potřebných znalostí včetně zaměření na rozsah oprávnění a povinností daného příslušníka.

4.1.4 Služební příprava zaměřena na typizované případy budoucího nasazení

Zde dochází ke služební přípravě zaměřené na typizované případy budoucího nasazení s využíváním získaných poznatků a zkušeností z předchozích případů.

4.1.5 Integrovaný výcvik policistů

Jde o komplexní výcvik na speciálně vybaveném výcvikovém pracovišti (ve školním policejním středisku) se zapojením právních, psychologických a možných technických a taktických aspektů policejních zásahů.

4.2 Střelecká služební příprava

Příprava použití zbraně a přesné postupy jsou stanovené v příloze č. 2 ZPPP č. 4/2009 čl. 2, kde se dále rozděluje na manipulaci se zbraní, střelecké techniky, použití ostatních zbraní a kontrola střelných zbraní.

4.2.1 Manipulace se zbraní

Manipulace se zbraní se provádí obouruč, silnou a slabou rukou. V rámci této přípravy je trénováno, vysvětlováno a opakovaně praktikováno mimo jiné nošení a držení zbraně, střelecký postoj, nabíjení, vybití zbraně, odstranění možných závad nebo uvedení zbraně do bezpečného stavu.

4.2.2 Střelecké techniky

Střelecké techniky se též trénují jako střelba obouruč, silnou a slabou rukou a dochází zde i k propojování s naučenou taktikou výcviku. Zde se výcvik zaměřuje například na střelecké polohy, různé druhy střelb, jako na pohyblivý cíl, za snížené viditelnosti nebo po fyzické zátěži, střelba za využití krytu nebo střelby proti konkrétnímu cíli.

4.2.3 Použití ostatních zbraní

Mezi ostatní zbraně jsou zařazeny brokovnice, odstřelovací pušky, samopaly, vrhače speciálních projektilů a bodné a sečné zbraně.

4.2.4 Kontrola střelných zbraní

Jedná se o bezpečnostní opatření, přepravu střelných zbraní včetně kontroly jejich funkčnosti, péče o zbraň, výstroj a munici včetně kontroly munice. Bezpečnostní pravidla pro manipulaci se zbraní jsou konkrétně popsána v příloze č. 4 ZPPP č. 4/2009, kde se hned v prvním odstavci čl. 1 uvádí nejzákladnější pravidlo: „*Se zbraní se manipuluje vždy jako s nabitou.*“¹⁸ Následuje bezpečné nabití a vybití zbraně, vymezení pojmu bezpečného prostoru, zákaz manipulace se zbraní pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek a správné provedení bezpečnostní kontroly zbraně při výcviku.

4.3 Prověrky ze služební přípravy

Závěrem služební přípravy jsou prověrky. Prověrky ze střelecké přípravy, jejich obsah a hodnocení jsou detailně popsány v příloze č. 6 ZPPP č. 4/2009. Prověrky se skládají ze dvou částí: písemných testů ze znalosti právních předpisů a interních aktů řízení o použití zbraně a donucovacích prostředků a prověrkových cvičení střelecké přípravy pro konkrétní skupinu.

¹⁸ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, příloha č. 4, čl. 1 odst. 1.

4.3.1 Písemné testy

Testy obsahují soubor otázek sestavených ze znění zákona o PČR a výše zmiňovaného ZPPP č. 4/2009, o provádění služební přípravy. Testy musí policisté provést min. 1x ročně před střeleckým výcvikem.

4.3.2 Prověřková cvičení

Prověřková cvičení střelecké přípravy jsou dále rozdělena podle zařazení služebních míst do tzv. skupin služební přípravy. Uvedeno v příloze č. 6 ZPPP č. 4/2009. Skupiny služební přípravy jsou čtyři. Policisté jsou do nich rozděleni dle převažujícího charakteru činnosti při plnění služebních úkolů. Kritérii jsou především míra nebezpečnosti a pravděpodobnosti provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků. V příloze č. 3 ZPPP č. 4/2009 najdeme, do jaké skupiny spadá konkrétní služební místo policisty.

Do skupiny 1 spadají policisté speciálních pořádkových jednotek, policisté určení k provádění zákroků proti nebezpečným pachatelům nebo také policisté určení k zajišťování přímé osobní ochrany chráněných osob a doprovodu letadel.

Do skupiny 2 spadají policisté v přímém výkonu vykonávající základní policejní činnosti včetně eskort, operativně pátrací činnost, instruktoři, policisté určení k ochraně objektů a zajišťující bezpečnost chráněných osob.

Do skupiny 3 spadají též policisté vykonávající základní policejní činnosti jen se zaměřením spíše na oblast odhalování, dokumentace a vyšetřování.

Do skupiny 4 jsou zařazeni policisté, jejichž součástí služební náplně není provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků. Jejich převážnou náplně práce je administrativní činnost, poskytování technického, informačního nebo jiného zabezpečení pro výkon služby včetně vedoucích policistů.¹⁹

¹⁹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky, příloha č. 3, 6.

5 Použití služební zbraně – právní rámec

Profese policisty je jednou z mála, ke které neodmyslitelně patří střelná zbraň. Jedná se o nejúčinnější ale zároveň i o nejnebezpečnější nástroj k vynucování práva policistou. Na našem území je použití zbraně bráno až jako jedna z krajních možností policisty. Například ale v USA je zcela běžné provádět dopravní kontrolu se zbraní v ruce. Použití služební střelné zbraně příslušníka PČR je v České republice ošetřeno několika zákony a interními předpisy. Mezi nejzákladnější z nich patří zákon o PČR, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) a několika interních nařízeních. Policista před použitím zbraně musí respektovat mnoho povinností. Může se stát, že zakročující policista během pár sekund, které má, nesprávně vyhodnotí situaci a může se dostat do nepříjemností. Na rozdíl od policisty při neodkladném zákroku má vyhodnocovací komise oprávněnosti použití zbraně na prošetření hodiny i dny.²⁰

Některé základní pojmy nejsou v zákonných ani interních předpisech jasně a detailně vysvětleny. Může tak docházet k nesrovnalostem a chybnému vyložení zákona. Mezi nejzásadnější z nich patří asi pojem nebezpečný pachatel. Tento pojem byl jasně vysvětlen v dokumentu Služební instrukce SNB, kde:

„Nebezpečným zločincem byla rozuměna osoba, která byla příslušným úřadem příslušníkovy jako nebezpečný zločinec výslovně označena, anebo kterou musel podle jiných nepochybných okolností důvodně předpokládat za osobu zvlášť nebezpečnou pro stát, osobu nebo cizí majetek.“²¹

V aktuálních právních předpisech můžeme tento pojem nalézt v zákoně o PČR, trestním zákoníku a v interních normách jako jsou například metodická doporučení.

²⁰ *Kriminalistický sborník* \\CF 3\ Roč. 41, s. 149-150. Č. 4(1997).

²¹ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Police History, 2011, s. 124. ISBN 978-80-866477-55-8.

5.1 Zákon o Policii České republiky

V tomto zákoně je použití zbraně ošetřeno ve znění paragrafů § 56 a § 57. Samotné použití zbraně v § 56 a povinnosti s tím spojené pak v § 57. Oprávnění k použití služební střelné zbraně:

„§ 56 Použití zbraně

(1) Policista je oprávněn použít zbraň

- a) v nutné obraně nebo v krajní nouzi,*
- b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,*
- c) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,*
- d) nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku,*
- e) aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor,*
- f) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ nezastaví,*
- g) jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo*
- h) ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby.*

(2) Použití zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až f) je přípustné pouze za podmínky, že užití donucovacího prostředku by bylo zřejmě neúčinné.

(3) Před použitím zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až e) je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito zbraně. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví policisty nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

(4) Při použití zbraně je policista povinen dbát nutné opatrnosti, zejména neohrozit život jiných osob a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.

(5) Zbraní podle této hlavy se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.

§ 57 Povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku nebo zbraně

(1) Po použití donucovacího prostředku nebo zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, je policista povinen ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Dále je povinen učinit neodkladné úkony nebo jiná opatření, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití zbraně.

(2) Zárok, při kterém bylo použito donucovacího prostředku nebo zbraně, je policista povinen bezodkladně ohlásit svému nadřízenému a sepsat o něm úřední záznam s uvedením důvodu, průběhu a výsledku jejich použití. Úřední záznam neseписuje při použití pout podle § 54.

(3) Vedoucí policejního útvaru je povinen vyrozumět bez zbytečného odkladu příslušného státního zástupce o zranění nebo usmrcení osoby anebo o škodě nikoli nepatrné, způsobených použitím donucovacího prostředku nebo zbraně.²²

Nebezpečného pachatele zákon o policii přímo nedefinuje. V komentáři daného zákona nalezneme vysvětlení pojmu takto: „Nebezpečným pachatelem může být ozbrojený pachatel, pachatel závažného trestného činu přistižený při jeho spáchání, dále ten, kdo drží rukojmí apod.“²³ Pro vymezení pojmu lze použít spousty důvodů a příkladů, ale neexistuje základní zobecnění legální definice. Obecně můžeme považovat za nebezpečného pachatele osobu, kterou policista vyhodnotí v dané situaci, že představuje závažné nebezpečí pro život, zdraví jiných osobní nebo pro majetek a na základě veřejného zájmu je tolerovaný postup, kdy hrozící nebezpečí je odstraněno za cenu zranění nebo i zabití takové osoby. Některé zásadní pojmy, výše uvedené, nejsou dále v zákone o PČR konkrétně vysvětleny. Důležité je též vědět, co znamená např. v nutné

²² Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, § 56, § 57.

²³ ŠKODA, Jindřich. *Zákon o policii s komentářem*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 186. ISBN 978-80-7380-160-1.

obraně, krajní nouzi nebo co přesně znamená nebezpečný pachatel nebo jak je chápána zbraň. V komentáři zákona o policii je u pojmu nutné obrany uvedeno, že užití zbraně v tomto případě lze pouze proti osobě, která útočí na chráněný zájem, a tato obrana musí být přiměřená – s odkazem na konkrétní definici v trestním zákoníku. Při krajní nouzi příslušník nereaguje na útok, ale na nebezpečí, které hrozí právem chráněnému zájmu. V podstatě zajistíme chráněný zájem obětováním jiného méně významného zájmu. „*Platí totiž, že následek způsobený při odvracení nebezpečí nesmí být stejně závažný nebo dokonce ještě závažnější než následek, který hrozil.*“²⁴

5.2 Trestní zákoník

K použití služební střelné zbraně příslušníkem PČR v trestním zákoníku nic konkrétního nenajdeme. Jsou zde však obecně vysvětleny zmiňované důležité pojmy, jako nutná obrana, krajní nouze a jiné okolnosti vylučující protiprávnost. Uvedené právní rámce musí zakročující policista bezpečně znát, aby nemohlo dojít k nezákonnému překročení mezí. Nutná obrana a krajní nouze jsou jedny z okolností vylučujících protiprávnost uvedené v hlavě III. trestního zákoníku.

V § 28 najdeme vysvětlení pojmu **Krajní nouze**:

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“²⁵

Nutnou obranu najdeme v § 29:

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

²⁴ ŠKODA, Jindřich. *Zákon o policii s komentářem*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 186. ISBN 978-80-7380-160-1.

²⁵ Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, § 28. *Trestní předpisy: redakční uzávěrka*. Ostrava: Sagit, 2010, ÚZ, s. 19. ISBN 978-80-7488-424-5.

*(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.*²⁶

Zmínku o použití zbraně můžeme nalézt v § 32 trestního zákoníku, kde je uvedeno, že o oprávněné použití zbraně jde v případě, pokud k použití došlo v mezích stanovených jiným právním předpisem. V našem případě se odkazujeme na zákon o PČR. Dále v trestním zákoníku najdeme nepřímo definován pojem nebezpečný pachatel. Dle § 59 trestního zákoníku můžeme říct, že o nebezpečného pachatele jde v případě, kdy pachatel opětovně spáchal zvláště závažný zločin, kdy se dopustil úmyslného trestného činu, kde zákon stanoví trest odnětí svobody s dolní hranicí trestní sazby nejméně deset let (§ 14 odst. 3 trestního zákoníku), a i přes to, že byl již za takový zločin potrestán, může soud trest zvýšit až o jednu třetinu, jestliže je v daném případě vysoká pravděpodobnost recidivy a možnost nápravy pachatele je ztížena. Takto vyhodnotit pachatele je, při neodkladném služebním zákroku, zcela nemožné. Není čas prověřit Rejstřík trestů. Policista si musí během několika vteřin vyhodnotit situaci na místě, uvědomit si oprávněnost použití zbraně a označit si pachatele za nebezpečného sám, dle jemu v tu chvíli dostupných informací.²⁷

Zbraní je podle trestního řádu chápáno „*cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším, pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá něco jiného.*“²⁸ Ve srovnání se zákonem o policii jsou to dvě zcela odlišná chápání pojetí zbraně. Zde je za zbraň považována mimo jiné střelná zbraň a vždy jde o předmět technicky k tomuto účelu určený a vyrobený.

5.3 Interní předpisy

Mezi některé z interních předpisů, kde najdeme zákonná oprávnění a postupy použití služební zbraně, můžeme zařadit například stanoviska, metodická doporučení nebo příručky.

²⁶ Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, § 29. *Trestní předpisy: redakční uzávěrka*. Ostrava: Sagit, 2010, ÚZ, s.19. ISBN 978-80-7488-424-5.

²⁷ SALVET, TH.D., ThDr. JUDr. Leo. Trestně právní aspekty Použití zbraně policistou. *Policista*. 2010, 16(3), příloha s. 1-4.

²⁸ Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, § 118. *Trestní předpisy: redakční uzávěrka*. Ostrava: Sagit, 2010, ÚZ, s. 42. ISBN 978-80-7488-424-5.

5.3.1 Metodické doporučení k pronásledování vozidel příslušníky Policie České republiky

Toto metodické doporučení z roku 2014 policistům přibližuje konkrétní okolnosti a podmínky o možnostech zákonného pronásledování vozidel, včetně pravidel pro použití zbraně za jízdy. Tato pravidla použití zbraně jsou zaměřena na případy, kdy se nejedná o použití zbraně v nutné obraně. Bezpodmínečně musí být policista k použití vycvičen. Co tím konkrétně je rozuměno, nalezneme v § 51 zákona o policii s komentářem „*Policista je oprávněn použít při zákroku donucovací prostředek a zbraň, k jejichž používání byl vycvičen.*“²⁹ Podmínkou je zde výcvik, ale zákon o policii nestanoví, co se tímto výcvikem rozumí. Z detailnějšího pohledu na uvedený text můžeme dovodit, že se jedná alespoň o jeden úplný výcvik zajišťovaný policií. Policista byl proškolen k používání zbraně osobního vyzbrojení a případně jiných konkrétních zbraní. Nesmí tedy použít zbraň, ke které nebyl náležitě proškolen. Dalším pravidlem je, že zbraň zpravidla použije spolujezdec, kdy ji drží obouruč. Jde o mířenou střelbu jednotlivými výstřely. Je zde povinnost brát ohled na nerovnost vozovky, světelné podmínky nebo také řádně vyhodnotit a zvolit bezpečné místo k použití zbraně. „*povinnost přesvědčit se zda v pronásledovaném vozidle nejsou další osoby, před použitím zbraně na vozidlo zaujmout pokud možno pevnou, stabilní pozici ve vozidle, úplně otevřít okno a případně si sklopit i postranní zrcátko,*“³⁰

5.3.2 Stanovisko Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, Analyticko legislativního odboru Policejního prezidia a ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia k některým otázkám týkající se aplikace právní úpravy donucovacích prostředků

Stanovisko z roku 2010 se zabývá otázkami vzešlými z běžné praxe při používání donucovacích prostředků a zbraně. Věnuje se jejich správnému zákonnému výkladu a poskytuje jasné pokyny a zákonná řešení. Můžeme zde například pod bodem č. 9 nalézt odpověď, že lze provést úder střelnou zbraní

²⁹ ŠKODA, Jindřich. *Zákon o policii s komentářem*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 173. ISBN 978-80-7380-160-1.

³⁰ *Metodické doporučení k pronásledování vozidel příslušníky Policie České republiky*. Praha, 2014, s. 4-5. Č.j. PPR-2201-2/ČJ-2014-990420.

s nábojem v nábojové komoře, se zbraní, která je konstrukčně či jinak zabezpečena proti nechtěnému výstřelu.³¹ Bod č. 16. se věnuje výkladu pojmu nebezpečný pachatel. Též je zde uvedeno, že pro tento pojem neexistuje přesná definice. Odkazem na policejní právo: *„Zcela obecně řečeno je nebezpečným pachatelem taková osoba, která v dané situaci představuje natolik závažnou hrozbu pro život či zdraví, popř. pro svobodu či lidskou důstojnost, že možnost, že bude střelbou těžce zraněna, nebo dokonce zabita, je z hlediska zájmu společnosti přijatelnější, než možnost nezakročení proti takové osobě.“*³²

5.3.3 Metodická příručka č. 1/2017

Jedná se o příručku k používání donucovacích prostředků (dále jen „DP“) a zbraně příslušníky PČR. Část řeší obecnou problematiku podmínek použití DP, následuje jejich detailní rozbor a popis. Část s označením IV se věnuje použití zbraně podle zákona o PČR, kde mimo jiné uvádí, že nebezpečným pachatelem je zvláště nebezpečný recidivista, ozbrojený pachatel úmyslného trestného činu, nebo policií označená nebezpečná osoba, jako například vězeň na útěku. Nebo část V se věnuje postupu a způsobu hlášení po použití DP a zbraně.³³

Podle § 52 zákona o PČR pod písmenky m), n), o) jsou uvedeny formy použití zbraně jako donucovacího prostředku. Úderem střelnou zbraní (§ 52 odst. 1 písm. m) zákona o PČR) se rozumí úder osoby kladoucí aktivní odpor částí zbraně, kterou má policista v ruce. Doporučuje se použít zbraň zajištěnou nebo uzpůsobenou jistícím mechanismem proti náhodnému výstřelu. Hrozbou namířenou střelnou zbraní (§ 52 odst. 1 písm. n) zákona o PČR) se rozumí namíření střelné zbraně na osobu s výslovným pokynem policisty. Může být použito například slovní spojení „nehýbat se“. Po použití tohoto donucovacího prostředku by si měl pachatel jasně uvědomit, že může dojít k následnému použití zbraně proti jeho osobě a že to policista myslí vážně.

³¹ Stanovisko Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, Analyticko legislativního odboru Policejního prezidia a ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia k některým otázkám týkající se aplikace právní úpravy donucovacích prostředků, s. 9. Praha, z října 2010..

³² Stanovisko Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, Analyticko legislativního odboru Policejního prezidia a ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia k některým otázkám týkající se aplikace právní úpravy donucovacích prostředků, s. 10. Praha, z října 2010.

³³ Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky, s. 30. Praha, z 1. června 2017.

K výše uvedenému můžeme konstatovat, že tento donucovací prostředek nelze použít proti zvířeti. Za hrozbu není považováno, pokud má policista zbraň pouze připravenou k použití. Například při kontrole motorového vozidla policista jen položí ruku na střenky služební pistole. Hrozbu je vhodné použít v těch situacích, kdy je důvodný předpoklad splnění podmínek pro použití zbraně.³⁴ Varovným výstřelem (§ 52 odst. 1 písm. o) zákona o PČR) se rozumí výstřel, který se používá v situaci, kdy je potřeba upoutat pozornost pachatele nebo zapůsobit výstřelem na jeho psychiku tak, aby uposlechl výzvu policisty a nastaly podmínky pro použití zbraně. Jedná se o jeden z nejdůležitějších donucovacích prostředků. Vždy musí být veden do bezpečného prostoru. Jako nejvhodnější je zde uváděna střelba kolmo vzhůru. *„Varovného výstřelu nelze použít jako opětovné výzvy nebo znamení k zastavení dopravního prostředku, které jsou podmínkou pro použití zbraně. Při použití varovného výstřelu musí policista zvážit:*

- a) jaký je cíl služebního zákroku,*
- b) jaký je poměr mezi rizikem, které použití varovného výstřelu znamená, a výsledkem, který by mělo jeho použití přinést,*
- c) zda neexistují jiné možnosti jak pachatele zadržet. Nevede-li užití jednoho varovného výstřelu k zamýšlenému účelu, tj. zpravidla ke zklidnění situace, případně k upuštění od protiprávního jednání ze strany osoby, vůči které směřuje zákrok policisty, nepovede k tomuto cíli zpravidla ani opakování varovného výstřelu. Lze připustit, že pokud osoba, vůči níž je zákrok veden, nereagovala na první varovný výstřel, může se policista rozhodnout pro další (druhý, příp. i třetí) varovný výstřel. Postrádá však logiku pokračování v dalších a dalších varovných výstřelech, neboť po prvních výstřelech musí být zjevné, že užití tohoto donucovacího prostředku není účinné a k zamýšlenému (sledovanému) cíli nevede.“³⁵*

³⁴ Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky, s. 25. Praha, z 1. června 2017.

³⁵ Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky, s. 26. Praha, z 1. června 2017.

6 Použití zbraně

Na samotné použití střelné zbraně v přímém výkonu služby může být policista sebelépe připraven, ale nikdy neví, jak se zachová. Vynikající střelba v rámci služební přípravy a znalost zákonných předpisů ještě neznamená, že se zachová v danou kritickou situaci správně. Na policistu je vyvíjen obrovský tlak. Velkou roli hraje samozřejmě stres nebo tlak veřejnosti. V rámci služební přípravy jsou osvojovány různé taktiky a případy používání služební střelné zbraně. Jejich rozmanitost a praktičnost je v rukou příslušného školního policejního střediska a jeho instruktorů. V zákoně o policii je použití zbraně obsaženo v § 56 pod písmenky a) – h). Jedná se nejrazantnější druh zákroku. Podle výše uvedené metodické příručky se zbraní rozumí i zbraň, která není služební. Použitím zbraně se považuje její použití způsobem, ke kterému byla zkonstruována. U střelné zbraně jde o samotnou střelbu. Při použití zbraně podle § 56 odst. 1 písm. a) – f) zákona o PČR je důležité mít na paměti podmínky, jako je nezbytnost, vhodnost, přiměřenost v užším smyslu a povinnost vyzvat před použitím zbraně osobu, proti níž zakročuje.

6.1 Proti nebezpečnému pachateli

V rámci výcviku dochází nejčastěji k simulaci použití zbraně proti nebezpečnému pachateli. Střelba proti terči je standardem. Pro navození realistických situací je prováděn výcvik s vlastní zbraní za použití speciálního výcvikového střeliva s označením FX. Zásah tímto střelivem nezpůsobí ohrožení života. Následkem zásahu je vypratelná barva na oděvu spolu s výraznou podlitinou. Samozřejmostí je speciální ochranná souprava, aby se předešlo možnosti vážnějšího poranění. Lze si vybrat různé ráže a šest barev střel. Náboj má nízkou kinetickou energii střely a je označen jako Simuntion FX (viz přílohová část č. 1 – obrázek č. 25). Díky tomuto střelivu se dá „umírat nanečisto“. Při nácviku používá policista svojí vlastní upravenou zbraň (nebo speciální zbraň), kdy nabíjení, vybití nebo střílení je totožné jako s neupravenou služební

zbraní.³⁶ Dle vyhodnocených statistik je nejčastější však střelba proti vozidlu a zvířeti.

6.2 Proti vozidlu

Střelbu proti ujíždějícímu vozidlu si většina policistů v rámci přípravy nikdy nevyzkouší. Vždy musí mít policista na paměti, že použití zbraně proti ujíždějícímu vozidlu je vysoce nebezpečné (obtížná střelba spousty proměnných), rizikové (hrozí zranění neúčastněných osob) ale i neefektivní (ve většině případů stejně není dosaženo cíle střelby a vozidlo se nepodaří zastavit).

³⁷ V roce 2010 se například v rámci Ústeckého kraje pořádal kurz pro pořádkovou policii s názvem „Zákroky PCO“. Tento kurz pořádalo školní policejní středisko Teplice. V současné době se mi nepodařilo o obdobných kurzech zjistit bližší informace. Údajně se již u nás nic obdobného nepořádá. V rámci kurzu byla navozena situace pro použití zbraně na ujíždějící vozidlo s nebezpečným pachatelem. Na vozidlo zn. Volkswagen Caravelle byl přilepen papírový terč s obrysem osobního automobilu. Poté bylo na toto vozidlo příslušníky stříleno výcvikovým střelivem FX. Veškeré speciální výcviky jsou určeny vždy pro konkrétní skupinu policistů a nejčastěji z běžných policistů je to právě oddělení PCO (pult centralizované ochrany) nebo prvosledové hlídky, které mají největší pravděpodobnost, že se jim v rámci služby naskytne konkrétní situace z kurzu.

6.3 Proti zvířeti

Většina výcvikových taktik je převážně zaměřena na střetnutí s člověkem pachatelem. Překvapivé pak je, že použití zbraně proti zvířeti je v reálu mnohem častější. V základní služební přípravě reálná cvičná střelba proti útočícímu zvířeti není. Nejspíše proto, že navození takovéto situace a nahrazení útočícího zvířete terčem není v běžných podmínkách střelnic reálné a bezpečné. Nejčastěji jde o útočícího psa, ale může to být i rozzuřený dobytek nebo divoké prase. V metodické příručce se uvádí proti jakémukoliv zvířeti, které ohrožuje život nebo

³⁶ ČERNÝ, Pavel. Systém FX firmy Simunition aneb "umírat nanečisto." Policista.cz [online]. 12.12.2012 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/system-fx-firmy-simunition-aneb-umirat-nanecisto-915/>.

³⁷ *Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky*, s. 33-34. Praha, z 1. června 2017.

zdraví některé osoby. Pokud se jedná například o napadání vzácného nebo cenného zvířete jiným zvířetem, nestačí tato skutečnost jako důvod pro použití zbraně, neboť je zde výslovně uvedeno „osoby“. ³⁸ Dle statistických údajů je používání služební zbraně proti zvířeti druhé nejčastější. Na prvním místě je používání služební zbraně proti vozidlu. V převážné většině případů se pak jedná o psa. Tento potenciaální cíl je mnohem menší, rychlejší a pohyblivější než člověk. Příslušník nemusí mít ani čas na vytažení zbraně, natož na opakovanou střelbu, pokud by se nestrefil. U menších zvířat je nejspolehlivějším cílem střelby střed lebky (těsně nad očima) nebo pokud je z boku, tak do oblasti krajiny srdeční (tzv. „na komoru“), na které ráže 9 mm Luger je dostačující. Problém může nastat v případě rozrušeného divokého prasete nebo býka. Policista v těchto případech je se svou služební zbraní (pistolí CZ 75) prakticky bezbranný. Jedinou možností, jak může policista splašené zvíře zastavit, je přímým zásahem do mozku. To však vyžaduje přesnou střelbu a míření, na které v takovém případě nemusí být dostatek času. Obvyklým bodem zpředu je pak průsečík spojnic očí s ušima, u hovězího dobytka pak průsečík spojnic spodního výstupku rohu se spodním okrajem uší. Ze strany pak přechod od uší k vnitřní části hlavy proti oku. Zezadu pak přechod od zátylku ke krčnímu obratli. Důležité je zasáhnout zmiňované body kolmo, jinak je velká pravděpodobnost odrazu od lebeční kosti.³⁹

³⁸ *Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky*, s. 34. Praha, z 1. června 2017.

³⁹ ČERNÝ, Pavel a Michal GOETZ. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada, 2004, s. 201-202. ISBN 80-247-0739-x.

7 Posttraumatické problémy – trauma po výstřelu

Traumatická po zátěžová reakce tzv. „Post-Shooting trauma“. Jedná se o psychickou stresovou reakci pro člověka, který těžce postřelil, či dokonce usmrtil jiného. Může se vyskytovat i v případech, kdy byl člověk svědkem násilné smrti. Například zastřelení kolegy policisty při výkonu služby. Jedná se o obrovské psychické zatížení, se kterým není člověk zvyklý se normálně potýkat. Jak bude dotyčný reagovat, záleží člověk od člověka. Dle psychologických výzkumů policisté jako důvod, proč si vybrali právě toto povolání, nikdy neuvádějí používání zbraně. Hlavním motivem bývá kromě jistoty zaměstnání i styk s lidmi nebo různorodá činnost. Nošení zbraně je bráno jako povinnost. Těžkosti a psychickou zátěž, spjaté s nošením služební zbraně, si mnozí uvědomují až dodatečně. Spíše většinou doufají, že ji nikdy nebudou potřebovat. Policista musí být natolik duševně silný, aby ho i ty nejtragičtější zážitky neovlivňovaly, jak v osobním životě, tak především ve službě. Společnost si vůbec nechce připustit, že by policista po použití zbraně mohl trpět nějakými psychickými problémy nebo duševními otřesy. Vždy se totiž očekává, že bude nad věcí a vlastní problémy a slabiny zůstanou skryty. S tím je spojen pocit mnohých policistů, že vlastní problémy si musí řešit sami. Naštěstí nebezpečné situace s použitím zbraně jsou méně časté, než jak je ukazováno filmy a médií. Ve skutečnosti není používání zbraně v České republice denním chlebem policisty, jak se mnohdy veřejnost domnívá. Pokud dojde k použití služební zbraně se špatným koncem, často si o radu psychologa nikdo nepožádá, i když ji značná část policistů potřebuje.⁴⁰

7.1 Označení PTSD

„Posttraumatická stresová porucha (PTSD) znamená opožděnou nebo prodlouženou reakci na velkou zátěž nebo ohrožení.“⁴¹

⁴⁰ KÜFFERLE, Monika a Reinhold P. WALTER. Po použití zbraně – posttraumatické reakce: Posttraumatické zátěžové reakce a trauma po výstřelu. Psychické poruchy po použití zbraně. Střelecká revue, s. 38. 1996, 27(9).

⁴¹ Posttraumatická stresová porucha: diagnóza. Národní zdravotnický informační portál [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/clanek/709-posttraumaticka-stresova-porucha-diagnoza>.

Až od roku 1979 byly důsledky dlouhodobého působení traumatizujících prožitků zaznamenány v americkém medicínsko-statistickém manuálu pod heslem „Post Traumatic Stress Disorders – PTSD – posttraumatické zátěžové reakce“. Dříve byly tyto reakce podceňovány a často při žádosti o pomoc byl dotyčný označován například za slabocha. Heslo PTSD bylo oficiálně uváděno v lékařských materiálech, až od roku 1979 ale tyto traumatizující stresové zátěže byly popsány. Od roku 1879 po řadě železničních neštěstí v USA. Jakési „traumatické neurózy“ byly popsány vědci v obou světových válkách. Zmiňované reakce vznikají na základě zatěžujícího zážitku stojícího mimo obvyklé lidské zkušenosti, kdy stresorem je každé vážné ohrožení vlastního života, ohrožení blízkých osob (dětí, partnera) nebo i úmrtí cizí osoby následkem útoku nebo úrazu. Ne po každém ohrožení života a použití zbraně dochází k PTSD. Jak uvádí výzkumy v USA, dva ze tří jsou takto postiženi a jen třetina z nich uvádí časté či těžké symptomy. Dle Dr. Solomona z Police Department Colorado a zvláštního agenta Horna z FBI Academy může při bojovém použití zbraně, dojít k pozoruhodným změnám vnímání. Může dojít například ke zpomalenému nebo zrychlenému vnímání času, ohraničení vizuálních vjemů natolik, že kritický okamžik postižený sleduje, jako by se díval tunelem (tzv. tunelové vidění), výstřel může být vnímán jako obrovská detonace nebo naopak nemusí být vůbec zaznamenán.

„Byly vyvozeny tyto psychické poruchy po použití zbraně:

- *zvýšená senzibilita na nebezpečí*
- *strach z příští situace*
- *problémy s normami, nařízeními a předpisy*
- *rodinné problémy*
- *nadměrné užívání léků, případně alkoholu*
- *sexuální potíže*
- *sebevražedné úmysly.“* ⁴²

⁴² KÜFFERLE, Monika a Reinhold P. WALTER. Po použití zbraně - posttraumatické reakce: Posttraumatické zátěžové reakce a trauma po výstřelu. Psychické poruchy po použití zbraně. *Střelecká revue*, s. 38. 1996, 27(9).

K poruchám jsou především náchylní ti, kteří se učili, že pořádný policista neukazuje své pocity a je tvrdý sám k sobě. Solomon i Horn tvrdí, že hlavní příčinou traumat po použití zbraně je to, že ne vždy má policista situaci pod kontrolou a není nezranitelný. Výzkum těchto problémů v Evropě začal až koncem osmdesátých let. Například Gerson v Holandsku vypracoval základ studie, v níž zjistil, že jen tři z 37 policistů postižených traumatem po výstřelu nevykazují žádné symptomy PTSD. Při zkoumání zkušenosti patnácti „postižených“ ze spolkové policie a četnictva zjistila psychologická služba rakouského Spolkového ministerstva vnitra, že u všech je možné prokázat nepřehlédnutelné symptomy posttraumatické zátěžové reakce. Proto je nezbytné pro překonání zatěžujících zážitků poskytovat ze strany nadřízených možnosti k překonání.

7.2 Koncept péče – psychologická péče o policisty

Není pochyb o tom, že veškerá péče a rady nezmění skutečnost, že dotyčný policista například zastřelil člověka. Bez všeobecné podpory a porozumění přímých nadřízených a kolegů se postižený policista neobejde. Na konečný dopad má vliv spousta faktorů, jako je skutečnost, zda bylo použití zbraně uznáno jako zákonné či nikoli, zda usmrcený byl nebezpečný zločinec či nezúčastněná osoba nebo jaké je jednání nadřízených a kolegů na pracovišti. V rámci psychologického zkoumání „post-shooting traumatu“ jsou získány poznatky sloužící ke zkvalitnění střelecké přípravy policistů nebo zavedení psychologické péče o policisty, kteří použili střelnou zbraň proti člověku.

7.2.1 Bezprostřední kontakt

Po každém zásahu, kde došlo k použití zbraně, by měl následovat bezprostřední kontakt psychologa – specialisty pro osoby po použití zbraně. Je důležité zabránit rozvinutí pochybností a výčitek a co nejdříve postiženého policistu duševně podpořit, ukázat mu, jak překonat nepříjemný prožitek a obrátit jeho pozornost na jeho aktuální potřeby. Ujistit ho o správnosti jeho počínání.

7.2.2 Druhý kontakt

Ten se doporučuje po osmačtyřiceti hodinách. Již je možné posoudit událost v klidné atmosféře a v uklidňujícím prostředí. V tuto chvíli jde především o to, aby postižený věděl o možných reakcích, které by ho mohly potkat. Jde o možná po výstřelová traumata a jejich symptomy.

7.2.3 Třetí setkání

To se doporučuje zhruba po šesti týdnech po události. Postiženému lze nabídnout další péči psychologické služby, pokud se u něj objeví či zesílí některé symptomy. Podle potřeby jsou pak možná i další setkání. Nejdůležitější pro výsledný efekt je rozhodující první a druhý kontakt. Bohužel se svým svědomím se dotyčný musí vyrovnat sám.

7.3 Diagnostická kritéria

Pro diagnostiku PTSP se používá systém kritérií, kdy pacient trpící touto poruchou je splňuje alespoň v pěti bodech.

- jedinec prožil událost, vymykající se běžným zážitkům zátěží (např. vážné ohrožení života)
- opakované prožívání traumatické události (př. ve formě úzkostných vzpomínek, ve formě zatěžujících snů)
- osoba se vyhýbá myšlenkám, místům, činnostem a všemu, co připomíná traumatickou událost
- symptomy trvají déle než měsíc
- vše se promítá do sociálního, pracovního a rodinného života pacienta (přestává mít zájem o koníčky, oblíbenou činnost, má pocit nejisté budoucnosti a jiné).⁴³

⁴³ KÜFFERLE, Monika a Reinhold P. WALTER. Po použití zbraně – posttraumatické reakce: Posttraumatické zátěžové reakce a trauma po výstřelu. Psychické poruchy po použití zbraně. *Střelecká revue*. 1996, s. 39. 27(9).

8 Ranivý účinek střel

V případě zásahu střely do živého organismu dochází k ranivému účinku, který je určen dynamickými vlastnostmi střely v okamžiku zásahu. To se může projevit průbojným účinkem, tříštivým a trhavým účinkem, střepinovým účinkem, traumatickým šokem, hydrodynamickým účinkem, sekundárním účinkem a následným účinkem. V realitě mohou nastat i v různých kombinacích s násobícími se možnými následky.

8.1 Průbojný účinek

„Z hlediska požadovaného účinku na živý terč jsou nezvratně poškozeny nebo zničeny jen ty části organismu, které leží přímo v dráze střely nebo s ní bezprostředně souvisejí.“⁴⁴

Velikost průbojného účinku závisí na mnoha faktorech, jako je např. hmotnost nebo dopadová rychlost. K průbojnému účinku dochází u nedeformovatelných nebo málo deformovatelných střel při relativně nižších dopadových rychlostech.

8.2 Tříštivý a trhavý účinek

Pokud střela zasáhne kost, dochází tím k tříštivému účinku. Pokud však zasáhne měkkou část tkáně nebo svalovinu, dojde tak k trhavému účinku. I zde hraje roli spousta faktorů, jako velikost dopadové rychlosti, odpor dopadového prostředí, ráže a hmotnost střely nebo také její deformační schopnosti.

8.3 Střepinový účinek

Mají především střely s dutinou v přední části střely (střela má klasický tvar, ale není zakončená kuželem, např. plochou špicí), které při průniku narazí na pevný cíl s větší dynamickou pevností, než má střela. Narazí například na kost a následně se roztříští. Každá odlomená část neboli střepina od nárazu působí vlastní energií a často i ve svém rozdílném směru.

⁴⁴ HRAZDÍRA, Ivo, Libor KOVÁRNÍK a František NOVOTNÝ. *Použití zbraně a zákon*. Praha: Eurounion, s. 161. ISBN 80-85858-83-5.

8.4 Traumatický šok

Přichází vzápětí po zasažení organismu a přerušení krevního oběhu. Jde o kriticky nebezpečný stav těla. Dochází k němu v důsledku vážných poranění, které vedou k nedostatečnému zásobování orgánů s nadměrným podrážděním nervové soustavy. Častým následkem je smrt, která přichází rychle z důvodu nedostatku kyslíku v mozku.

8.5 Hydrodynamický účinek

Vzniká následkem tlakové vlny způsobené střelou s dopadovou rychlostí vyšší jak 700 m/s. Způsobená tlaková vlna se pak šíří tělními tekutinami organismu, a tím dochází k poškození i nepřímo zasažených orgánů. Hydrodynamický účinek je větší při větší rychlosti střely při pronikání organismem. Rychlost střely klasického služebního náboje ráže 9 mm Luger je 340 m/s.

8.6 Sekundární účinek

Střela může způsobit další vážná poškození důležitých orgánů tím, že část své energie předá úlomkům kostí, které následně poškodí i ty části organismu, které vůbec střelou nebyly zasaženy.

8.7 Následné účinky

Tyto účinky se projeví až s časovým zpožděním po zasažení cíle. Původní střela zasáhla organismus bez vážnějšího poranění, ale po nějakém čase se projeví právě následný účinek, jako např. embolie nebo sepse, které mohou být pro zasaženého i smrtící.⁴⁵

⁴⁵ HRAZDÍRA, Ivo, Libor KOVÁRNÍK a František NOVOTNÝ. *Použití zbraně a zákon*. Praha: Eurounion, s. 162. ISBN 80-85858-83-5.

PRAKTICKÁ ČÁST

9 Analýza použití služební střelné zbraně příslušníkem Policie České republiky

V rámci analýzy jsem zvolila několik druhů studií. Získané informace jsou velmi zajímavé a jedinečné. V obecné rovině jsou informace obsaženy ve vyhodnocení dotazníků a získaných statistických údajů. Jedinečné odpovědi na dané téma jsou obsaženy v rámci zvolených kazuistik a za mimořádné považuji detailní popsání skutečnosti použití zbraně s následkem smrti osoby s mým dlouholetým kolegou a kamarádem v řízeném rozhovoru (viz bod 9.4).

9.1 Kazuistiky použití služební střelné zbraně

Pro přiblížení problematiky použití služební střelné zbraně příslušníkem policie ČR jsem zvolila následující kazuistiky z praxe. Ráda bych popsala použití zbraně v různých případech a situacích kolegům i čtenářům, kteří se zatím s žádným obdobným případem nesečkali. Většinu informací mi poskytli známí kolegové. U poslední kazuistiky jsem zvolila případ použití střelné zbraně v rámci Ústeckého kraje, kde sloužím. Jedná se o zcela výjimečný případ použití služební zbraně. Zvolila jsem různá služební zařazení i různé situace. První kazuistika popisuje případ použití zbraně proti vozidlu. Bezohledný řidič pod vlivem drog užil svého vozidla jako zbraň, způsobil obecné ohrožení, a ještě naplnil maření výkonu úředního rozhodnutí. Druhá popisuje případ použití zbraně proti rozzuřenému zvířeti, které napadlo opilou ženu a vážně ji poranilo. Poslední popisuje použití služební zbraně proti policistce mimo službu a následnou sebevraždu útočícího policisty.

9.1.1 KAZUISTIKA 1

Okolnosti použití zbraně:

Duben 2020 v době od 08:30 – 10:10 hod., jaro, sucho, slunečno, různé pozemní komunikace, dálnice D1 ve směru na Ostravu poté silnice nižších tříd včetně několika obcí, vozidlo Mercedes-Benz 350 CDI bílé barvy proti policejnímu vozidlu Škoda Superb, nezastavěná oblast, žádné nezúčastněné osoby v okolí, výstřel za jízdy, policista vykloněn z okénka jedoucího vozidla při

rychlosti kolem 100 km/h, samotné pronásledování trvalo 10 min, cca na 14 km, použito střelivo s řízenou deformací.

Zakročující policista:

Zařazen na dálničním oddělení, věk 30 let, v době použití zbraně měl 6 let ve výkonu služby, jednalo se o jeho první použití zbraně, střílel na pneumatiky s cílem zastavit vozidlo pachatele, dle jeho vyjádření bylo použití neúčelné, celou událost vnímal zrychleně, na žádnou obdobnou situaci nebyl služební přípravou vyškolen, vyzkoušel i varovný výstřel – bez účelu, ve vozidle byl jako spolujezdec, kolegové i vedení se zachovali pozitivně včetně odměny.

Osoba pachatele:

Věk necelých 40 let věku, běloch, pod vlivem návykové látky – pervitinu, urostlé postavy, měl vysloven zákaz řízení motorových vozidel z roku 2013.

Popis situace:

V dubnu 2020 asi od 08:30 do 10:10 v okrese Nový Jičín, po různých pozemních komunikacích, řídil osobní motorové vozidlo zn. Mercedes Benz 350 CDI, kdy v průběhu jízdy přibližně od 09:50, poté co mu byla na dálnici D1 policejní hlídkou naměřena rychlost 202 km/h a co se jej pokoušela za pomoci modrých výstražných světel v kombinaci s nápisem Stop na služebním vozidle police zastavit. Na toto nereagoval a nadále, ve vysoké rychlosti (okolo 200 km/h), pokračoval v jízdě. Na dálničním exitu riskantním manévrem (prudké brzdění z vysoké rychlosti a strhnutí řízení do odbočovacího pruhu) ve snaze se zbavit pronásledujících policistů sjel z dálnice. Pokračoval ve vysoké rychlosti, kdy během jízdy předjížděl vozidla v místech, kde to bylo dopravním značením zakázáno, v obci na kruhovém objezdu nedal přednost nákladnímu vozidlu s návěsem, ostatně jako dalším vozidlům. Zúčastněná vozidla musela prudce brzdít, aby se vyhnula střetu. Následně pokračoval v jízdě v obci, kde v nepřehledných místech předjížděl vozidla, na úzké silnici v hustém provozu ohrožoval zejména protijedoucí řidiče, nereagoval ani na varovné výstřely a dále v zastavěné oblasti v obci ohrožoval chodce. Poté projel křižovatku tvaru T smykem na vedlejší silnici, přičemž ohrozil osobní vozidlo a autobus poté sjel ze

silnice, vjel do slepé uličky mezi domy. Pokračoval po štěrkové cestě, trávě, kde ohrozil chodce včetně dětí. Po pronásledování policejním vozidlem zpomalil u bytových domů, kdy najel do služebního vozidla. To mu blokovalo cestu. On jej natlačil do brány a následně pokračoval v bezohledné jízdě dále. Služební vozidlo spadlo do nouzového režimu a nebylo dále schopné pokračovat v pronásledování. Nakonec díky roztržení pneumatiky ujíždějícího vozidla musel vozidlo pachatel odstavit. Podezřelý i se spolujezdcem utekli do polí, kde byli následně zadrženi. Dotyčný se po celou dobu snažil zasahujícím policistům ujet. Při jízdě reálně ohrozil několik desítek jiných vozidel, jakož i několik chodců. Jen díky reakci ostatních účastníků provozu nedošlo k haváriím, včetně havárií hromadných, které by mohly mít vzhledem k vysoké rychlosti, vážné následky, jak na zdraví či životech, tak na majetku. Při vytlačení policejního vozidla si způsobil škodu na vozidle zn. Mercedes přes 300tis. Kč. Na policejním voze vznikla škoda necelých 72tis. Kč. Řídil, i když měl vysloven zákaz řízení motorových vozidel z roku 2013, a pod vlivem drog.⁴⁶

Diskuse ke kazuistice

Na místo se dostavil pracovník OVK, vyhodnocením všech informací označil ihned použití zbraně za oprávněné. Oba sepsali úřední záznam a zakročující policista byl navíc vytěžen k prověřované věci obecného ohrožení formou výslechu na oddělení SKPV. Zakročující policista byl našťvaný, neboť po tom všem pachatele nechytl sám. S ohledem na bezohlednou jízdu přinejmenším naplnil podezřelý řidič kvalifikaci přečinu obecného ohrožení. Způsobem své jízdy také navozoval dojem, že je pod vlivem omamných či psychotropních látek. Policista tak správně označil podezřelého jako nebezpečného pachatele. Nejprve vyhodnotil situaci, možná nebezpečí a zda je v okolí bezpečný prostor. Jako mírnější prostředek použil třikrát varovný výstřel do prostoru travnatého břehu u vozovky – neúčinné, žádná reakce řidiče, následovalo 11 mířených výstřelů na zadní pneumatiku ujíždějícího vozila, 1x zásah do pneu – následovalo lehké vybočení, mírný smyk, ostatní rány v nárazníku vozidla.

⁴⁶ *Rozsudek 20 T 102/2020-353*. In: Okresní soud Nový Jičín, 12/2020.

Závěr ke kazuistice

Závěrem lze říct, že policista správně vyhodnotil veškeré okolnosti před použitím služební střelné zbraně, díky tomu nedošlo k možným poškozením na zdraví a majetku. Dále vhodně označil osobu pachatele za nebezpečného. Oprávněně použil svoji služební střelnou zbraň a dle rozhovoru s dotyčným, by při obdobné situaci opět neváhal použít svoji služební zbraň. Tudíž ho použití zbraně nijak neodradilo do budoucna. Za svůj nadstandardní výkon byl slovně i finančně ohodnocen. Žádné traumatické následky nepociťuje, lékařskou nebo odbornou pomoc psychologa nevyhledal ani nepotřeboval. Pachatel byl nakonec odsouzen k trestu odnětí svobody na 3 léta, zákazu řízení motorových vozidel na 7 let a je povinen nahradit vzniklé škody přes 300tis.

9.1.2 KAZUISTIKA 2

Okolnosti použití zbraně:

Den před Vánoci v 18:15 hod bylo přijato telefonické oznámení svědka, tma, bez očekávání nutnosti použití zbraně, v zimě, bez sněhu, neobydlené místo, zahrádkářská kolonie, nikdo v okolí nebydlí, zahrada úzká, bez osvětlení. Napadená žena kolem 70 let věku, polo-bezdomovkyně, alkoholička, v místní znalosti policistů známá tím, že často požívá alkohol, má na zahradě několik psů.

Zakročující policista:

Obvodní oddělení pro Ústecký kraj, ve službě 1 rok, věk 23 let, celou událost vnímal zrychleně, na žádnou obdobnou situaci nebyl služební přípravou připraven, na varovný výstřel nebyl čas.

Nebezpečné zvíře:

Pes, rotvajler, nezvladatelný, útočící na svoji majitelku.

Popis situace:

Dne 23.12.2014 v 18:15 přišlo telefonické oznámení, kdy oznamovatel slyšel volat ženu o pomoc. Z místní znalosti příslušníků bylo hned jasné, o jakou ženu se jedná a kde se přesně nachází její zahrada. Dále oznamovatel oznámil, že žena tam má 3 psy. Na místo vyrazil kolega s kolegyní. Na místě čekal oznamovatel, šel na místo s nimi, aby případně psi odehnal (znal je). Procházeli úzkou uličkou mezi polem a zahrádkami vlevo. Oznamovatel šel první. Slyšeli řev, a když byli v dohledu zahrady, viděli osobu, jak sedí na zemi cca 4 m od nich a má na hlavě čepici. Tato řvala o pomoc, okolo ní běhal rotvajler. Jakmile je pes zbystřil, zaútočil na oznamovatele, kousl ho do ruky a roztrhl mu bundu. Příslušník vytáhl pistoli do pohotovosti, voláno kolegům městské policie, aby dovezli odchyťovou tyč. Rotvajler byl stále v blízkosti ženy, označkoval si jí, opět do ní začal kousat, proto na něj zařval, pes se najednou rozeběhl na policistu. Ten cca na 1,5 m vypálil 4 rány na útočící zvíře. Pes zaknikal a utekl. Když došli k poškozené, zjistili, že na hlavě neměla čepici, ale svůj vlastní skalp. Byla zjevně silně pod vlivem alkoholu. Normálně komunikovala. Od obočí nahoru byla vidět jen lebka, chyběla jí část uší. Žena uvedla, že šla krmit psy a najednou na ni ten jeden zaútočil. Ostatní dva byli zavřeni. Byla poskytnuta první pomoc, zavolána záchranná služba. Následovala rojnice okolí se zbraněmi po zahradě a za účelem nalezení postřeleného psa. Od boudy psa až k místu, kde byla prvotně spatřena byla všude krev, krvavé stopy byly i na plotě u boudy, kde nejspíše došlo k prvnímu napadení. Pes se nenašel. Nakonec se zjistilo, že pes nepatřil napadené ženě, ale že ta jej hlídala přítelkyni jejího syna. Ta volala na oddělení v půl dvanácté večer, že je pes postřelený na zahradě. Vysílený byl odchycen, následně veterinářem uspán. Ohledáním těla bylo zjištěno, že došlo k zásahu na krku, hrudníku a noze. A nejspíše čtvrtá rána lehce škrábla záda, ale to se nepodařilo s jistotou potvrdit. Pes byl po uspání předán do kafilérie.

Diskuse ke kazuistice

Pracovník OVK během několika hodin vyhodnotil použití zbraně jako oprávněné. Sepsán úřední záznam o použití zbraně a podání vysvětlení pro OVK. Zakročující policista jednal pudově, vše vnímal spíše zrychleně, psychologickou

pomoc nepotřeboval. Situaci vyhodnotil během několika sekund, správně, a proto nedošlo k dalšímu napadení, což bylo z dosavadního jednání psa zřejmé. Kvůli rychlému sledu okolností nebylo možné použít mírnějšího prostředku. Nejspíše by to bylo stejně neúčinné. Policista věděl, že nemohl jednat jinak. I přes to, že se domníval, že za to nejspíše pes tak úplně nemohl. Co předcházelo napadení ženy se nepodařilo bezpečně zjistit. Díky své dobré mušce a pohotové reakci nedošlo k dalším zraněním ani k pokračování napadání ženy psem.

Závěr ke kazuistice

Závěrem můžeme říct, že jiným donucovacím prostředkem, by nebylo možné v danou chvíli dosáhnout požadovaného účelu a zajištění bezpečnosti osob, jinak. Jak potvrzuje i výsledek šetření OVK zakročující policista jednal plně v souladu se zákonem. Po rozhovoru s dotyčným by při obdobné situaci opět neváhal použít svoji služební zbraň. Použití zbraně jej nijak do budoucna neodradilo. Za svůj nadstandardní výkon se mu však dostalo pouze slovní pochvaly. Žádné traumatické následky nepocituje, lékařskou nebo odbornou pomoc psychologa nevyhledal ani nepotřeboval. Poškozená se uzdravila a podezřelý pes byl uspán veterinářem. Nikdo další nebyl zraněn. Policista i za svůj výkon zasloužil přinejmenším peněžitou odměnu.

9.1.3 KAZUISTIKA 3

Okolnosti použití zbraně:

Srpen 2013, v podvečerních hodinách, sucho, u garáže rodinného domu, unáhlené rozhodnutí, kancelář a toalety v policejní budově.

Usmrcená osoba:

Žena, policistka, věk cca 40 let, ve službě přes 10 let (nepodařilo se přesně zjistit), manželka podezřelého, matka tří dětí (ve věku 22, 16 a 7 let).

Osoba pachatele:

Policista, vedoucí odboru služby pořádkové policie pro Ústecký kraj, věk 44 let, otec tří dětí, ženatý, oblíbený v kolektivu, uznávaný profesionál, společenský, bez jakýchkoliv náznaků na psychické problémy, o rodinu se vzorně staral.⁴⁷

Popis situace:

Dne 06.08.2013 byl nalezen jmenovaný policista Petr V. v budově na Krajském oddělení policie Ústeckého kraje s prostřelenou hlavou. V kanceláři si dal poslední cigaretu a následně odešel na záchod a zastřelil se. Když kolegové sháněli jeho manželku, aby jí oznámili tuto hrůznou skutečnost, nezvedala telefon. Vydali se k jejich domu, kde u garáže viděli stopy krve. Následně v garáži ji našli usmrčenou. Provedeným šetřením bylo zjištěno, že den před sebevraždou byl Petr V. na večeři s manželkou a nejstarším synem (22). Syn odešel dříve a poté mu manželka údajně sdělila, že jej chce opustit. Zdrucující zprávu dotyčný neunesl a cestou domů policista svou ženu, před garáží, zezadu střelil do hlavy. Tělo následně ukryl do garáže a vydal se do práce. Podle svědkyně ještě před půlnocí. Podle známých měl dlouho psychické problémy, o kterých však v práci nikdo nevěděl.⁴⁸

Diskuse ke kazuistice

Dle vyjádření kolegů v policejních kruzích Petr V. použil v obou případech svoji služební zbraň osobního vyzbrojení. Z uvedeného je patrné, že dotyčný žil především pro rodinu a nedokázal se smířit s myšlenou rozpadu rodiny. Údajně jeho žena byla atraktivní a on žárlivý. I když každý policista podstupuje standardní zdravotní prohlídky, nikdo už neřeší jeho psychický stav. Ten se důkladněji prověřuje, pokud žádá o služební místo vedoucího pracovníka, nebo pokud jsou nějaké pochybnosti ze strany spolupracujících. Práce vedoucího odboru je velmi časově i psychicky náročná. Otázkou je, zda by o pomoc

⁴⁷ Policista se zastřelil, před tím nejspíše zavraždil svou manželku. *Deník.cz* [online]. 2013 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ustecky-kraj/v-usti-se-zastrelil-vysokoko-postaveny-policista-20130806-0uf7.html>.

⁴⁸ Děsivý scénář vraždy! Policista (†44) zastřelil ženu, protože ho chtěla opustit...*Blesk.cz*. [online]. 2013 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/204334/desivy-scenar-vrazdy-policista-44-zastrelil-zenu-protoze-ho-chtela-opustit.html>.

dotyčný vůbec stál, a zda by například vyhledání odborníka z jeho strany mohlo změnit tragickou událost. O tom, zda se jednalo o akt ze žárlivosti, se nepodařilo nic bližšího zjistit.

Závěr ke kazuistice

I když se v tomto případě nejednalo o použití střelné zbraně příslušníkem policie v rámci výkonu služby je to jedna z možností jejího použití. Vzhledem k úmrtí pachatele nebyl nikdy tento incident vyhodnocen jako neoprávněný. Kolegové, kteří jej osobně znali, uvedli, že byl velmi společenský, pozitivní člověk a se smyslem pro spravedlnost. Dodnes si nikdo nedovede jeho hrůzný čin vysvětlit.

9.2 Vyhodnocení dotazníku

Ve svém dotazníku jsem se snažila zjistit bližší informace k použití služební zbraně příslušníkem PČR v širším okruhu respondentů a porovnat povědomí o daném tématu u policistů a civilních osob.

Celkem bylo získáno a vyhodnoceno 201 vyplněných dotazníků. Z dotázaných respondentů se jednalo celkem ve 104 případech o příslušníka PČR. Ve věku 26–47 let, převážně vysokoškolsky vzdělaných, o ženaté muže žijící s rodinou. Z hlediska odsloužených let měla většina policistů po zkušební tříleté době. Necelých 30 % uvedlo, že má odslouženo od 16–25 let což svědčí o značných zkušenostech (viz přílohová část 2 - tabulky č. 1–5).

V 76 % se příslušníci věnují střelbě pouze v rámci výcviku a povinných střelb u bezpečnostního sboru. Polovina vlastní dokonce zbrojní průkaz, a necelých 44 % dokonce i soukromou zbraň. Skoro 47 % nosí zbraň při výkonu služby nenabitou, v 28,6 % nenosí zbraň vůbec a v 24,5 % nabitou (viz přílohová část 2 - tabulky č. 6–9). Dle služebního zařazení se v převážné většině 37,5 % jednalo o obvodní oddělení policie a ve 24 % o Službu kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“). V necelých 78 % se dotázaní dostali při výkonu služby do situace, kdy se schylovalo k použití zbraně. Jednalo se převážně o vstup do neznámého prostoru s podezřením na pohyb nebezpečného pachatele nebo zvířete, a to ze 65,4 %. V 50,6 % to bylo při zakročování proti neznámé osobě, u které bylo z předchozího jednání zřejmé, že se může jednat o nebezpečného pachatele. V převážné většině, a to z necelých 89 %, se nakonec situace

uklidnila a použití zbraně nebylo potřeba (viz přílohová část 2 - tabulky č.7–10). Ve 24 případech (to je necelých 29 %) došlo k použití zbraně policistou. Z 57,7 % to bylo dokonce v rozmezí 2x až 4x, z 11,5 % to bylo dokonce více jak 5x. Nejčastěji byla zbraň použita příslušníkem PČR proti nebezpečnému pachateli v 58,6 %, následovalo s 48,3 % vozidlo, poté s 20,7 % jiná osoba a jako poslední bylo s 13,8 % proti zvířeti. Použití zbraně bylo v 81,8 % s ohledem na předcházející skutečnosti příslušníky předpokládáno (viz přílohová část 2 - tabulky č. 11–14). Z těch, kteří zakročovali proti osobě nebo zvířeti, bylo ve dvou případech, způsobeno lehké zranění osoby a v pěti případech došlo k úmrtí zvířete. Dvakrát byla poskytnuta první pomoc. Nejčastější forma použití služební zbraně byla v 81,3 % hrozba namířenou střelnou zbraní, poté se 40,6 % varovný výstřel, s 18,8 % střelba proti neživému cíli, v necelých 16 % proti zvířeti, v 9,4 % se jednalo o úder střelnou zbraní a shodně střelba proti osobě (viz přílohová část 2 - tabulka č. 15). Každé použití zbraně bylo vyhodnoceno jako oprávněné. Z předchozích dat můžeme říct, že ve dvou případech, kdy došlo k použití zbraně proti člověku, oba příslušníci vyplnili, že potřebovali odbornou pomoc, ale nepřiznali to. V převážné většině z 30 příslušníků, jež použili zbraň, nebude mít byrokracie po prvním použití, vliv na další možné použití služební střelné zbraně, celkem v 73,3 %. Dotázaní policisté uvedli, že z hlediska četnosti použití zbraně nejčastěji, dle jejich mínění, dochází k použití zbraně ve formě hrozby namířenou střelnou zbraní, varovného výstřelu a střelbě proti neživému cíli (př. vozidlu). Přes polovinu dotázaných uvedlo, že se spíše nedomnívají, že většina policistů za svoji dobu služby použije zbraň. V 65,4 % se dotázaní setkali v rámci výkonu s použitím zbraně kolegou (viz přílohová část 2 - tabulky č. 16–17). Nejčastěji uvedli, že to bylo v rámci zastavování vozidla, ve formě varovného výstřelu. Jeden z respondentů z oddělení PMJ v Praze dokonce uvedl, že potkal několik stovek policistů, kteří v průměru 1x týdně zbraň používají, což se ale ve statistických datech nepodařilo prokázat.

Z 201 dotázaných bylo 87 civilistů. Tyto osoby se domnívají oproti policistům ve větším počtu, že nejčastější použití zbraně je ve formě varovného výstřelu a až jako druhé uvedli hrozbu namířenou střelnou zbraní. Závěrem měli respondenti seřadit podle důležitosti oddělení, kde podle nich dochází nejčastěji k použití služební střelné zbraně. Ze všech dotázaných 201 respondentů tak bylo

vyhodnoceno jak první oddělení hlídkové služby a druhé obvodní oddělení (viz přílohová část 2 - tabulky č. 18–20). Což můžeme porovnat v další části práce ve srovnání s celorepublikovým hlediskem.

9.3 Statistická data

Za účelem získání aktuálních statistických dat spojených s tématem použití služební zbraně příslušníkem PČR jsem prostřednictvím elektronické komunikace oslovila Policejní prezidium České republiky v Praze, Odbor vnitřní kontroly a vedoucího odboru pořádkové policie pro Ústecký kraj. S odkazem na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím mi byla poskytnuta celorepubliková statistická data. Ústecký kraj jsem analyzovala nejprve jako celek a poté i podrobněji se zaměřením na konkrétní Územní odbory PČR.

9.3.1 Celorepubliková data

Získaná statistická data a informace mi byly poskytnuty za období posledních šesti let (2016–2021). Použití služební střelné zbraně ve formě úderu střelnou zbraní a hrozbu namířenou střelnou zbraní Úřad vnitřní kontroly PP ČR nesleduje. K tomuto tedy nebyla poskytnuta žádná data.

V rámci celé republiky byla zbraň za dané období použita příslušníky celkem 169krát. Ani v jednom případě nebylo použití zbraně vyhodnoceno jako neoprávněné. Od roku 2016 používání zbraně mírně klesalo, až do roku 2018. V tomto roce bylo použití zbraně za uvedené období s nejmenším počtem případů, celkem 23krát. Naopak nejčtenější použití zbraně bylo zaznamenáno v roce 2020 s 35 případy. V roce 2021 se dostala hodnota případů na průměrný počet srovnatelný s předchozími roky (viz přílohová část 2 – graf č. 1). Díky novelizaci trestního zákoníku, především zvýšení hranice výše škody pro trestní stíhání, dnem 1. října 2020 (z částky 5.000, - Kč na 10.000, -Kč), nebylo možné porovnat získaná data s nápadem trestné činnosti pro daná a následující léta. Za posledních 6 let došlo v rámci Krajských ředitelství k nejvíce případům použití zbraně v Hlavním městě Praze a Středočeském kraji s 23 případy. Další v pořadí s 18 případy je Moravskoslezský kraj, se 17 případy Jihomoravský kraj a jako poslední se dvěma případy byl Pardubický kraj. Ústecký kraj se umístil s Jihočeským krajem na pátém místě (viz přílohová část 2 – graf č. 2). Vzhledem

k výše zmiňované novele v rámci trestního zákoníku jsem porovnála registrovanou kriminalitu a použití zbraně v rámci krajů za období let 2020–2021. Bližším analyzováním dat se mi nepodařilo nalézt možnou souvislost. K největšímu počtu případů použití zbraně došlo v rámci Středočeského kraje celkem v 9 případech, následoval Moravskoslezský kraj se 7 případy, pak shodně se 6 případy Hlavní město Praha, Jihomoravský kraj a Olomoucký kraj. Kdežto v rámci registrované kriminality z hlediska četnosti trestných činů jich bylo nejvíce zaznamenáno v Hlavním městě Praha s více jak 35tis. Následoval Moravskoslezský kraj kolem 19tis. Středočeský kraj kolem 18tis. případy. Naopak mezi kraje s nejmenším nápadem patří Pardubický kraj, kraj Vysočina nebo Karlovarský kraj. Mezi kraje s nejmenším počtem případu použití zbraně patří Liberecký, Královehradecký a Pardubický kraj. Zde, bychom mohli určitou shodu nalézt (viz přílohová část 2 – grafy č. 3 a 4). Mezi nejčastější cíle použití střelné zbraně za posledních šest let patří jednoznačně vozidlo, následuje zvíře a poslední je nebezpečný pachatel. Použití proti vozidlu je použití nejintenzivnější v posledních třech letech. Nejvyšší počet případů byl zaznamenán v roce 2020 s 24 případy. K použití proti zvířeti docházelo častěji v roce 2017 v celkem 14 případech. Následující tři roky došlo k výraznému poklesu v průměru na 6 případů. V roce 2021 došlo k navýšení na 10 případů. Co se týká nebezpečného pachatele, v 8 případech tomu bylo v roce 2016, byl to nejvyšší zaznamenaný počet za uvedené období. V následujícím roce to o 90 % méně. Od roku 2018 se se třemi případy data mírně zvyšují na šest a pět případů. V roce 2021 byly zaznamenány jen dva případy (viz přílohová část 2 – graf č. 3). Ke smrtelným zraněním docházelo nejvíce v roce 2016 a následně v roce 2020. Středně těžká zranění vedla statistikám v letech 2019 a 2020 a řekněme k nejméně závažným případům zranění docházelo v roce 2017 (viz přílohová část 2 – graf č. 4). K použití zbraně v rámci jednotlivých útvarů, kdy zaznamenaná data z URNY nebyla poskytnuta, mezi oddělení s nejčastějším použitím patří Obvodní oddělení policie se 78 případy, poté Oddělení hlídkové služby s 28 případy a jako třetí se 17 případy SKPV (viz přílohová část 2 – graf č. 5).

9.3.2 Statistická data pro Ústecký kraj

V rámci Ústeckého kraje se mi podařilo získat statistická data za posledních 5 let. Vyhodnocení je zaměřeno na celý kraj a následně detailněji na jednotlivé Územní odbory (dále jen „ÚO“). Mezi nejčastější formu použití zbraně v Ústeckém kraji patří jednoznačně hrozba namířenou střelnou zbraní. Kvůli výrazným rozdílům hodnot je k dispozici samostatný graf č. 9. V porovnání použití zbraně a následných zranění vede donucovací prostředek varovný výstřel. Nejvíce policistů bylo zraněno při použití zbraně proti zvířeti. Je zde tedy předpoklad, že před použitím zbraně v tomto případě došlo nejspíše ke zranění. Z pohledu § 56 zákona o PČR v četnosti vede důvod zadržení dopravního prostředku (viz přílohová část 2 – graf č. 6). V rámci jednotlivých ÚO v Ústeckém kraji k nejčastějším použití zbraně (§ 56 zákona o PČR) dochází na ÚO Most, Teplice a Ústí nad Labem. Bez jediného záznamu je pak ÚO Chomutov a ÚO Litoměřice. V porovnání s použitím jako donucovacího prostředku se v čele grafu umístil jednoznačně ÚO Ústí nad Labem s celkem 142 případy následuje se 108 případy ÚO Děčín. Nejméně případů zaznamenal ÚO Litoměřice (viz přílohová část 2 – grafy č. 7 a 8). Srovnatelné porovnání se týká i donucovacího prostředku hrozby namířenou střelnou zbraní (viz přílohová část 2 – graf č. 9). Porovnáním dosažení cíle a počtu případů použití zbraně byl nejúspěšnější rok 2020 (viz přílohová část 2 – grafy č. 10 a 11). Jako poslední jsem porovnala úspěšnost donucovacího prostředku varovný výstřel v rámci celého kraje, kdy nejčastěji byl tento DP použit v roce 2020, kdy je též zaznamenána největší neúspěšnost dosažení cíle. Nejméně zaznamenaných případů je to pak v roce 2021, kdy byla úspěšnost 50 % (viz přílohová část 2 – graf č. 12).

Z výše uvedené analýzy se podařilo zjistit, že mezi nejčastější formu použití zbraně patří DP hrozba namířenou střelnou zbraní. I když se nepodařilo získat obdobná data v rámci jiných krajů, lze díky abnormálním počtům v rámci Ústeckého kraje předpokládat obdobné výsledky i v jiných krajích. Jako zajímavé můžeme považovat zjištění, že použití zbraně (§ 56 zákona o PČR) při zadržení dopravního prostředku je nejčastější, ale také zároveň nejméně úspěšné.

Závěrem lze říct, že rok 2020 byl vyhodnocen jako nejrizikovější s nejčastějším použitím zbraně. ⁴⁹

9.4 Řízený rozhovor – použití zbraně s následkem smrti

Řízený rozhovor na téma „Použití služební střelné zbraně příslušníkem policie ČR“

Jméno dotazovaného

Por. Bc. Jiří Krejcar

Jak dlouho jste ve služebním poměru?

„Nastoupil jsem 01.11.1998, takže letos to bude 24 let.“

Co Vás vedlo k tomu, že jste se chtěl stát policistou?

„Nejspíše mě lákala uniforma a zbraň. A také se mi líbil film Policejní akademie.“

Vlastníte zbrojní průkaz a nějaké střelné zbraně?

„Ano, vlastním, se skupinami A, B, E, (sběratelství, sportovní účely a pro osobní ochranu). Pár zbraní mám.“

Kolik jich máte?

„Myslím, že momentálně něco přes 155 ks. Všechny jsou spíše vojenského typu a mám je v trezorové místnosti v domě.“

Věnujete se pravidelně střelbě z krátké střelné zbraně? Nebo jen v rámci výcviku u PČR?

„Střílím pravidelně i mimo služební dobu, je to moje záliba.“

⁴⁹ Epodatelna.policie@pcr.cz. Poskytnutí informací PPR-5484/ČJ-2022-990810 [elektronická zpráva]. 10. února 2022; 11:24 [cit.2022-02-12]. view-source:https://outlook.office.com/mail/inbox/id/AAQkADEwZTQxNWZILTg1OTktNGQ5OS04NGE4LWE5NjQ5NDI0ODFhZAAQAKP2YQ4ixVVIhDGR9Xccbqg%3D.

Kolikrát jste za svoji službu použil služební střelnou zbraň při výkonu služby?

„No těžko říct, bylo toho celkem dost. Když to vezmu detailněji tak úder střelnou zbraní jsem použil tak 5x (vždy se jednalo o případ napadení kolegy nebo mé osoby). Varovný výstřel 2x (v situaci pronásledování vozidla a pak následně i osoby po vystoupení z vozu). Nejčastěji jsem použil hrozbu namířenou střelnou zbraní. Určitě tak 50x. Vždy se jednalo o někoho, kdo neuposlechl pokynů a představoval pro mě nebo okolí značné nebezpečí. Samotné použití zbraně podle § 56 zákona o PČR jsem použil jen jednou.“

Můžete říct, v jaké části dne docházelo nejčastěji k použití zbraně?

„To nelze jednoznačně říct, pokaždé to bylo v jinou dobu. Spíše se jednalo ale o denní dobu.“

Bylo použití zbraně proti člověku Vaše první?

„Ano“

Vaše služební zařazení v době použití zbraně?

„Hlídková služba OOP Jičín“

Jak dlouho jste byl v tu dobu ve služebním poměru a kolik Vám bylo let?

„Bylo mi myslím 34 let a ve službě jsem byl 12. rok.“

Můžete popsat situaci a okolnosti použití zbraně?

„Stalo se to o víkendu, těsně před Velikonocemi, kolem půl sedmé večer (před koncem směny). Ten den bylo venku hezky a sucho. Celý den jsem sloužil s kolegou a těsně před koncem naší směny jsme dostali oznámení od operačního střediska. Oznamovatelka hlásí nebezpečného řidiče na silnici I/16 ve směru od Mladé Boleslavi na Jičín. Jednalo se o vozidlo Renault 19 a jeho řidič bezprostředně ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu svou nebezpečnou jízdou. Vozidlo jsme dohonili a opakovaně vyzvali řidiče k zastavení vozidla nápisem STOP na služebním vozidle Škoda Octavia II se zapnutým majákem modré barvy a zvukovým výstražným znamením. Na toto

nereagoval a dále pokračoval vysokou rychlostí přes obec Moravčice směrem na obec Robousy. Několikrát během jízdy ohrozil ostatní účastníky provozu. Při snaze jeho předjetí se nás snažil vytlačit ven ze silnice. V obci Robousy jsme pronásledované vozidlo, předjeli služebním vozidlem. Poté jsem ho použil jako technický prostředek k zabránění v jízdě pronásledovaného vozidla. Služební vozidlo bylo zastaveno napříč komunikace ve směru jízdy. Řidič zastavil. Protože kolega byl na místě spolujezdce a byl blíže k zastavenému vozidlu, vyběhl první. Otevřel dveře řidiče, proti kterému použil hmaty, a chvaty a snažil se tak zabránit dalšímu pokračování v jeho protiprávním jednání. V tu chvíli ale řidič zařadil zpětnou rychlost a prudce s vozidlem začal couvat, čímž kolegu otevřenými dveřmi srazil na zem a smýkal ho po komunikaci několik metrů zpět. Následně narazil do silničního příkopu a kolegu nárazem odhodil pryč od vozidla. Vyběhl jsem proti vozidlu, ale řidič zařadil rychlost vpřed a prudce se proti mně rozjel. Nejprve jsem na něj jen mířil a použil hrozbu namířenou střelnou zbraní. To jej ale nezastavilo a bezprostředně poté narazil pravou přední částí vozidla do mé pravé nohy. Pak jsem použil služební zbraň proti vozidlu. Vystřelil jsem postupně tři rány směřující přes čelní sklo, boční sklo u pravých dveří do prostoru kabiny vozidla a třetí střelu jsem směřoval na pravé zadní kolo. Poslední rána zasáhla zadní blatník nad kolem. Vozidlo po zásazích pokračovalo v jízdě přes silniční příkop na přilehlou louku, kde zastavilo po několika metrech o místní objekt zemědělského družstva. U vozidla jsme zjistili, že řidič má střelná poranění v oblasti břicha a hlavy. Okamžitě jsem volal záchrannou službu prostřednictvím operačního střediska. Jeden ze svědků k nám přiběhl, když jsme poskytovali první pomoc, chtěl nám pomoci, představil se a řekl, že je vojenským lékařem. Poté si zraněného převzala lékařská služba. Já s kolegou jsme ještě stihli zajistit místo činu a označit jej páskou s nápisem POLICIE. Podezřelý byl letecky transportován do Fakultní nemocnice v Hradci Králové v kritickém stavu. Kolega utrpěl zranění ve formě oděrek a zhmožděnin. Já jsem žádné zranění neutrpěl, jen jsem měl naraženou nohu. Následovaly odběry naší krve a moči, včetně provedení dechové zkoušky. Samozřejmě vše bylo negativní. Útok na policisty řešila SKPV a samostatně bylo vedeno mé použití zbraně v rámci inspekce. Nakonec dotyčný na následky zranění zemřel.“

Jakou jste použil zbraň a střelivo?

„Použil jsem mojí osobní služební zbraň CZ 75 D COMPACT se střelivem 9 mm Luger celoplášť.“

Na co jste myslel těsně před a po použití zbraně?

„Před použitím jsem myslel na kolegův a můj život, šlo spíše o pud sebezáchovy k zastavení vozidla a nebezpečného pachatele, aby se nám nic vážného nestalo.“

Napadlo Vás použití zbraně až v době, kdy byl kolega vláčen vozidlem? Nebo dříve?

„Až v tu dobu, kdy byl kolega vlečen vozidlem.“

Poskytoval jste první pomoc?

„Ano, první pomoc jsem poskytoval ihned. Jedním ze svědků byl vojenský lékař, který ke mně vzápětí doběhl a sdělil mi, že s tím sám nic již nezmůžu.“

Jak jste se v tu chvíli cítil, když jste věděl, že jste ho zastřelil?

„Nad tím jsem vůbec nepřemýšlel, byl jsem rád, že už je konec. Věděl jsem, že jsem nemohl jednat jinak, bál jsem se především o kolegův život. Kdybych to vozidlo nezastavil a on se dostal pod kola, mohlo to dopadnout špatně pro nás.“

Byla Vám nabídnuta psychologická pomoc bezprostředně po použití zbraně?

„Ano, v rámci několika hodin se mi ozval, cestou vedoucího oddělení, příslušný psycholog. Pomoci jsem ale nevyužil.“

Proč?

„Necítil jsem se, že bych ji potřeboval.“

Co všechno následovalo po zákroku?

„O všem jsem informoval operačního, následně vedoucího. Jako první nás všechny prohlédl lékař. Pak jsme jeli na služebnu, kde jsme k celé věci museli sepsat úřední záznamy. Já o použití zbraně. Za pár hodin (následující den) se

dostavila Generální inspekce bezpečnostních sborů a všechny nás podrobila výsledkům. Jednalo se o výslech tří svědků, kolegy a nakonec můj. Mohlo to být max. 5 hodin.“

Po jaké době došlo k vyhodnocení oprávněnosti?

„Po šesti měsících, ale vůbec jsem nebyl seznámen s výsledkem šetření. Informace jsem se dozvěděl, až když jsem podal písemnou žádost cestou mého vedoucího.“

Byl jste nějak za svůj výkon ohodnocen?

„Ano, odměna slovní i finanční. Větší radost bych ale asi měl z medaile.“

Jak jste celou situaci vnímal?

„V tu chvíli jsem moc nepřemýšlel, šlo spíše o svalovou paměť, v podstatě jsem jednal v rámci naučených automatismů.“

Měl tento služební zákrok vliv na Váš osobní život?

„Ano, na můj rodinný život. Já i žena jsme dostávali nepříjemné dopisy od pozůstalé přítelkyně zemřelého. Vyčítala mi, že jsem zastřelil tátu jejich dítěte, jako by byl nějaký sprostý vrah, nebo mi přála, ať zakusím stejnou bolest, jakou jsem způsobil jim. Manželce například poslala fotografii (kde jsou všichni tři) aby věděla jakou rodinu jsem jim zničil a s jakou sviní žije. Přestalo to, až když jsem se s tím svěřil svému vedoucímu a ten prostřednictvím policejního psychologa ženu kontaktoval a celou situaci s ní probral. Od té doby máme klid.“

Měl jste potřebu o tom, co se stalo, s někým hovořit nebo jste si to naopak nechal pro sebe?

„Samozřejmě jsme se o tom bavili s kolegy a doma, ale nic intenzivního.“

Měl jste někdy výčitky? A jak jste se vyrovnal se skutečností, že jste zastřelil člověka?

„Věděl jsem, že jsem jednal správně. Žádné výčitky jsem neměl ani nemám.“

Vzpomenete si někdy na to, co se tenkrát stalo? Máte noční můry?

„Samozřejmě si někdy vzpomenu, ale noční můry jsem neměl ani nemám.“

Je něco, co byste na zákroku změnil?

„Ne“

Byla Vám k něčemu užitečná služební příprava?

„Ano, bezpodmínečně. Převážně častým opakováním a sušením jsem si osvojil tzv. svalovou paměť, díky které jsem jednal tak, jak jsem jednal.“

Jakými služebními výcviky jste prošel?

„Během služebního poměru jsem prošel několika výcviky ke zbraním: pistole vz. 82, pistole CZ vz. 75 D Compact, brokovnice opakovací, granátomet HK 69 a samočinné zbraně: ULK vz. 59, vz. 58, vz 61 a H&K MP5. Vz. 58 byl z výzbroje stažen koncem roku 2010 a kulomet myslím již v roce 2000.“

Byla Vaše služební příprava dostatečná?

„Já byl s naší služební přípravou spokojen.“

Ovlivnilo Vás samotné použití zbraně do budoucnosti?

„Řekl bych že ne. Žiji normálně dál.“

Používal jste někdy při výcviku střelivo s označením FX?

„Ano.“

Co si o jeho používání v rámci výcviku myslíte?

„Určitě bych ho do výcviku zařadil mnohem častěji. Policista se s ním nejvíce naučí a obzvláště používat zbraň pod stresem. Mám za to, že ale jedna rána vyjde cca na 45 Kč.“

Co víte o přezbrojení příslušníků na zn. pistolí Glock?

„O plánovaném přezbrojení vím, mám za to, že obvodní oddělení by měla vyfasovat vz. 17 a SKPV vz. 19.“

Myslíte, že tato zbraň je lepší než stávající pistole ČZ vz. 75 D Compact?

„Jak to říct, policie potřebuje spíše pracovní nástroj (jednoduchý, odolný, funkční, nenáročný na obsluhu a údržbu), kdy tyto podmínky splňuje spíše zmiňovaný Glock. Já osobně ale celkově holduji jiné značce. Ta je však pro policii nevhodná.“

Můžu se zeptat o jakou zbraň se jedná?

„Určitě, jde o zn. Beretta 92FS.“ (viz přílohová část 1 – obrázek č. 26)

Nakonec bych se ráda zeptala, zda jste obeznámen s tím, proč policie přezbrojila na střelivo s označením HS a co si o něm myslíte?

„Ano. Jsem pro. Tohle střelivo je TOP. A hlavně mnohem bezpečnější díky střele s řízenou deformací.“

Děkuji Vám a přeji mnoho úspěchů.

Datum rozhovoru: 22. 2. 2022

Místo: Osek, okr. Teplice

10 Závěr

Služební střelná zbraň byla, je a bude součástí PČR. V dnešní uspěchané době by policista beze zbraně neměl v řadě případů ani šanci uspět. Od samého vzniku bezpečnostních sborů docházelo k používání služební střelné zbraně. Jen se o tom dříve tolik nevědělo a nemluvílo. Jak často to mohlo být před vznikem České republiky, je těžko dohledatelné. Z historie považuji za zajímavé zjištění skutečnosti, že po roce 1950 byla v osobní výzbroji i pistole určená výhradně pro příslušnice. Jednalo se o pistoli CZ 45, ráže 6,35 mm.

V současné době jsou policisté právě ti, kteří převážně bojují s trestnou činností. Není proto divu, že musí bezpečně znát zákon, používání dostupných prostředků a služební střelné zbraně. Často si však neuvědomují, jak rychle se mohou dostat při běžném výkonu služby do hry o život. Obecně je předpokládáno, že každý policista dokonale zná zákony a vždy ví, jak správně jednat. Stejně jako je každý člověk jiný, tak je tomu i s příslušníky PČR. V dnešní době pachatelé bez výčitek vědomě porušují zákon a ignorují skutečnost, že porušením, může být proti nim použito všech zákonných prostředků, včetně zbraně.

Služební příprava je nezbytná pro každého policistu. Jak říká české přísloví „Opakování, matka moudrosti“. Častým tréninkem si může policista osvojit automatismy, které mu mohou zachránit i život. Důležitou roli hraje i správně zvolené střelivo. S neustálým vyvíjením kriminálního prostředí musí docházet i k celkové modernizaci a vývoji Policie. V dnešní výzbroji je již tzv. HS střelivo s nejlepšími možnými vlastnostmi. Jedná se o bezpečnější střelivo s řízenou deformací.

Ochrana života, zdraví a bezpečnosti bude vždy hlavním úkolem policistů. K použití zbraně dochází ve většině případů bez možnosti přípravy, v rámci několika minut. Nic nenavodí policistovi dokonalou realistickou atmosféru při výcviku jako trénink se střelivem označeném FX. V dnešní době by měla být tato metoda výcviku mnohem dostupnější a používanější.

Nezodpovědností a lhostejností dnešních pachatelů bývá totiž policista často v nelehké situaci. Během několika vteřin se musí rozhodnout co a jak vyřešit. Stále má na paměti, že může ztratit úplně vše. Zaměstnání, živobytí, ale i také sám sebe.

Policista může následkem použití zbraně trpět nejen fyzicky ale i psychicky. O psychických problémech policistů, se ale veřejně nemluví. Jak takové obtíže analyzovat a policistovi pomoci, je též v práci detailně popsáno.

Statistickými daty bylo zjištěno, že k nejčastějšímu použití služební střelné zbraně příslušníkem dochází v zákrocích proti vozidlu, zvířeti až poté proti nebezpečnému pachateli. Nejpočetnější použití zbraně je použití zbraně jako DP hrozba namířenou střelnou zbraní. Srovnáním zjištěných dat se nepodařilo prokázat souvislost s používáním zbraně a objasněnosti nebo nápadem kriminality na daném území. Lidé jsou čím dál troufalejší a bez zábran vůči zákonům, jsou agresivnější a ozbrojenější. Zda bude použití zbraně i v České republice v budoucnu intenzivnější, nelze říct. Pokud se lidé nebudou cítit v bezpečí, může docházet k používání zbraní při výkonu služby mnohem častěji a běžněji, jak je tomu například v USA. Věřím, že tato situace nenastane. Časem snad dojde i ke stabilizaci a zajištění dostatečných policejních stavů a bude prostor pro rozsáhlejší možnost výcviků.

V této práci se mi podařilo detailně analyzovat získaná data spjata s tématem použití služební střelné zbraně. K sepsání diplomové práce jsem využila i osobních zkušeností a znalostí, které jsem získala při výkonu povolání policistky. Samozřejmě nesmím opomenout své známé a kolegy, kteří mi poskytli cenné informace.

Seznam použité literatury

Monografie

ČERNÝ, Pavel a Michal GOETZ. *Manuál obranné střelby*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0739-x.

PhDr. L. ČÍRTKOVÁ, CSc. *Psychologické důsledky použití střelné zbraně policistou: Bezpečnostní teorie a praxe, Sborník PA ČR. 1*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 1996, 101 s. ISSN 1211-2461.

HRAZDÍRA, Ivo, Libor KOVÁRNÍK a František NOVOTNÝ. *Použití zbraně a zákon*. Praha: Eurounion. ISBN 80-85858-83-5.

LIŠKA, Václav. *Zpracování a obhajoba bakalářské a diplomové práce*. 1. vyd., Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-64-1.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4.

MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva*. Přeložil Lubomír UHLÍŘ. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Police History, 2001. ISBN 80-86477-01-0.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Police History, 2011. ISBN 978-80-866477-55-8.

Časopisecké články

Historie učitelka života: Stručný náhled do české policejní historie a pozvání do policejního muzea v bývalém klášteře na Karlově. Publikaci vydalo Muzeum Policie ČR za finanční a metodické podpory Ministerstva vnitra. Praha, 2019.

Kriminalistický sborník \\CF 3\ Roč. 36, č. 8(1992), 5 tab., 2 graf., lit. 10.

Kriminalistický sborník \\CF 3\ Roč. 41, č. 4(1997).

KÜFFERLE, Monika a Reinhold P. WALTER. *Po použití zbraně – posttraumatické reakce: Posttraumatické zátěžové reakce a trauma po výstřelu.* Psychické poruchy po použití zbraně. *Střelecká revue*. 1996, 27(9).

SALVET, TH.D., ThDr. JUDr. Leo. *Trestně právní aspekty Použití zbraně policistou.* *Policista*. 2010, 16(3), příloha s. 1-4.

Střelecká revue: Československé služební pistole 1918–1945, Jan Skramoušský. 6/2002.

Střelecká revue: Sellier & Bellot HS a TB Ing. Zdeněk Štěpánek. 4/2014.

Zákonná úprava a IAŘ (interní akty řízení)

ŠKODA, Jindřich. *Zákon o policii s komentářem.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-160-1.

Zákon č. 273/2008 Sb., o *Policii ČR*, ve znění pozdějších platných předpisů.

Zákon č. 361/2003 Sb., o *služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.*

Zákon č. 299/1920 Sb. - o četnictvu.

Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, § 29. *Trestní předpisy: redakční uzávěrka.* Ostrava: Sagit, 2010-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-424-5.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009, o *provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky.*

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 156/2008, o *zabezpečení, přidělování a nošení služebních zbraní, střeliva a munice v Policii České republiky.* Čl. 2.

Metodické doporučení k pronásledování vozidel příslušníky Policie České republiky. Praha, 2014. Č.j. PPR-2201-2/ČJ-2014-990420.

Metodická příručka č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky. Praha, z 1. června 2017.

SIAŘ č. 10/2016 – „Pokyn rektora Policejní akademie České republiky v Praze ze dne 14. října 2016, kterým se upravuje formální úprava vysokoškolských kvalifikačních prací zpracovávaných na Policejní akademii České republiky v Praze.

Stanovisko Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, Analyticko legislativního odboru Policejního prezidia a ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia k některým otázkám týkající se aplikace právní úpravy donucovacích prostředků. Praha, z října 2010.

Webové stránky a elektronické zdroje

<http://www.beareka.cz/>

Beareka [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.beareka.cz/pistole/pistole-p38-walther.htm>.

Baareka.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.beareka.cz/pistole/pistole-samonabijeci-cz-50.htm>.

Baareka.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.beareka.cz/pistole/cz-70-553392.htm>.

Beareka.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.beareka.cz/pistole/samonabijeci-pistole-cz-75-d-compact-vyber-z-vice-kusu.htm>.

<https://www.blesk.cz/>

Děsivý scénář vraždy! Policista (†44) zastřelil ženu, protože ho chtěla opustit... *Blesk.cz*. cz [online]. 2013 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z:

<https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/204334/desivy-scenar-vrazdy-policista-44-zastrelil-zenu-protoze-ho-chtela-opustit.html>.

<https://www.druhasvetova.com/>

druhasvetova.com [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z:

https://www.druhasvetova.com/?p=zbrane/sovetsky_svaz/Nagant-M1895

<https://cs.ruarrioseph.com/>

<https://cs.wikipedia.org/>

Wikipedie Otevřená encyklopedie [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Browning_HP.

<https://www.denik.cz/>

Policista se zastřelil, před tím nejspíše zavraždil svou manželku. *Deník.cz* [online]. 2013 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ustecky-kraj/v-usti-se-zastrelil-vysokoko-postaveny-policista-20130806-0uf7.html>.

<https://www.gunlex.cz/>

Sellier & Bellot HS a TB. *Gunlex.cz* [online]. 2014 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/1899-sellier-bellot-hs-a-tb>.

<https://www.kentaurzbrane.cz/>

Kentaurzbrane.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <https://www.kentaurzbrane.cz/beretta-92-cal--9mm-luger/>.

<https://www.kerberostrade.cz/>

Kerberostrade.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <https://www.kerberostrade.cz/katalog/pistole-cz-85-r-9mm-luger/>.

<http://www.militaria.wz.cz/>

Militaria.wz.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.militaria.wz.cz/cs/pistole-82.htm>.

<https://www.nakupzbrane.cz/>

Nakupzbrane.cz [online]. [cit. 27.02.2022]. Dostupné z: <https://nakupzbrane.cz/naboje/243-naboje-sb-9mm-luger-9x19-fmj-115grs-bal-50ks-v310452-sellier-bellot.html>.

<https://www.nzip.cz/>

Posttraumatická stresová porucha: diagnóza. Národní zdravotnický informační portál [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/clanek/709-posttraumaticka-stresova-porucha-diagnoza>.

<http://www.panzer.cz/>

Panzer.cz [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z: <http://www.panzer.cz/cs/pistole/2981-pistole-cz-z-635-mm-br.html>.

Panzer.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.panzer.cz/cs/pistole/1040-pistole-tokarev-tt-33-762-x-25-mm-tokarev.html>.

Panzer.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.panzer.cz/cs/pistole/312-pistole-cz-vz-45-635mm-br.html>.

<https://www.policie.cz/>

Policie.cz. *Vývoj registrované kriminality v roce 2021*. [online]. Ze dne 21.ledna 2022. [cit. 28.02.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/imgBrowser.aspx?docid=22673594&imgid=22673601&cpi=1>.

<https://www.policista.cz/>

ČERNÝ, Pavel. Systém FX firmy Simunition aneb "umírat nanečisto." Policista.cz [online]. 12.12.2012 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/system-fx-firmy-simunition-aneb-umirat-nanecisto-915/>.

Pražská PMJ je vyzbrojena novou municí ACTION 5. *Policista.cz* [online]. 2012 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/prazska-pmj-je-vyzbrojena-novou-munici-action-5-865/>.

Munice pro Policii ČR v souvislostech. *Policista.cz* [online]. 2009 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/munice-pro-policii-cr-v-souvislostech-608/>.

Pražská PMJ je vyzbrojena novou municí ACTION 5. *Policista.cz* [online]. 2012 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/munice-pro-policii-cr-v-souvislostech-608/>.

<https://www.redsix.cz/>

Redsix.cz [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z:

<https://www.redsix.cz/pistole/pistole-cz-vz-27>.

<https://www.simunition.com/>

Simunition.com [online]. [cit. 2022-02-27]. Dostupné z:

https://simunition.com/en/products/fx_marking_cartridges.

<https://www.temata.rozhlas.cz/>

Bitva o Rozhlas [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z:

<https://temata.rozhlas.cz/pistole-vzor-24-8044461>.

<https://www.valka.cz/>

Valka.cz. Beretta 92 FS [online]. [cit. 2022-02-22]. Dostupné z:

<https://www.valka.cz/Beretta-92-FS-t72699>.

<http://www.vhu.cz/>

Vojenský historický ústav Praha [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.vhu.cz/exhibit/rakouska-cetnicka-pistole-vzor-1850-systemu-augustin/>.

Vojenský historický ústav Praha [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.vhu.cz/cetnicka-puska-vz-33/>.

Vojenský historický ústav Praha [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.vhu.cz/exhibit/revolver-m-98-rast-gasser-z-cs-vyzbroje/>.

Vojenský historický ústav Praha [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.vhu.cz/exhibit/cs-pistole-praga/>.

Vojenský historický ústav Praha [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.vhu.cz/exhibit/cs-armadni-pistole-vz-22-1-provedeni/>.

Vojenský historický ústav Praha [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.vhu.cz/exhibit/nemecka-pistole-walther-pp/>.

<http://www.zelenysport.cz/>

Zelený sport [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z:

<http://www.zelenysport.cz/pistole/steyr-mod-1912-08-pistole?vstoupit>.

Intranetové zdroje

Systematizace služebních zbraní a munice Policie České republiky. In: Policejní prezidium České republiky, 2017, PPR-19430-1/ČJ-2017-990630.

Jiné zdroje

Muzeum Policie České republiky, Ke Karlovu 1, 120 00 Praha 2. Ze dne 23.11.2021.

Rozsudek 20 T 102/2020-353. In: Okresní soud Nový Jičín, 12/2020.

Epodatelna.policie@pcr.cz. Poskytnutí informací PPR-5484/ČJ-2022-990810 [elektronická zpráva]. 10. února 2022; 11:24 [cit.2022-02-12]. view-source:https://outlook.office.com/mail/inbox/id/AAQkADEwZTQxNWZILTg1OTktNGQ5OS04NGE4LWE5NjQ5NDI0ODFhZAAQAKP2YQ4ixVVIhDGR9Xccbqg%3D.

Seznam příloh

Přílohová část č. 1 – obrázky k tématu

Obrázek č. 1 – Rakouská četnická pistole vzor 1850 systému Augustin	78
Obrázek č. 2 – CZ pistole vzor 24, ráže	78
Obrázek č. 3 – puška vzor 33	78
Obrázek č. 4 – pistole Duo	79
Obrázek č. 5 – pistole CZ vzor 27	79
Obrázek č. 6 - revolver Revolver Rast & Gasser M1898	79
Obrázek č. 7 - Pistole Steyr Mod. 1912.....	80
Obrázek č. 8 - Pistole Praga 1919	80
Obrázek č. 9 - Pistole vzor 22	80
Obrázek č. 10 - Pistole Walther PP.....	81
Obrázek č. 11 - Pistole Walther P 38	81
Obrázek č. 12 - Pistole Browning 1935	81
Obrázek č. 13 - Revolver Nagant 1895	82
Obrázek č. 14 - Pistole Tokarev TT - 33	82
Obrázek č. 15 - pistole ČZ vzor 50.....	82
Obrázek č. 16 - pistole CZ vzor 45.....	83
Obrázek č. 17 - pistole ČZ vzor 70.....	83
Obrázek č. 18 - pistole ČZ vzor 82.....	83
Obrázek č. 19 – pistole ČZ vzor 85.....	84
Obrázek č. 20 - pistole Beretta 92.....	84

Obrázek č. 21 - pistole ČZ 75 D Compact.....	84
Obrázek č. 22 – náboj Sellier & Bellot ráže 9 mm Luger s celoplášt. střelou	85
Obrázek č. 23 – střelivo Sellier & Bellot ráže 9 mm Luger s HS střelou	85
Obrázek č. 24 - náboje Ruag se střelou Action 5 v ráži 9 mm	85
Obrázek č. 25 – střelivo s označením Simuntion FX.....	86
Obrázek č. 26 – pistole Beretta 92 FS	86

Přílohová část č. 2 – tabulky a grafy

Tabulka č. 1: Věk příslušníka

Tabulka č. 2: Dosažené vzdělání

Tabulka č. 3: Rodinný stav

Tabulka č. 4: Jak dotyční žijí

Tabulka č. 6: Věnuje se střelbě

Tabulka č. 7: Vlastním zbrojní průkaz

Tabulka č. 8: Vlastním jinou než služební zbraň

Tabulka č. 9: Nošení služební zbraně

Tabulka č. 10: Zbraň jsem nakonec nepoužil

Tabulka č. 11: Použití zbraně

Tabulka č. 12: Četnost použití zbraně

Tabulka č. 13: Objekt použití zbraně

Tabulka č. 14: Předpoklad použití

Tabulka č. 15: Forma použití zbraně

Tabulka č. 16: Pohled policistů – nejčastější druh použití zbraně

Tabulka č. 17: Celkový pohled – nejčastější druh použití zbraně

Tabulka č. 18: Svědkem použití zbraně

Tabulka č. 19: Oddělení s nejčastějším používáním zbraně – PČR

Tabulka č. 20: Oddělení s nejčastějším používáním zbraně – celkem

Grafy – celorepubliková statistická data za období let 2016 až 2021

Graf č. 1 – Použití zbraně § 56 zákona o PČR příslušníkem

Graf č. 2 – Použití zbraně v rámci Krajských ředitelství PČR

Graf č. 3 – Objekt použití zbraně

Graf č. 4 – Zranění pachatele

Graf č. 5 – Použití zbraně v rámci jednotlivých útvarů

Grafy – statistická data v rámci Krajského ředitelství Ústeckého kraje

Graf č. 6 – Použití DP a zbraně pro Ústecký kraj posledních 5 let

Graf č. 7 – Použití zbraně § 56 zákona o PČR

Graf č. 8 – Použití zbraně § 52 zákona o PČR

Graf č. 9 – Použití zbraně § 52 odst. 1 písm. n) zákona o PČR v rámci ÚO

Graf č. 10 – Použití zbraně v rámci kraje – dle jednotlivých let (§ 56 odst. 1 písm. f) a písm. n) zákona o PČR)

Graf č. 11 – Použití zbraně dle § 52 odst. 1 písm. n) zákona o PČR – jednotlivé roky, kraj

Graf č. 12 – Použití zbraně dle § 52 odst. 1 písm. o) zákona o PČR kraj

Přílohová část č. 3 – dokumenty

příloha č. 1 – Úřední záznam o použití zbraně

příloha č. 2 – Vyrozumění státního zástupce o použití zbraně

příloha č. 3 – Dotazník

Přílohavá část č. 1 – obrázky k tématu

Obrázek č. 1 – Rakouská četnická pistole vzor 1850 systému Augustin ⁵⁰

Obrázek č. 2 – CZ pistole vzor 24, ráže ⁵¹

Obrázek č. 3 – puška vzor 33 ⁵²

⁵⁰ Vojenský historický ústav Praha [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/exhibit/rakouska-cetnicka-pistole-vzor-1850-systemu-augustin/>

⁵¹ Bitva o Rozhlas [internet]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z: <https://temata.rozhlas.cz/pistole-vzor-24-8044461>.

⁵² Vojenský historický ústav Praha [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/cetnicka-puska-vz-33/>.

Obrázek č. 4 – pistole Duo ⁵³

Obrázek č. 5 – pistole CZ vzor 27 ⁵⁴

Obrázek č. 6 - revolver Revolver Rast & Gasser M1898 ⁵⁵

⁵³ Panzer.cz [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z: <http://www.panzer.cz/cs/pistole/2981-pistole-cz-z-635-mm-br.html>.

⁵⁴ Redsix.cz [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z: <https://www.redsix.cz/pistole/pistole-cz-vz-27>.

⁵⁵ Vojenský historický ústav Praha [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/exhibit/revolver-m-98-rast-gasser-z-cs-vyzbroje/>.

Obrázek č. 7 - Pistole Steyr Mod. 1912⁵⁶

Obrázek č. 8 - Pistole Praga 1919⁵⁷

Obrázek č. 9 - Pistole vzor 22⁵⁸

⁵⁶ *Zelený sport* [online]. [cit. 25.02.2022]. Dostupné z: <http://www.zelenysport.cz/pistole/steyr-mod-1912-08-pistole?vstoupit>.

⁵⁷ *Vojenský historický ústav Praha* [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/exhibit/cs-pistole-praga/>.

⁵⁸ *Vojenský historický ústav Praha* [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/exhibit/cs-armadni-pistole-vz-22-1-provedeni/>.

Obrázek č. 10 - Pistole Walther PP⁵⁹

Obrázek č. 11 - Pistole Walther P 38⁶⁰

Obrázek č. 12 - Pistole Browning 1935⁶¹

⁵⁹ *Vojenský historický ústav Praha* [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.vhu.cz/exhibit/nemecka-pistole-walther-pp/>.

⁶⁰ *Beareka* [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.beareka.cz/pistole/pistole-p38-walther.htm>.

⁶¹ *Wikipedie* Otevřená encyklopedie [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Browning_HP.

Obrázek č. 13 - Revolver Nagant 1895⁶²

Obrázek č. 14 - Pistole Tokarev TT - 33⁶³

Obrázek č. 15 - pistole ČZ vzor 50⁶⁴

⁶² druhasvetova.com [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: https://www.druhasvetova.com/?p=zbrane/sovetsky_svaz/Nagant-M1895.

⁶³ Panzer.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.panzer.cz/cs/pistole/1040-pistole-tokarev-tt-33-762-x-25-mm-tokarev.html>.

⁶⁴ Baereka.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.baereka.cz/pistole/pistole-samonabijeci-cz-50.htm>.

Obrázek č. 16 - pistole CZ vzor 45⁶⁵

Obrázek č. 17 - pistole ČZ vzor 70⁶⁶

Obrázek č. 18 - pistole ČZ vzor 82⁶⁷

⁶⁵ Panzer.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.panzer.cz/cs/pistole/312-pistole-cz-vz-45-635mm-br.html>.

⁶⁶ Baereka.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.baereka.cz/pistole/cz-70-553392.htm>.

⁶⁷ Militaria.wz.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.militaria.wz.cz/cs/pistole-82.htm>.

Obrázek č. 19 – pistole ČZ vzor 85⁶⁸

Obrázek č. 20 - pistole Beretta 92⁶⁹

Obrázek č. 21 - pistole ČZ 75 D Compact⁷⁰

⁶⁸ Kerberostrade.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <https://www.kerberostrade.cz/katalog/pistole-cz-85-r-9mm-luger/>.

⁶⁹ Kentaurzbrane.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <https://www.kentaurzbrane.cz/beretta-92-cal--9mm-luger/>.

⁷⁰ Beareka.cz [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.beareka.cz/pistole/samonabijeci-pistole-cz-75-d-compact-vyber-z-vice-kusu.htm>.

Obrázek č. 22 – náboj Sellier & Bellot ráže 9 mm Luger s celoplášťovou střelou⁷¹

Obrázek č. 23 – střelivo Sellier & Bellot ráže 9 mm Luger s HS střelou⁷²

Popis: Nová munice RUAG ACTION 5, fez nábojem a střelou

Obrázek č. 24 - náboje Ruag se střelou Action 5 v ráži 9 mm⁷³

⁷¹ Nakupzbrane.cz [online]. [cit. 27.02.2022]. Dostupné z: <https://nakupzbrane.cz/naboje/243-naboje-sb-9mm-luger-9x19-fmj-115grs-bal-50ks-v310452-sellier-bellot.html>.

⁷² Sellier & Bellot HS a TB. *Gunlex.cz* [online]. 2014 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/1899-sellier-bellot-hs-a-tb>.

⁷³ Pražská PMJ je vyzbrojena novou municí ACTION 5. *Policista.cz* [online]. 2012 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/prazska-pmj-je-vyzbrojena-novou-munici-action-5-865/>.

Obrázek č. 25 – střelivo s označením Simuntion FX⁷⁴

Obrázek č. 26 – pistole Beretta 92 FS⁷⁵

⁷⁴ Simuntion.com [online]. [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: https://simuntion.com/en/products/fx_marking_cartridges.

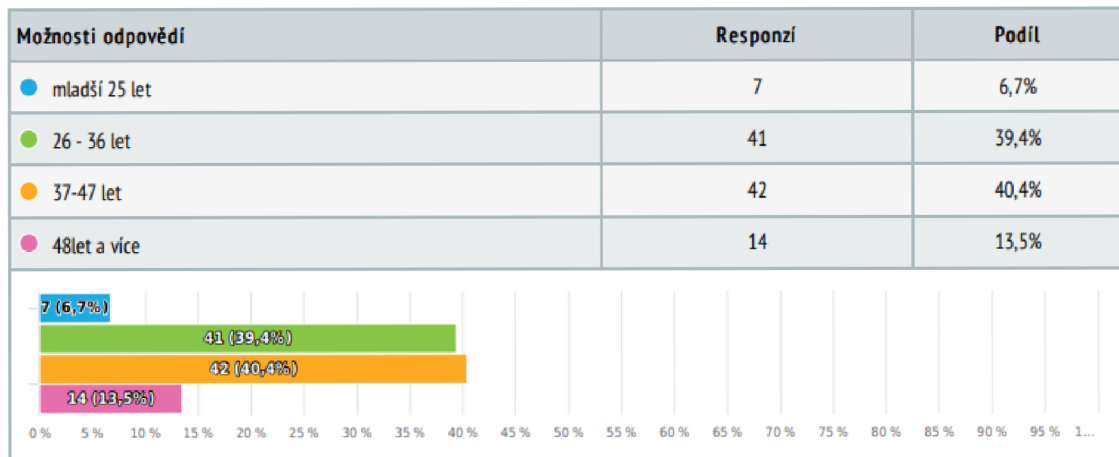
⁷⁵ Valka.cz. Beretta 92 FS [online]. [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://www.valka.cz/Beretta-92-FS-t72699>.

Přílohová část č. 2 – tabulky a grafy

Tabulka č. 1: Věk příslušníka

2 Věk:

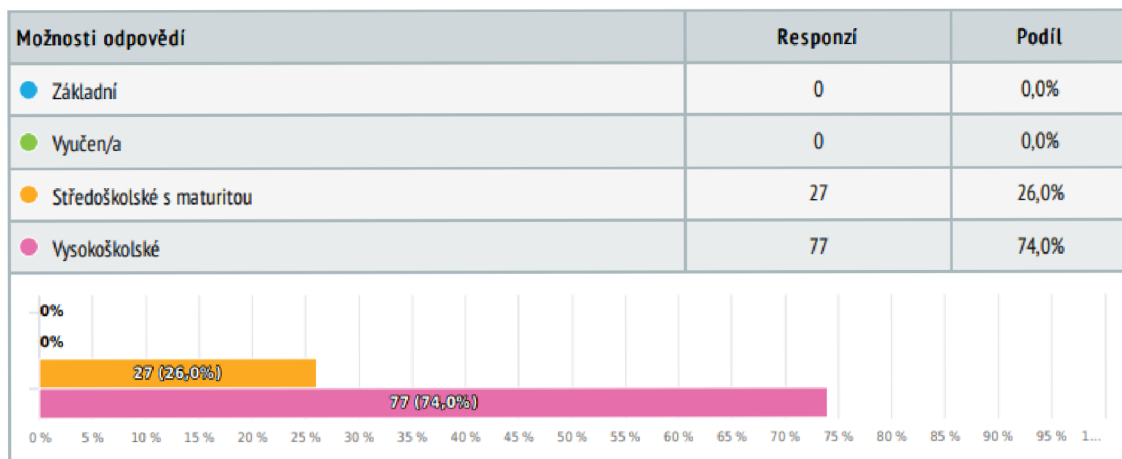
Výběr z možností, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 2: Dosažené vzdělání

3 Nejvyšší ukončené vzdělání:

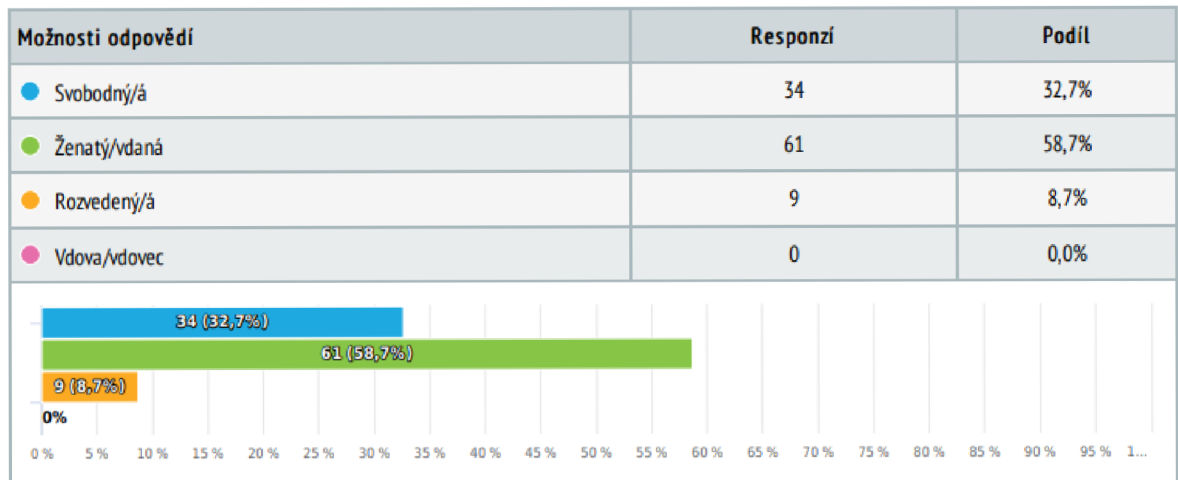
Výběr z možností, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 3: Rodinný stav

4 Rodinný stav:

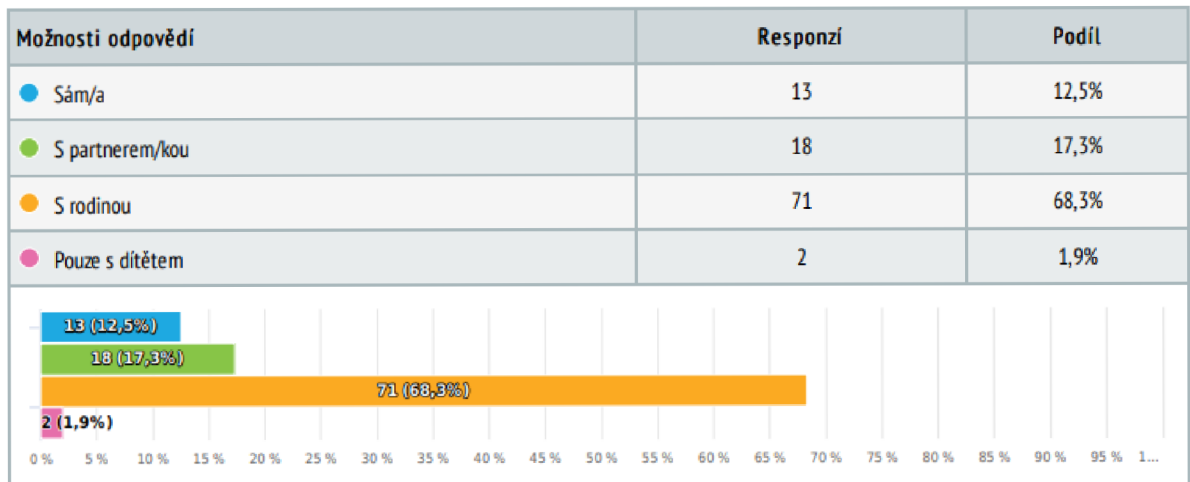
Výběr z možností, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 4: Jak dotyční žijí.

5 Žijí:

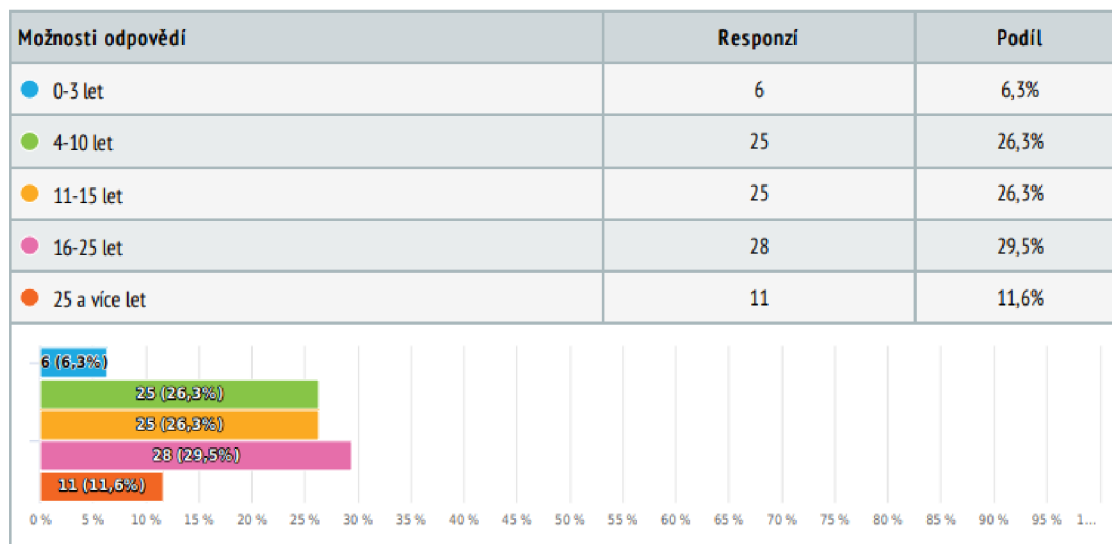
Výběr z možností, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 5: Odsloužená léta

11 Kolik let ve službě:

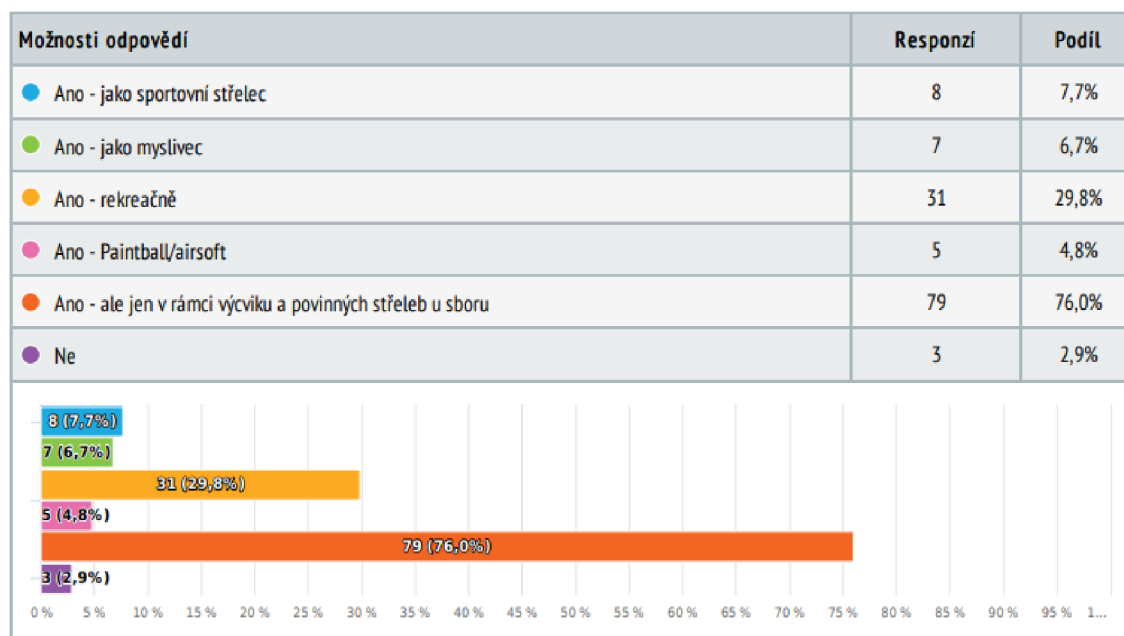
Výběr z možností, zodpovězeno 95 x, nezodpovězeno 9 x

Tabulka č. 6: Věnuje se střelbě

8 Věnuji se střelbě:

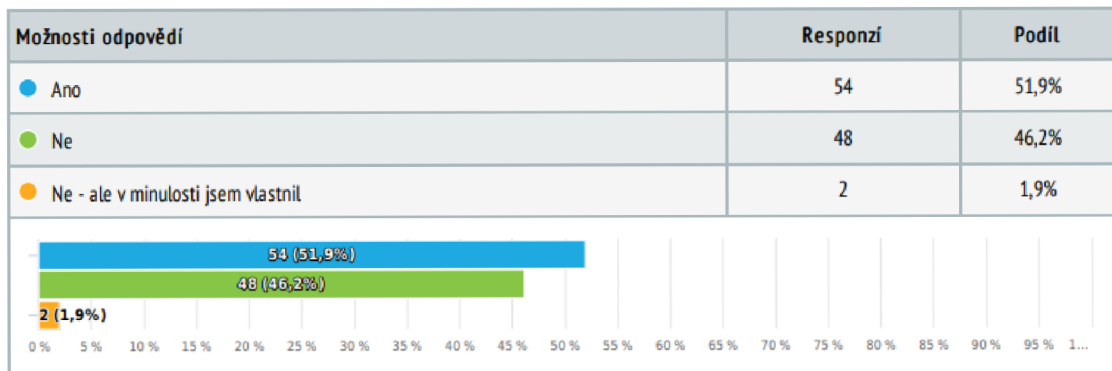
Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 7: Vlastním zbrojní průkaz

7 Vlastním zbrojní průkaz:

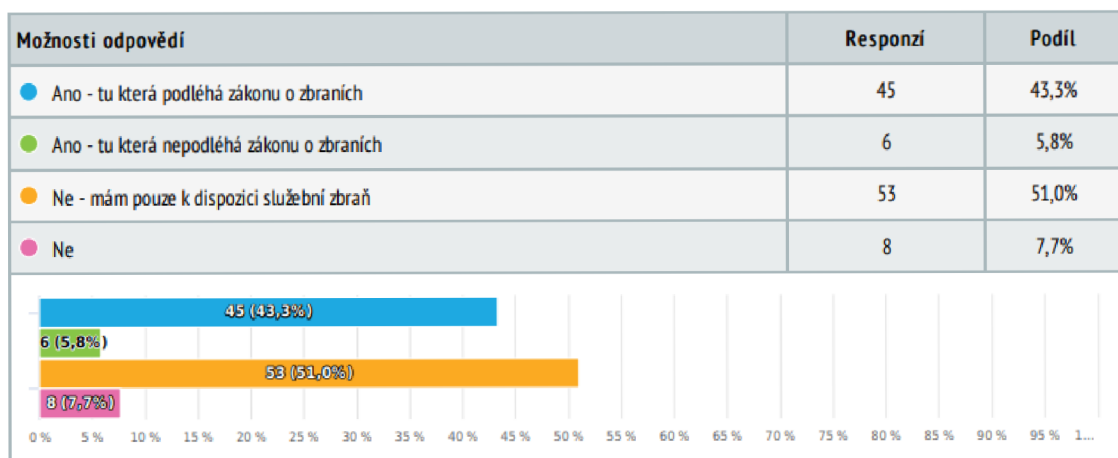
Výběr z možností, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 8: Vlastním jinou než služební zbraň

9 Vlastním střelnou zbraň:

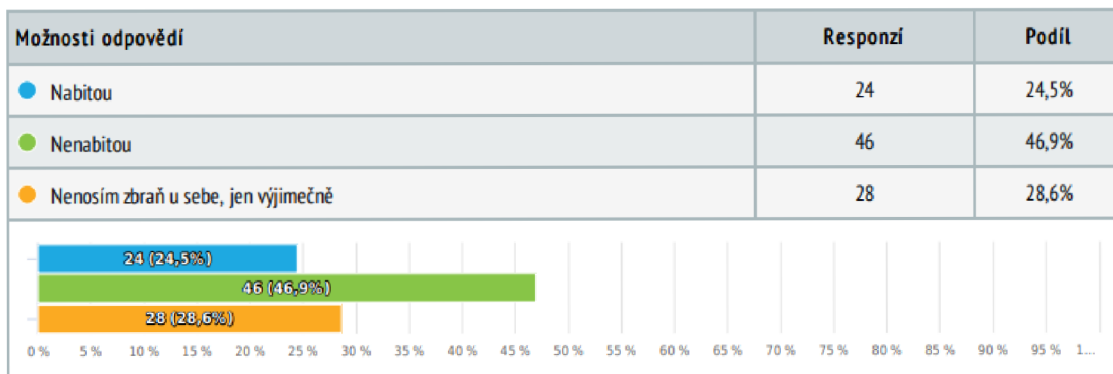
Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 9: Nošení služební zbraně

12 Nosíte služební zbraň při výkonu služby většinou:

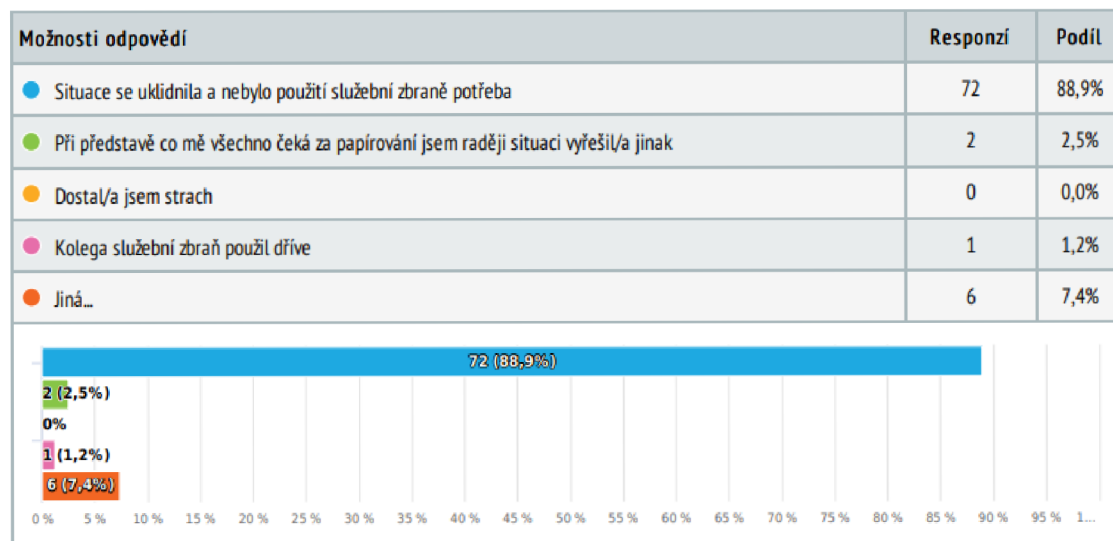
Výběr z možností, zodpovězeno 98 x, nezodpovězeno 6 x

Tabulka č. 10: Zbraň jsem nakonec nepoužil

16 Zbraň jsem nakonec nepoužil/a protože:

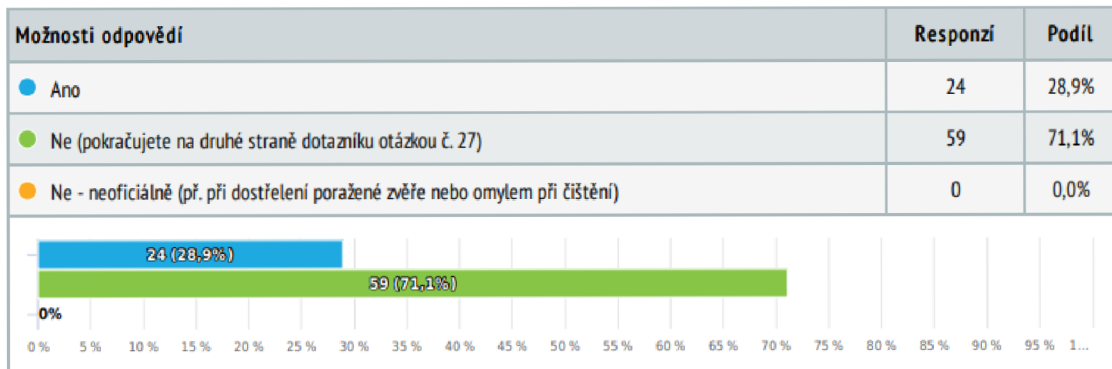
Výběr z možností, zodpovězeno 81 x, nezodpovězeno 23 x

Tabulka č. 11: Použití zbraně

17 Použil/a jste někdy služební střelnou zbraň:

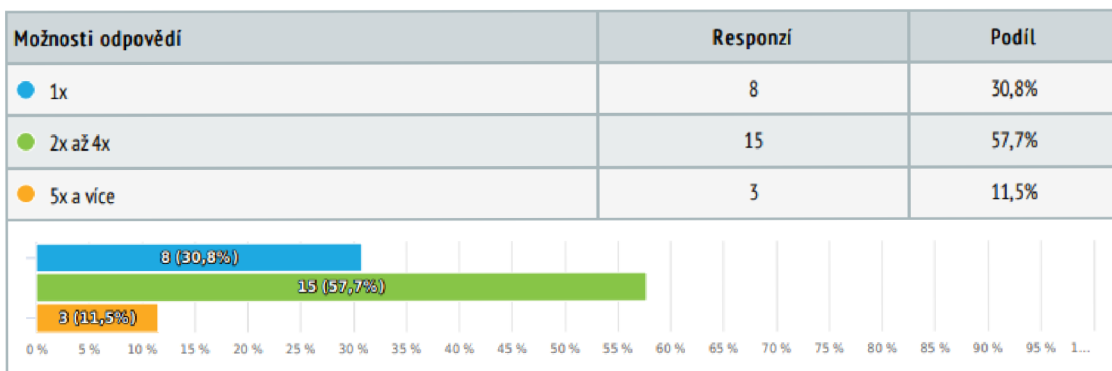
Výběr z možností, zodpovězeno 83 x, nezodpovězeno 21 x

Tabulka č. 12: Četnost použití zbraně

18 Pokud Vaše předchozí odpověď byla ano, kolikrát to bylo:

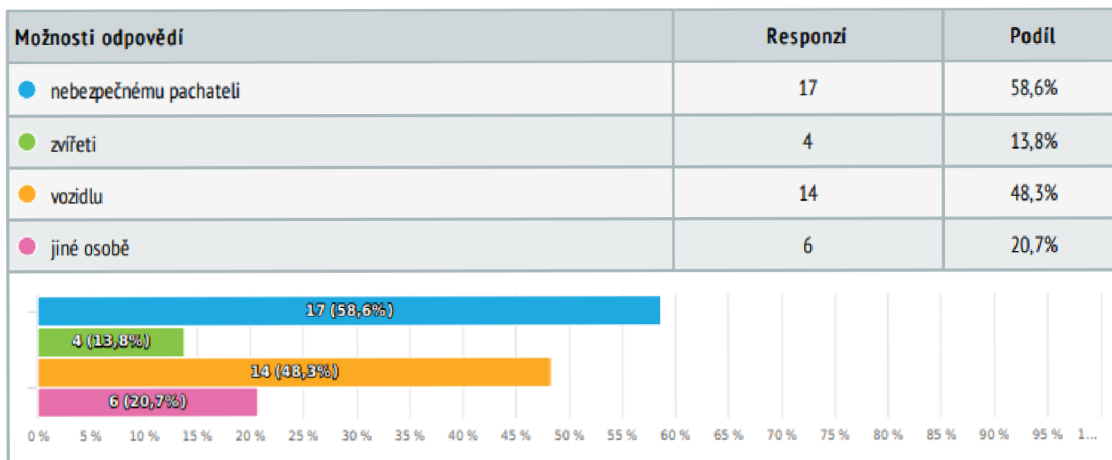
Výběr z možností, zodpovězeno 26 x, nezodpovězeno 78 x

Tabulka č. 13: Objekt použití zbraně

19 Pokud jste služební zbraň použil/a, bylo to proti:

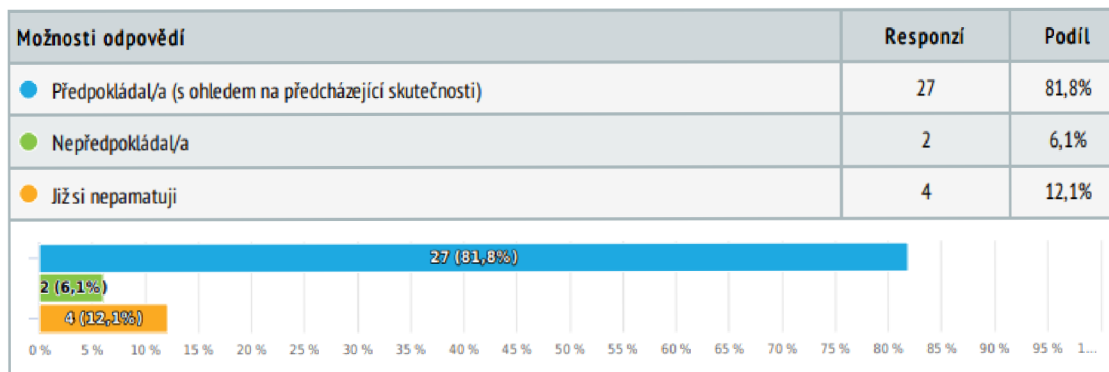
Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 29 x, nezodpovězeno 75 x

Tabulka č. 14: Předpoklad použití

20 Použití služební střelné zbraně jsem:

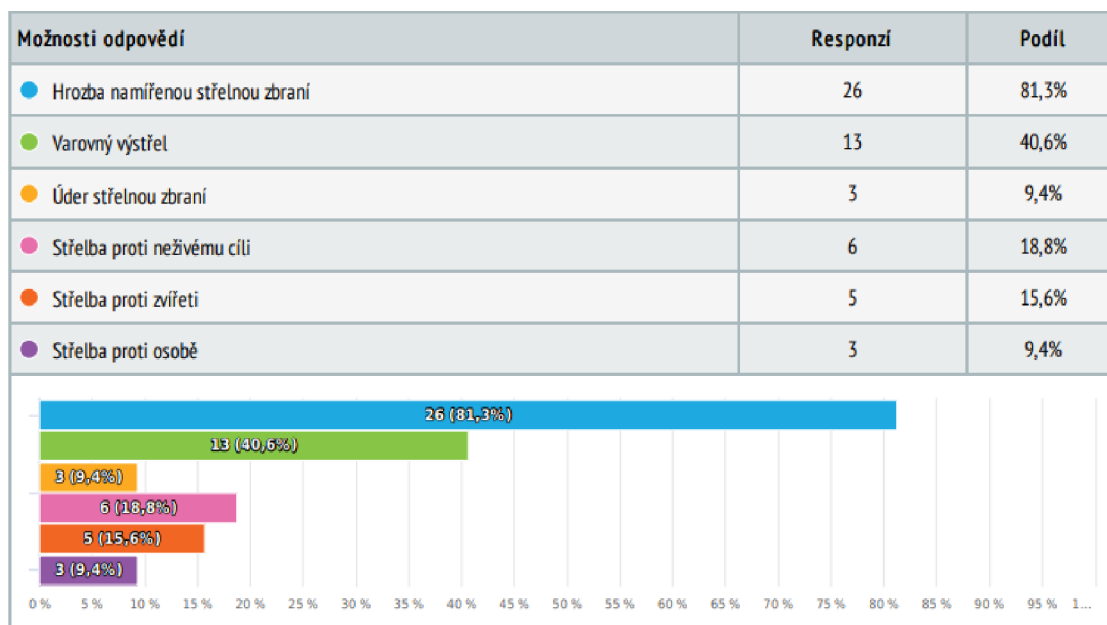
Výběr z možností, zodpovězeno 33 x, nezodpovězeno 71 x

Tabulka č. 15: Forma použití zbraně

22 Jaká byla forma použití služební zbraně:

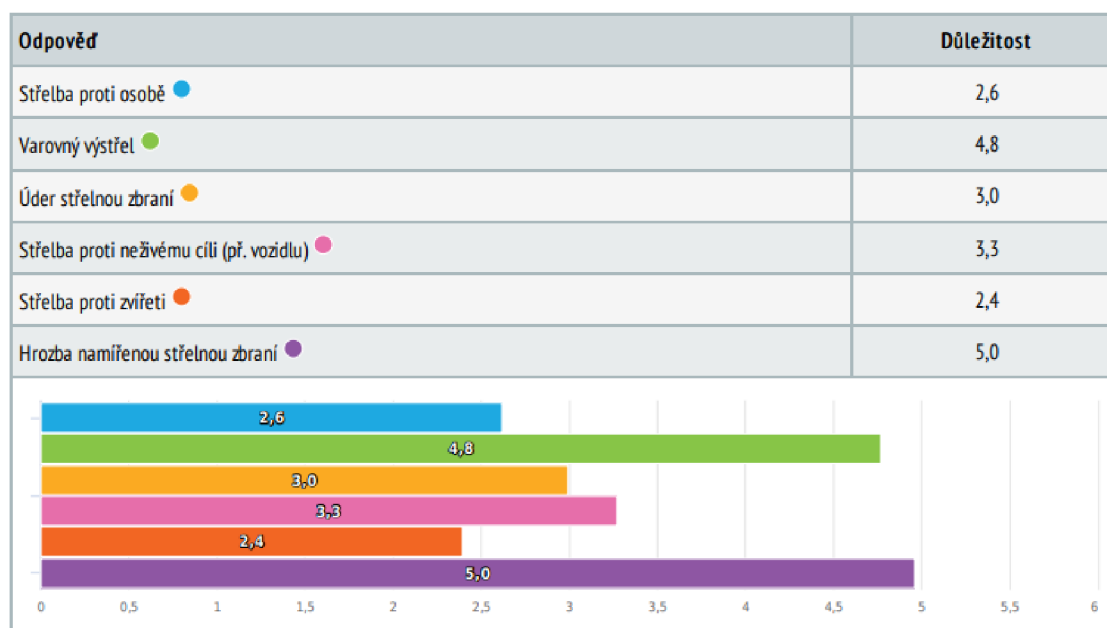
Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 32 x, nezodpovězeno 72 x

Tabulka č. 16: Pohled policistů – nejčastější druh použití zbraně

27 Domnívám se, že nejčastěji použije policista služební střelnou zbraň jako:

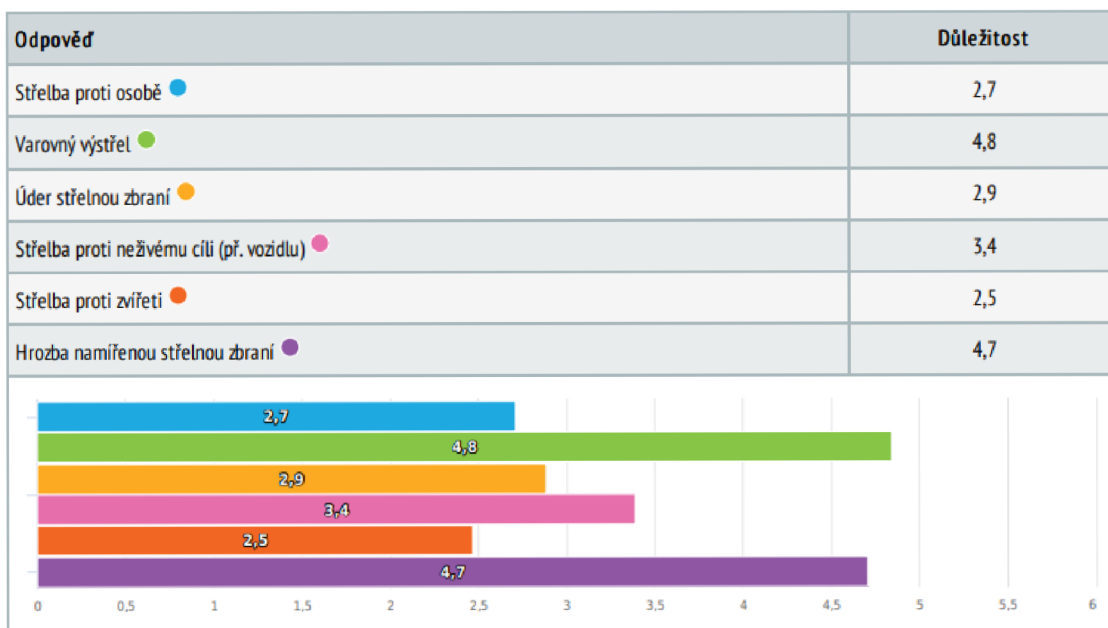
Seřazení dle důležitosti, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 17: Celkový pohled – nejčastější druh použití zbraně

27 Domnívám se, že nejčastěji použije policista služební střelnou zbraň jako:

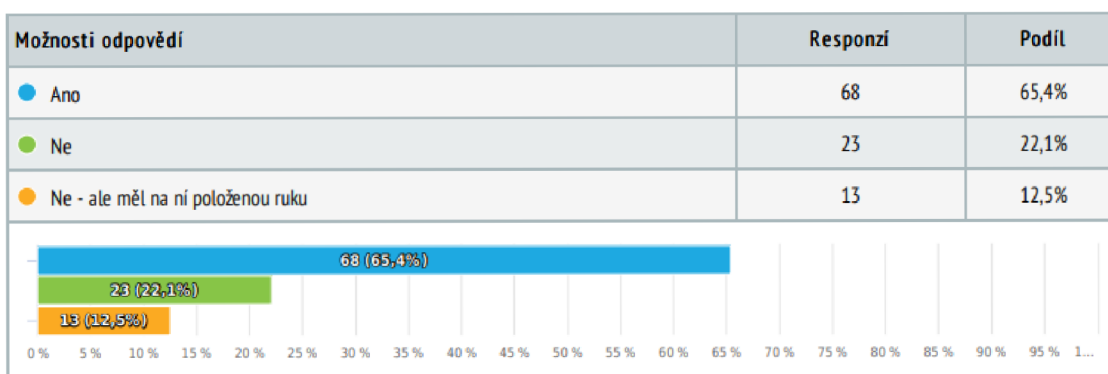
Seřazení dle důležitosti, zodpovězeno 201 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 18: Svědkem použití zbraně

29 Setkal/a jsem se v životě s policistou/tkou při výkonu služby, který/á použil/a služební střelnou zbraň

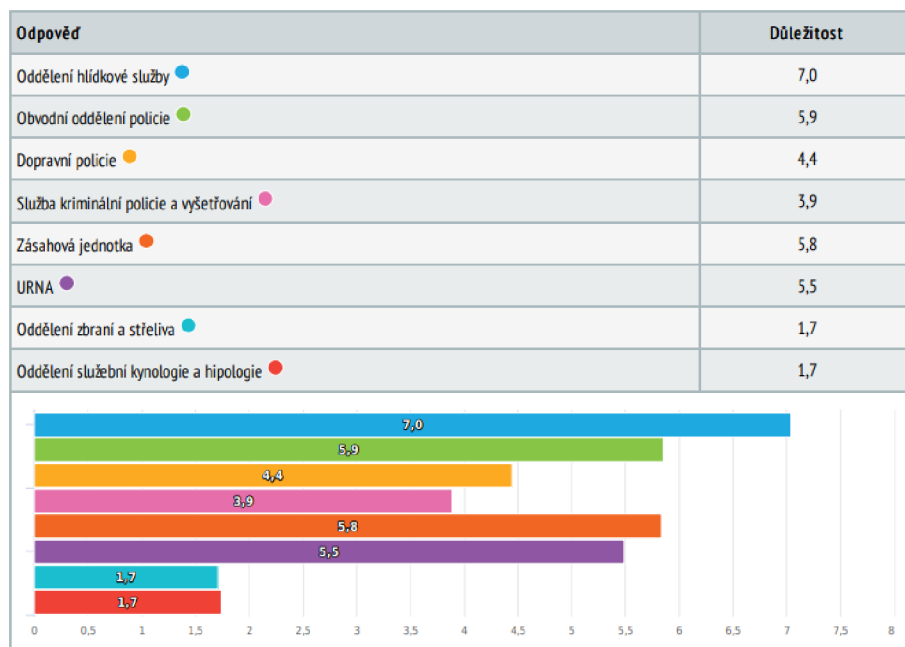
Výběr z možností, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

Tabulka č. 19: Oddělení s nejčastějším používáním zbraně - PČR

33 Na jakém oddělení dle Vaše názoru dochází nejčastěji k použití služební stříelné zbraně:

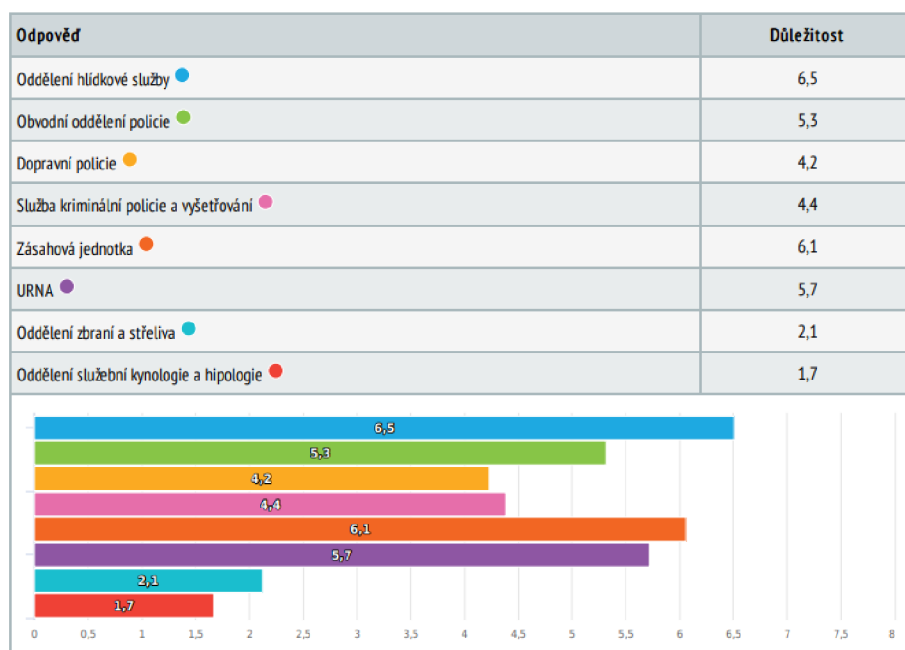
Seřazení dle důležitosti, zodpovězeno 104 x, nezodpovězeno 0 x

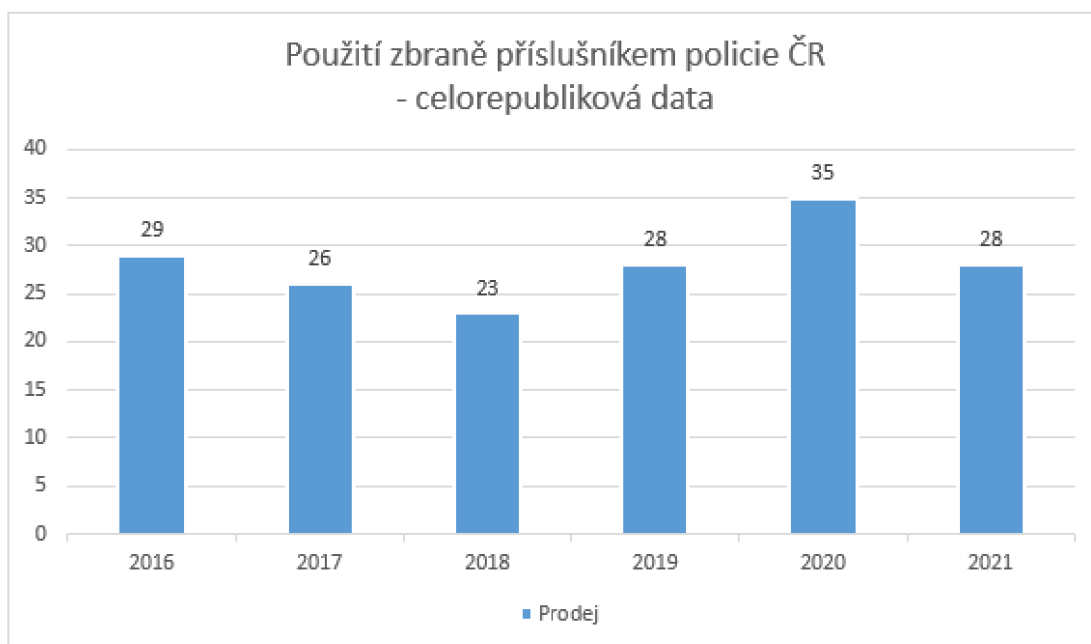
Tabulka č. 20: Oddělení s nejčastějším používáním zbraně – celkem

33 Na jakém oddělení dle Vaše názoru dochází nejčastěji k použití služební stříelné zbraně:

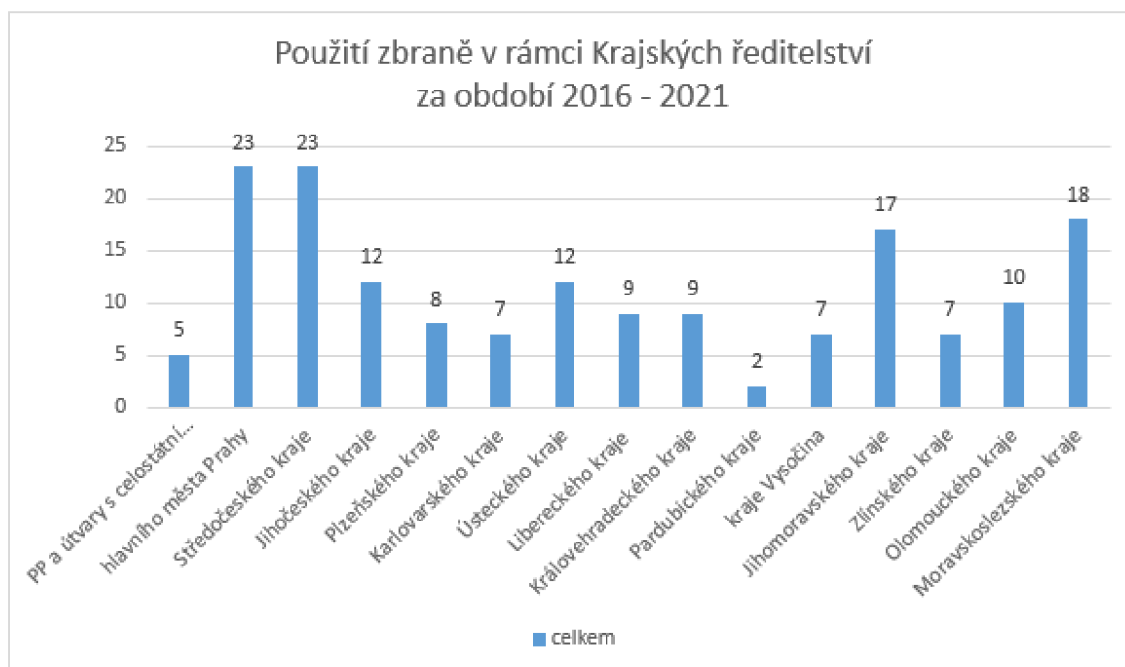
Seřazení dle důležitosti, zodpovězeno 201 x, nezodpovězeno 0 x

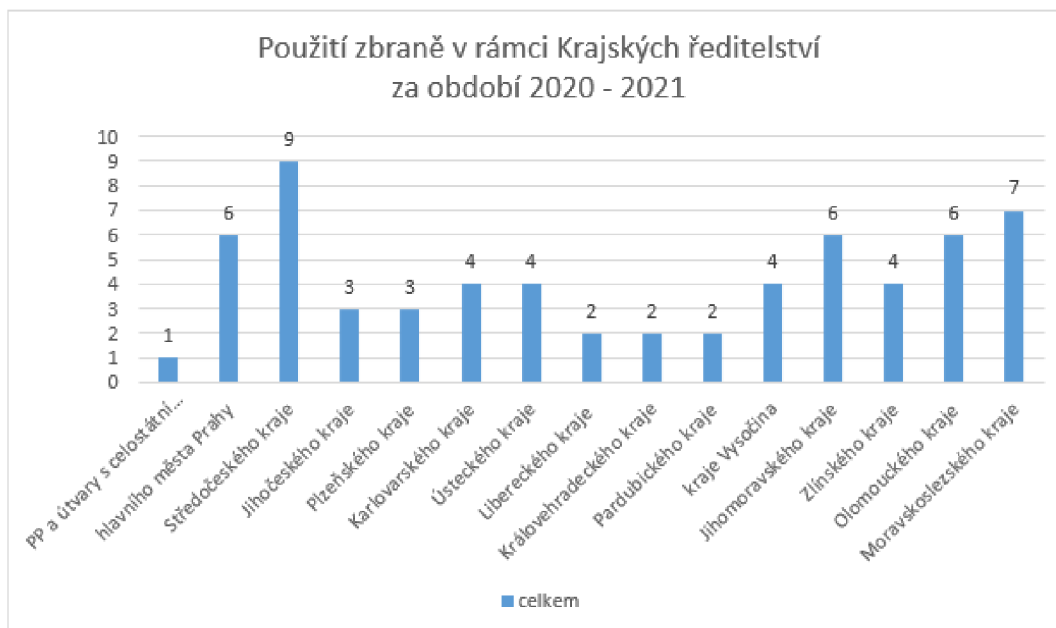
Graf č. 1 – Použití zbraně příslušníkem (celorepubliková data)

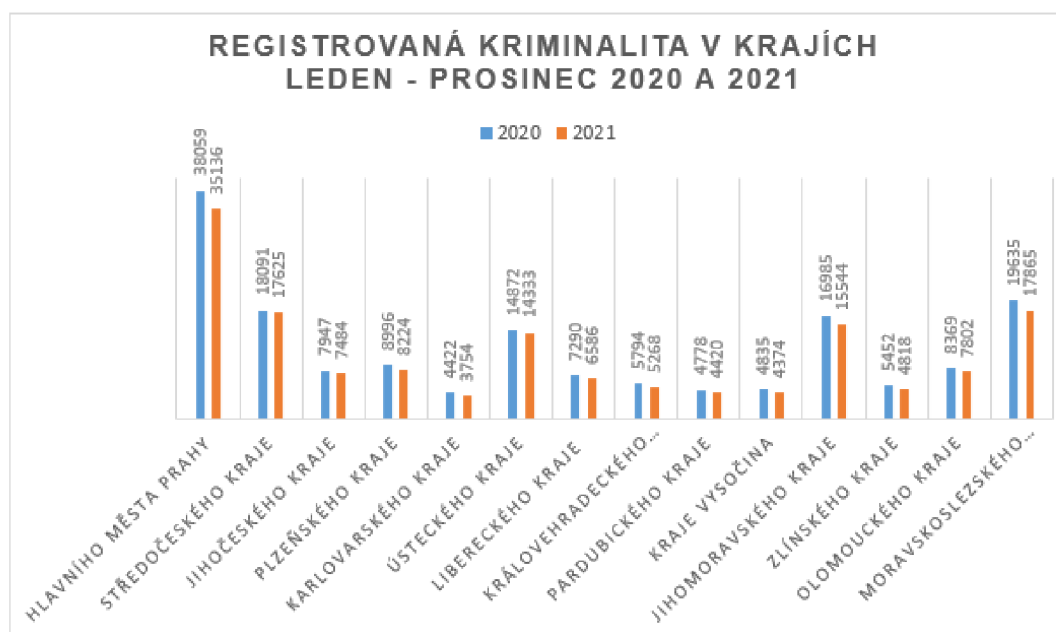
Graf č. 2 – Použití zbraně v rámci Krajských ředitelství PČR (celorepubliková data)

Graf č. 3 – Použití zbraně v rámci Krajských ředitelství za období 2020–2021

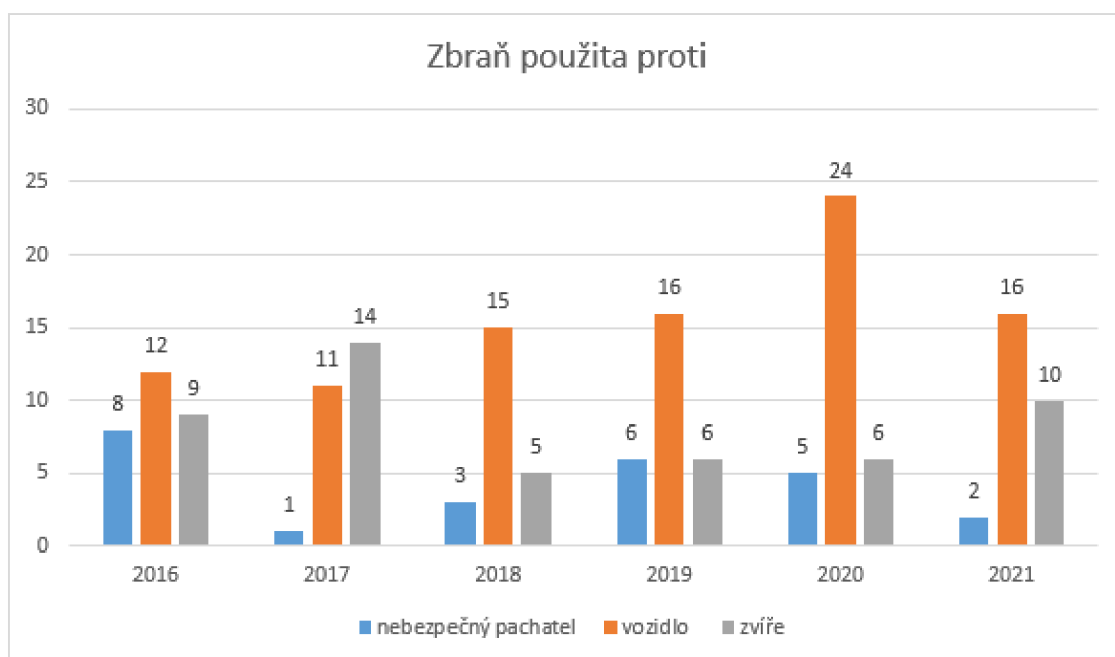
Graf č. 4 – Registrovaná kriminalita v krajích za období 2020–2021

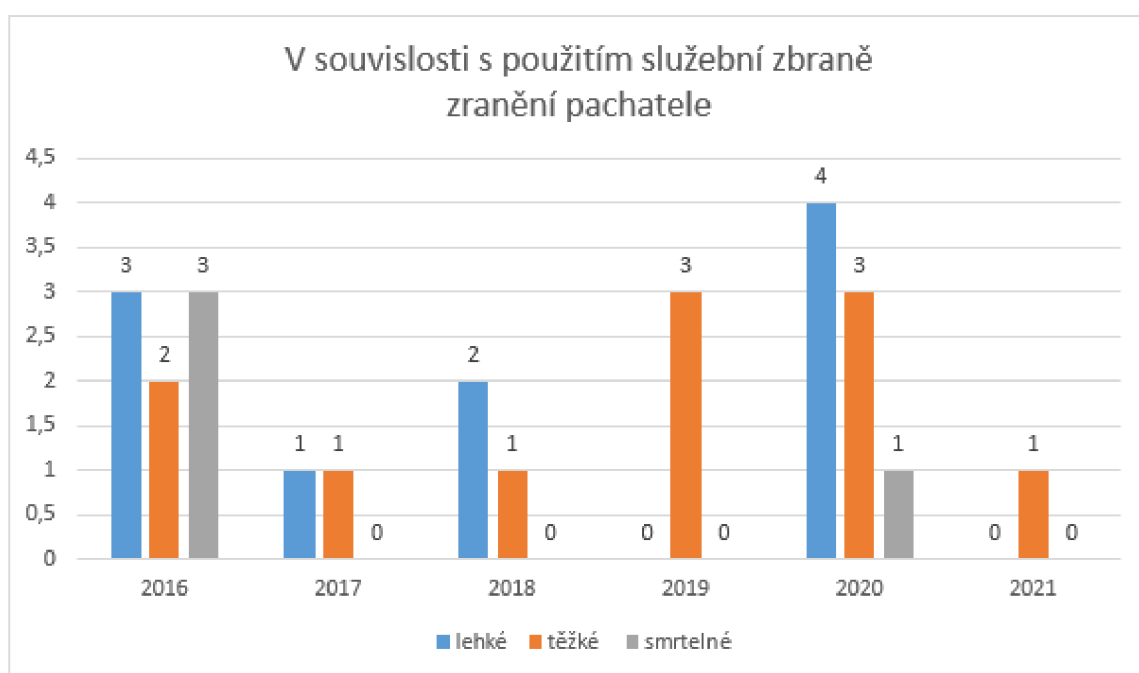
76

⁷⁶ Policie.cz. *Vývoj registrované kriminality v roce 2021*. [online]. Ze dne 21.ledna 2022. [cit. 28.02.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/imgBrowser.aspx?docid=22673594&imgid=22673601&cpu=1>.

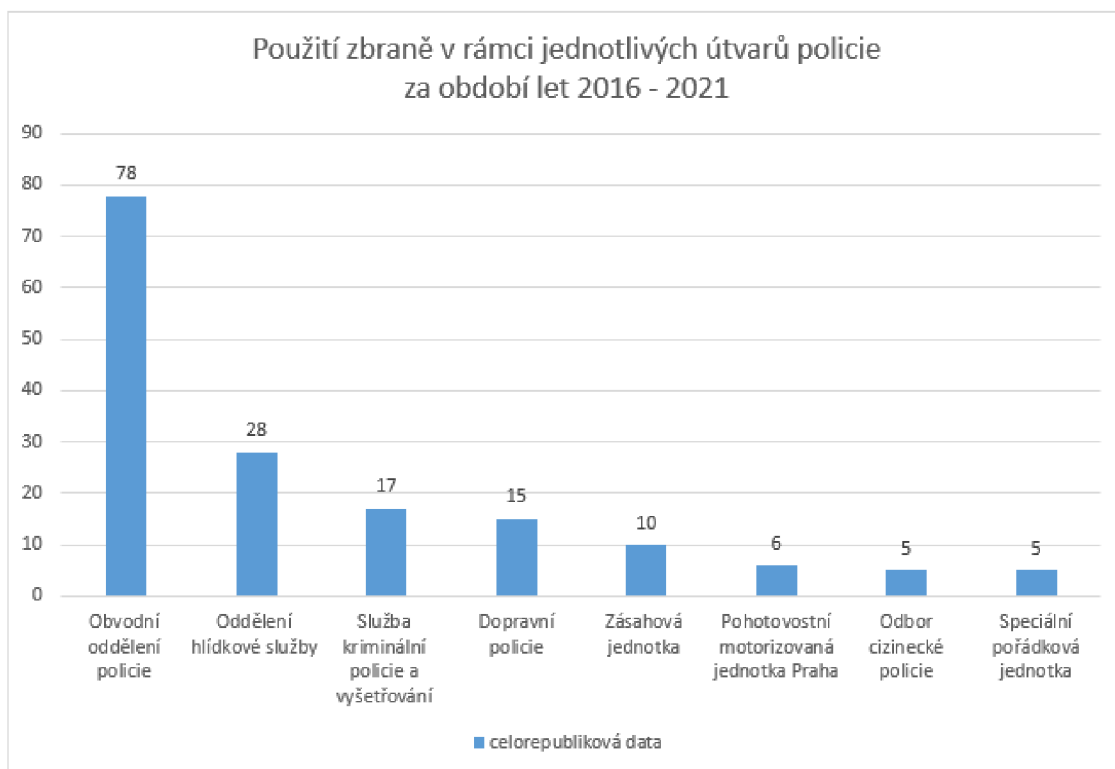
Graf č. 3 – Objekt použití zbraně (celorepubliková data)

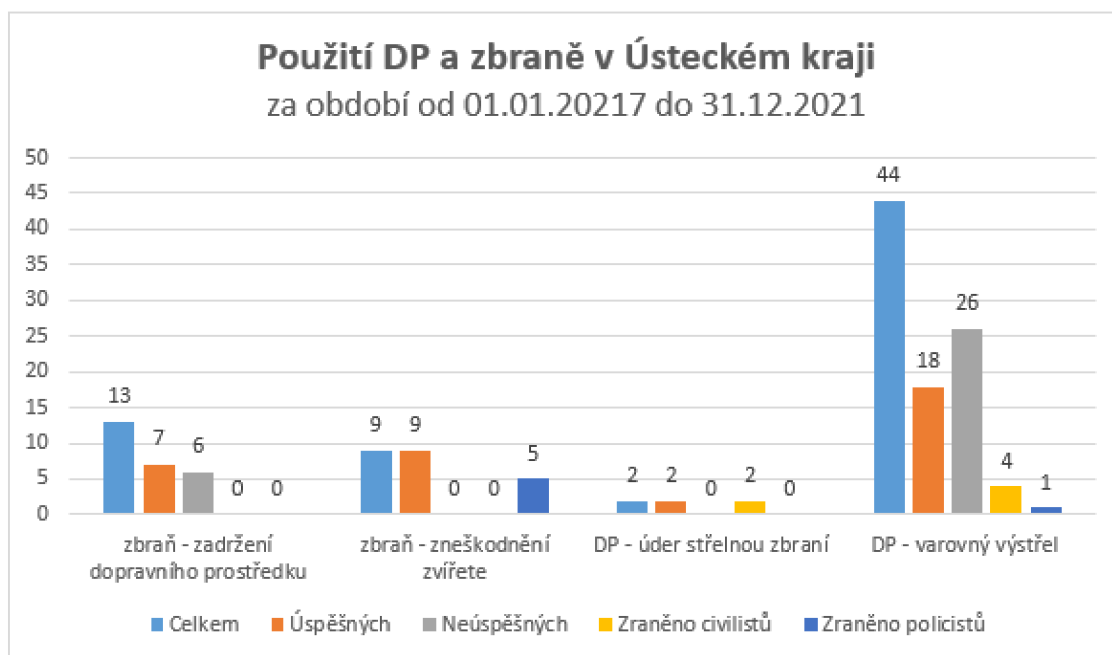
Graf č. 4 – Zranění pachatele (celorepubliková data)

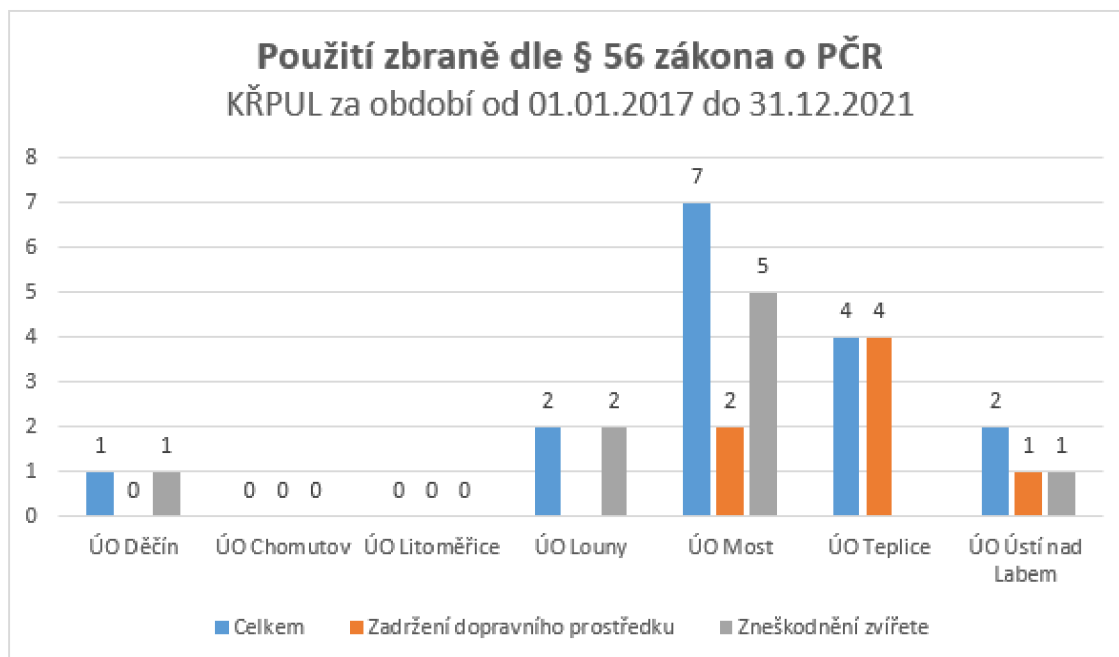
Graf č. 5 – Použití zbraně v rámci jednotlivých útvarů (celorepubliková data)

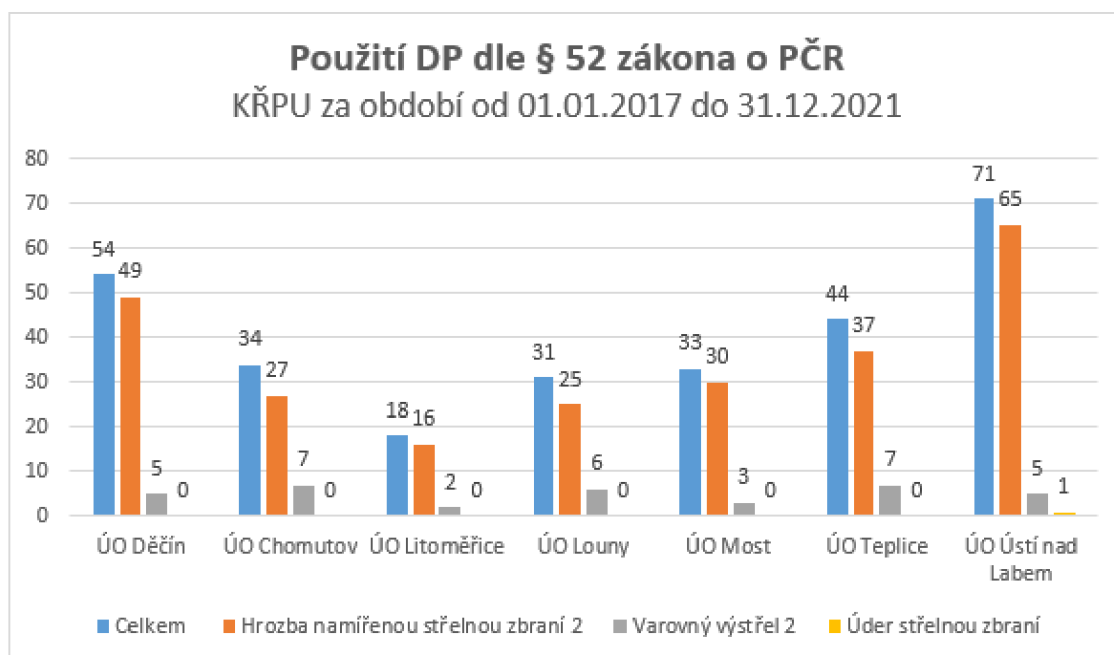
Graf č. 6 – Použití DP a zbraně pro Ústecký kraj posledních 5 let

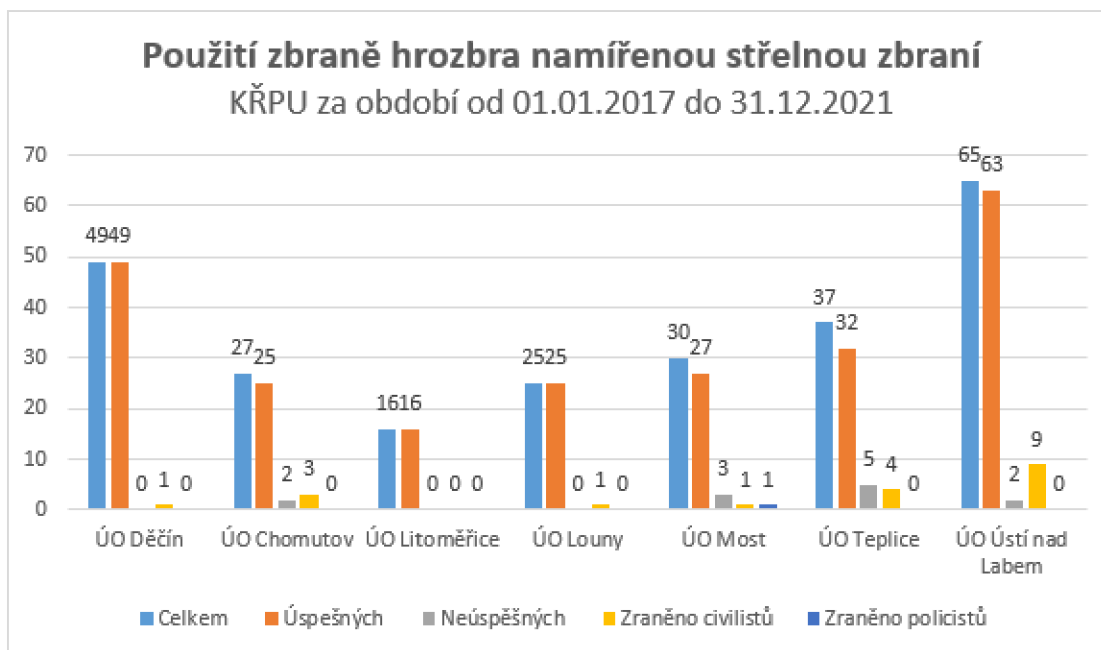
Graf č. 7 – Použití zbraně § 56 zákona o PČR

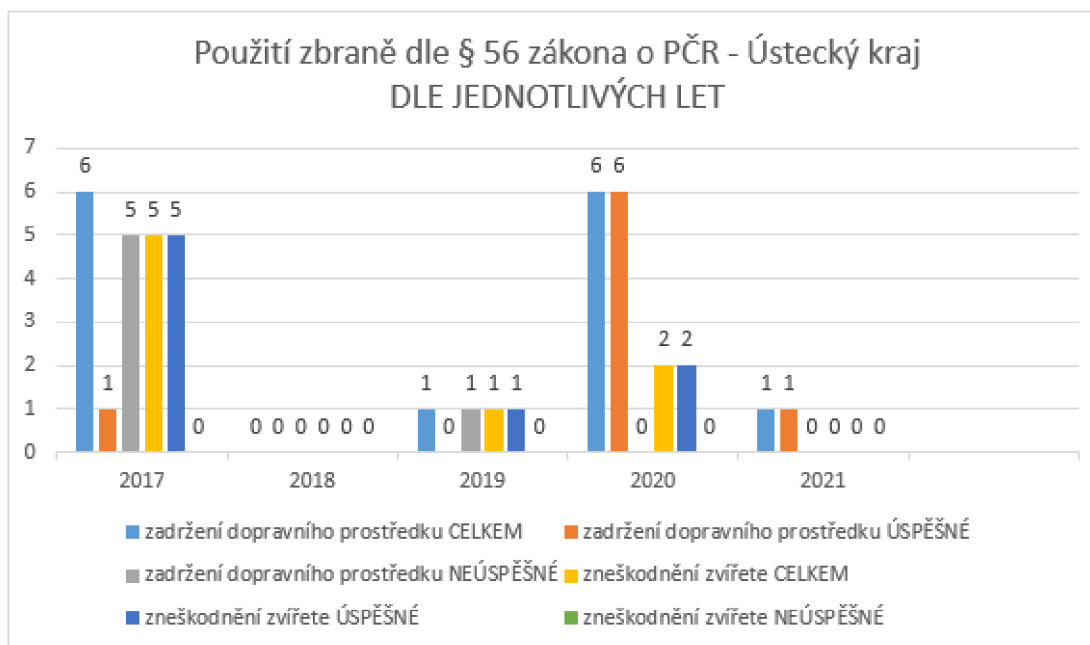
Graf č. 8 – Použití zbraně § 52 zákona o PČR

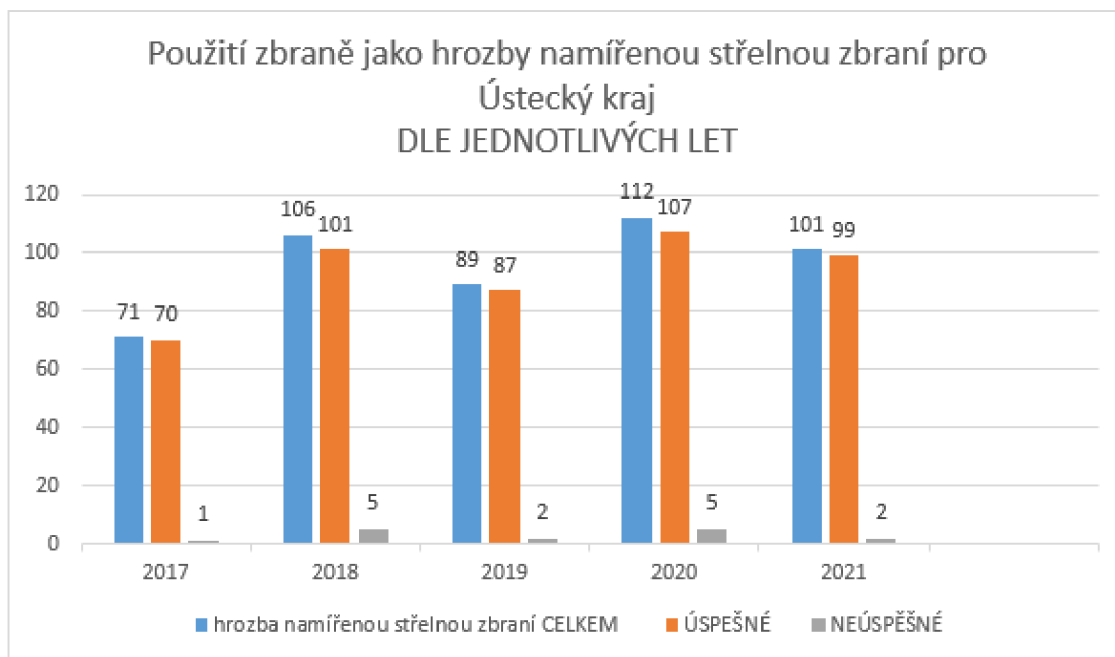
Graf č. 9 – Použití zbraně § 52 odst. 1 písm. n) zákona o PČR

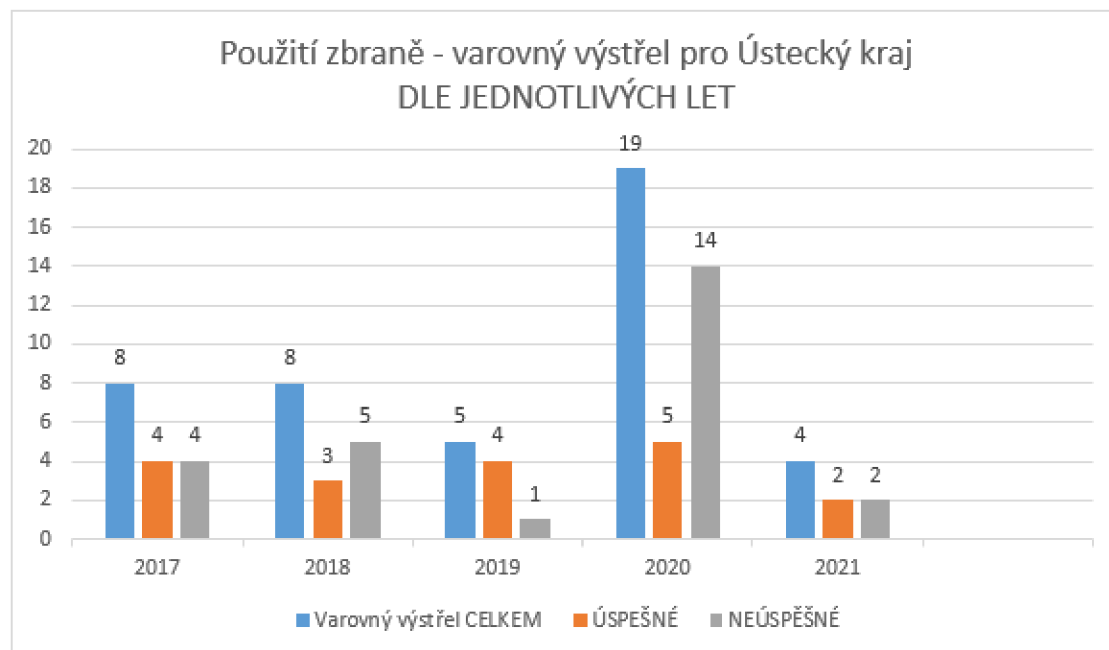
Graf č. 10 – Použití zbraně v rámci ÚL – dle jednotlivých let (§ 56 odst. 1 písm. f) a písm. n) zákona o PČR)

Graf č. 11 – Použití zbraně dle § 52 odst. 1 písm. n) zákona o PČR

Graf č. 12 – Použití zbraně dle § 52 odst. 1 písm. o) zákona o PČR

Přílohová část č. 3 – dokumenty

příloha č. 1 – Úřední záznam o použití zbraně

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KŘP ÚSTECKÉHO KRAJE
odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál
pracoviště - Teplice
Husitská 5
415 96 Teplice

Č. j. KRPU- [REDAKCE] J-2022-0400IZ-TP

..... 23. února 2022

Počet stran: 3

Úřední záznam o použití zbraně

Dne v hod. v použil

podle § 51 a § 56 odst. 1 písm. a, b, c, d, e, f, g, h) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zbraň z důvodu: v nutné obraně nebo v krajní nouzi, jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt, aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet, nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku, aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor, nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastaví, jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozbou namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby

proti

Jméno, příjmení:

Datum narození:

Místo narození:

Okres:

Rozený(á):

Státní příslušnost:

Doklad:

Trvalý pobyt:

Současný pobyt:

Adresa pro účely doručování:

Okolnosti použití zbraně

(např. popis děje, jaká zbraň byla použita, důvod použití zbraně, učiněná výzva a průběh zákroku, jednání dalších zúčastněných policistů, chování případných svědků, zda došlo ke zranění, poskytnutí první pomoci či k ošetření osoby, proti které bylo použito zbraně, příp. další učiněná opatření směřující k řádnému objasnění oprávněnosti použití zbraně)

Před použitím zbraně **bylo** použito výzvy s výstrahou .

Použití zbraně **bylo - nebylo** *) účinné .

Použitím zbraně **byly - nebyly** *) způsobeny následky.

Osoba kladla **aktivní - pasivní** *) odpor.

2. strana
úředního záznamu o použití zbraně

Případný(i) svědek(ci) použití zbraně:

O použití zbraně byl vyrozuměn dne v hod.

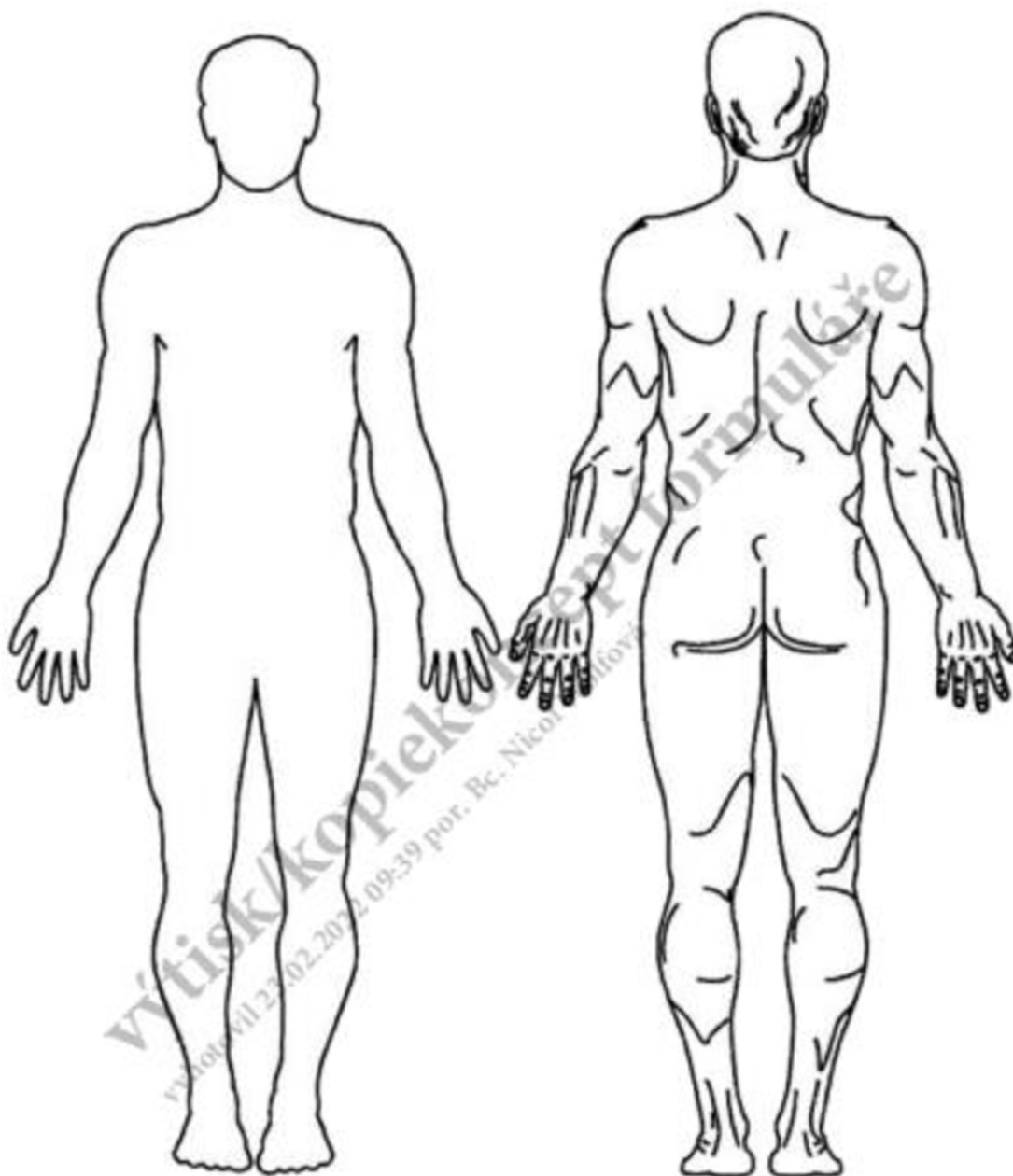
Případné další skutečnosti

Úřední záznam zpracoval:

por. Bc. Nicol Wolfová, OEČ 317069

výtisk/kopiekoncept formuláře
vyhotovil 23.02.2022 09:39 por. Bc. Nicol Wolfová

Zakreslení míst zásahu při použití zbraně

příloha č. 2 – Vyrozumění státního zástupce o použití zbraně

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KŘP ÚSTECKÉHO KRAJE
odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál
pracoviště - Teplice
Husitská 5
415 96 Teplice

Č. j. KRPU- /ČJ-2022-0400IZ-TP

..... 23. února 2022
Počet stran: 2

Okresní státní zastupitelství
Dvořákova 3134/2
400 01 Ústí nad Labem

Vyrozumění státního zástupce o použití zbraně při kterém došlo ke zranění nebo usmrcení osoby anebo ke škodě nikoli nepatrné

Dne v hod. v , ul. , čp. použil por. Bc. Nicol Wolfová v souladu s ustanovením § 51 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zbraň

z důvodu § 56 písm. a) z.č. 273/2008 Sb. - v nutné obraně nebo v krajní nouzi, § 56 písm. b) z.č. 273/2008 Sb. - jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt, § 56 písm. c) z.č. 273/2008 Sb. - aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet, § 56 písm. d) z.č. 273/2008 Sb. - nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku, § 56 písm. e) z.č. 273/2008 Sb. - aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor, § 56 písm. f) z.č. 273/2008 Sb. - nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastaví, § 56 písm. g) z.č. 273/2008 Sb. - jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osob, § 56 písm. h) z.č. 273/2008 Sb. - ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby

proti

Jméno a příjmení:
Datum narození:
Místo narození: , okres:
Rozený(á):
Státní příslušnost:
Doklad:

Trvalý pobyt:
Současný pobyt:
Adresa pro účely doručování:

Okolnosti použití zbraně:

Před použitím zbraně bylo - nebylo *) použito výzvy s výstrahou

Použití zbraně bylo - nebylo *) účinné

V důsledku použití zbraně došlo

por. Bc. Nicol Wolfová
komisař

příloha č. 3 – Dotazník

Použití služební zbraně - DOTAZNIK k diplomové práci

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času k vyplnění následujícího dotazníku.

1 Pohlaví:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- muž žena

2 Věk:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- mladší 25 let 26 - 36 let 37-47 let 48let a více

3 Nejvyšší ukončené vzdělání:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Základní Vyučen/a Středoškolské s maturitou Vysokoškolské

4 Rodinný stav:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Svobodný/á Ženatý/vdaná Rozvedený/á Vdova/vdovec

5 Žiji:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Sám/a S partnerem/kou S rodinou Pouze s dítětem

6 Mám dítě:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne

7 Vlastním zbrojní průkaz:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne Ne - ale v minulosti jsem vlastnil

8 Věnuji se střelbě:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Ano - jako sportovní střelec Ano - jako myslivec Ano - rekreačně Ano - Paintball/airsoft Ano - ale jen v rámci výcviku a povinných střelb u sboru
 Ne

9 Vlastním střelnou zbraň:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Ano - tu která podléhá zákonu o zbraních Ano - tu která nepodléhá zákonu o zbraních Ne - mám pouze k dispozici služební zbraň Ne

10 Jste policista/tka

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne (pokračujte na druhé straně otázkou č. 27) Ne - ale v minulosti jsem byl/a

11 Kolik let ve službě:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 0-3 let 4-10 let 11-15 let 16-25 let 25 a více let

12 Nosíte služební zbraň při výkonu služby většinou:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Nabitou Nenabitou Nenosím zbraň u sebe, jen výjimečně

13 Vaše služební zařazení:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- OHS OOP Dopravní policie SKPV Zásahová jednotka
 Jiná...

14 Dostal/a jste se někdy do situace, kdy by se schylovalo k možnému použití služební stříelné zbraně (měl/a jste zbraň v "pohotovosti" - ruka na zbrani):

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne (pokračuj otázkou č. 27 na druhé straně dotazníku)

15 Pokud Vaše předchozí odpověď byla ano, bylo to protože:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

☐ Jsem se cítil/a v nevýhodě a byla jsem v nepříjemné situaci	☐ Šel/šla jsem do neznámého prostoru s podezřením na pohyb nebezpečného pachatele nebo zvířete	☐ Zakročoval/a jsem proti neznámé osobě a z předchozího jednání se jevil jako nebezpečný	☐ Měl/a jsem špatný pocit z celé situace
☐ Stál/ a jsem proti rozrušenému/nebezpečnému zvířeti	☐ Žádný důvod jsem neměl/a, dělám to preventivně		

16 Zbraň jsem nakonec nepoužil/a protože:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Situace se uklidnila a nebylo použití služební zbraně potřeba Při představě co mě všechno čeká za papírování jsem raději situaci vyřešil/a jinak Dostal/a jsem strach Kolega služební zbraň použil dříve
 Jiná...

17 Použil/a jste někdy služební stříelnou zbraň:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne (pokračujete na druhé straně dotazníku otázkou č. 27) Ne - neoficiálně (př. při dostřelení poražené zvěře nebo omylem při čištění)

18 Pokud Vaše předchozí odpověď byla ano, kolikrát to bylo:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 1x 2x až 4x 5x a více

19 Pokud jste služební zbraň použil/a, bylo to proti:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- nebezpečnému pachateli zvířeti vozidlu jiné osobě

20 Použití služební střelné zbraně jsem:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Předpokládal/a (s ohledem na předcházející skutečnosti) Nepředpokládal/a Již si nepamatuji

21 Pokud odpověď na otázku č. 19 byla "proti osobě, zvířeti":

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Došlo k lehkému zranění osoby Došlo k vážnému zranění osoby Došlo k úmrtí osoby Došlo k lehkému zranění zvířete
 Došlo k vážnému zranění zvířete Došlo k úmrtí zvířete Nedošlo ke zranění osoby/zvířete

22 Jaká byla forma použití služební zbraně:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Hrozba namířenou střelnou zbraní Varovný výstřel Úder střelnou zbraní Střelba proti neživému cíli Střelba proti zvířeti
 Střelba proti osobě

23 Po použití služební střelné zbraně jsem poskytoval/a první pomoc:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne Asistoval/a jsem kolegovi Pouze jsem zavolał/a pomoc

24 Bylo Vaše použití služební zbraně vyhodnoceno jako:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Oprávněné Neoprávněné Neoprávněné ale dle mého názoru bylo oprávněné

25 Po použití služební zbraně jsem potřeboval/a odbornou pomoc:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ano - ale nepříznal/a jsem to Ne

26 Bude mít průběh dosavadního vyšetřování Vašeho použití zbraně a s tím spojená byrokracie vliv na Vaše další možné použití služební střelné zbraně:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne Nejsem schopen/na říct

27 Domnívám se, že nejčastěji použije policista služební střelnou zbraň jako:

Nápověda k otázce: *Změňte pořadí položek dle svých preferencí (1 - nejčastější, poslední - nejméně častá)*

Střelba proti osobě	____
Varovný výstřel	____
Úder střelnou zbraní	____
Střelba proti neživému cíli (př. vozidlu)	____
Střelba proti zvířeti	____
Hrozba namířenou střelnou zbraní	____

28 Domnívám se, že většina policistů za svoji dobu služby použije zbraň

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Spíše ano Ano - ale neoficiálně (mimo záznamy) Ne Spíše ne

29 Setkal/a jsem se v životě s policistou/tkou při výkonu služby, který/á použil/a služební střelnou zbraň

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne Ne - ale měl na ni položenou ruku

30 Pokud byla Vaše předchozí odpověď ano, v jaké situaci to bylo:

31 Byl/a jste někdy svědkem použití služební střelné zbraně policistou (výstřel):

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

32 Pokud Vaše předchozí odpověď byla ano, v jaké situaci to bylo:

33 Na jakém oddělení dle Vaše názoru dochází nejčastěji k použití služební střelné zbraně:

Nápověda k otázce: Změňte pořadí položek dle svých preferencí (1. - nejčastější, poslední - nejméně časté)

Oddělení hlídkové služby	____
Obvodní oddělení policie	____
Dopravní policie	____
Služba kriminální policie a vyšetřování	____
Zásahová jednotka	____
URNA	____
Oddělení zbraní a střeliva	____
Oddělení služební kynologie a hipologie	____

34 Domníváte se, že většina použití služební zbraně policistou je oprávněné:

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne

Děkuji za ochotu, odpovědi a Váš čas, s přáním hezkého dne por. Bc. Nicol Wolfová